ՀՊՏՀ **2018-2022** ԹԹ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐԸ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	ՀՊՏՀ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄՇԱԿՄԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ.....	3
2.	ՀՀ ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ ԵՎ ՀՊՏՀ ԴԻՐՔԵՐԸ ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ.....	5
2.1	ՀՊՏՀ ՊՐՈՖԻԼԸ.....	5
2.2.	ՀՊՏՀ ՏԵՍԱԿԱՐԱՐ ԿՇԻՌԸ ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԵՐԳՐԱՎԱԾ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻ ԵՎ ԿԱԴՐԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐՈՒՄ.....	7
2.3	ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏՈՒՄ ԴԻՄՈՐԴՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՈՂՄՆՈՐՈՇՄԱՆ ՎԵՐԱՓՈԽՈՒՄՆԵՐԸ.....	10
2.4	ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՈՐԱԿԻՑ ԵՎ ԿՐԹԱԿԱՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻՑ ԲԱՎԱՐԱՐՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏԿԵՐԸ ՀՊՏՀ-ՈՒՄ.....	13
2.5	ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀԱՆՋԱՐԿԻ ՄԻՏՈՒՄՆԵՐԸ ԵՎ ԱՊԱԳԱՅԻ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄՆԵՐԸ.....	14
2.6	ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ԱՍՏԻՃԱՆԻՑ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՍՏԻՃԱՆ ԱՆՑՄԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱՆ ՀՊՏՀ-ՈՒՄ՝ ԸՍՏ ԱՌԱՆՁԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ.....	17
2.7	ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ-ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ-ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՄԻՋԱԶԳԱՅՆԱՑՈՒՄԸ ՀՊՏՀ-ՈՒՄ....	19
3	ՀՊՏՀ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՆԵՐԿԱ ՄՈԴԵԼԻ ԱՊԱՀՈՎԱԾ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ԽՈՑԵԼԻ ԿՈՂՄԵՐԸ.....	21
4	2018-2022 ԹԹ ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐՈՒՄ ՀՊՏՀ ՏԵՍԼԱԿԱՆԸ ԵՎ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	24
5	2018-2022 թթ ՀՊՏՀ ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ԳԵՐԱԿԱ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ.....	26
5.1	ՀՊՏՀ ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ԵՆԹԱՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ.....	28
6	ՀՊՏՀ 2018-2022 ԹԹ. ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐԸ.....	29
	ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ.....	46

1. ՀՊՏՀ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄՇԱԿՄԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ

ՀՊՏՀ միջինաժամկետ զարգացման ռազմավարության և գործողությունների ծրագրի մշակումը խարսխվել է «ՀՊՏՀ 2016-2020 թթ զարգացման ռազմավարական ծրագրում», «Հայաստանի Հանրապետության 2014-2025 թթ. հեռանկարային զարգացման ռազմավարական ծրագրում», «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2017-2022 թթ. ծրագրում», «Բարձրագույն կրթության բարեփոխումների ռազմավարություն և երկարաժամկետ զարգացման ծրագրի» նախագծում և «2018-2030 կրթության զարգացման պետական ծրագրի» նախագծում սահմանված ռազմավարական նպատակների ու զարգացման թիրախների վրա: Ռազմավարությունը մշակելիս հաշվի են առնվել նաև «Բարձրագույն կրթության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծով նախատեսվող համակարգային փոփոխությունները, ինչպես նաև ՄԱԿ-ի «Վերափոխենք աշխարհը. կայուն զարգացման օրակարգ 2030» փաստաթղթի կայուն զարգացման չորրորդ նպատակով, «Կրթություն 2030. Դեպի ներառական և արդարացի որակյալ կրթություն ու կրթություն ողջ կյանքի ընթացքում բոլորի համար» Ինչհոնի հռչակագրով և Բոլոնիայի գործընթացի 2015 թ. Երևանի գագաթաժողովի արդյունքներով ընդունված հռչակագրով սահմանված հեռանկարային զարգացման թիրախները:

Ռազմավարության մշակման ընթացքում ուսումնասիրվել և հաշվի են առնվել նախորդող ժամանակահատվածում բարձրագույն մասնագիտական կրթության բնագավառում և տնտեսագիտական կրթության ծառայությունների շուկայում ՀՊՏՀ ձեռքբերումները, բացթողումները, դիմորդների մասնագիտական կողմնորոշման վերափոխումների, դիմորդների թվի սրընթաց կրճատման, ինչպես նաև տնտեսագիտական կրթության ծառայությունների շուկայում նոր՝ հիմնականում միջազգային բուհերի մուտք գործելու ու մրցակցության սրման ազդեցությամբ Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարանին առաջադրվող մարտահրավերները:

Ռազմավարության մշակման շրջանակներում ռազմավարությունը մշակող խմբի կողմից իրականացվել է համակողմանի հետազոտություն՝ ուղղված ՀՀ բարձրագույն կրթության ծառայությունների շուկայում ընթացող փոփոխությունների նկարագրմանը,

առկա խնդիրների բացահայտմանը, ՀՊՏՀ գործունեության արդյունավետության գնահատմանը, գործունեության ռազմավարական նոր ուղղությունների վեր հանմանը և գործունեությանն նոր ձևերի ներդրման հնարավորությունների գնահատմանը:

Հետազոտություններն իրականացվել են հետևյալ ուղղություններով.

- տնտեսագիտական կրթության ծառայությունների շուկա,
- դիմորդների մասնագիտական կողմնորոշում,
- տնտեսագիտական կրթության նկատմամբ առկա և կանխատեսվող պահանջարկ,
- կրթության բովանդակություն և որակ,
- ՀՊՏՀ-աշխատաշուկա կապ,
- ՀՊՏՀ գործունեության և կազմակերպական կառուցվածքի արդյունավետություն,
- ՀՊՏՀ մատուցած կրթական ծառայությունների մատչելիություն և տարածական հասանելիություն,
- հետազոտություններ-կրթություն-տնտեսություն համագործակցություն,
- ՀՊՏՀ միջազգայնացման գործընթաց:

2. ՀՀ ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ ԵՎ ՀՊՏՀ ԴԻՐՔԵՐԸ ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ

2.1. ՀՊՏՀ պրոֆիլը

Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարանը բարձրագույն կրթության երեք աստիճաններում «կառավարում», «տնտեսագիտություն» և «վիճակագրություն» որակավորմամբ կրթական ծրագրեր իրականացնող պետական և ինստիտուցիոնալ հավատարմագիր ունեցող բարձրագույն ուսումնական հաստատություն է:

Բարձրագույն կրթության առաջին աստիճանում (բակալավրիատ) ՀՊՏՀ-ն 2017-2018 ուսումնական տարում ընդունելություն է կազմակերպել բարձրագույն կրթության 11 մասնագիտությունների[12] կրթական ծրագրերով և ընդունելության քննությունների արդյունքներով ձևավորել 6 մասնագիտությունների[3] կրթական ծրագրերով կուրսեր առկա կրթաձևում և 5 մասնագիտությունների[4] կրթական ծրագրերով կուրսեր հեռակա կրթաձևում:

2018-2019 թթ ՀՊՏՀ-ում շարունակելու են գործել բարձրագույն կրթության մասնագիտությունների նախորդող ցանկում[5] ներառված հավելյալ 22 մասնագիտություններով իրականացվող կրթական ծրագրեր[6], որոնք 2019 թվականին ավարտվելուց հետո դադարելու են գործել:

Բարձրագույն կրթության երկրորդ աստիճանում (մագիստրատուրա) ՀՊՏՀ-ն ընդունելություն է կազմակերպել բարձրագույն կրթության 37 մասնագիտությունների և

---

[1] Հաստատված ՀՀ կառավարության 2014 թ հոկտեմբերի 23-ի N 1191-Ն որոշմամբ:

[2] «Ֆինանսներ ըստ ոլորտի», «Կառավարում՝ ըստ ոլորտի», «Շուկայաբանություն՝ ըստ ոլորտի», «Հաշվապահական հաշվառում և հարկում՝ ըստ ոլորտի», «Տնտեսագիտություն», «Վիճակագրություն», «Սերվիս», «Զբոսաշրջություն», «Բնապահպանություն և բնօգտագործում», «Ակտուարական և ֆինանսական մաթեմատիկա» և «Տեղեկատվական» համակարգեր:

[3] «Ֆինանսներ ըստ ոլորտի», «Կառավարում՝ ըստ ոլորտի», «Շուկայաբանություն՝ ըստ ոլորտի», «Հաշվապահական հաշվառում և հարկում՝ ըստ ոլորտի», «Տնտեսագիտություն» և «Վիճակագրություն»:

[4] «Ֆինանսներ ըստ ոլորտի», «Կառավարում՝ ըստ ոլորտի», «Շուկայաբանություն՝ ըստ ոլորտի», «Հաշվապահական հաշվառում և հարկում՝ ըստ ոլորտի» և «Տնտեսագիտություն»:

[5] Հաստատված ՀՀ կառավարության 2007թ օգոստոսի 30-ի N 1038-Ն որոշմամբ:

[6] Բակալավրիական կրթության 3-րդ և 4-րդ կուրսերում:

մասնագիտացումների կրթական ծրագրերով[7]: Ընդունելության արդյունքներով ձևավորվել են 23 մասնագիտությունների ու մասնագիտացումների կրթական ծրագրերի կուրսեր առկա կրթաձևում և 9 մասնագիտությունների և մասնագիտացումների կրթական ծրագրերի կուրսեր հեռակա կրթաձևում:

Բարձրագույն կրթության երրորդ աստիճանում (ասպիրանտուրա) ՀՊՏՀ-ն իրականացնում է 4 մասնագիտությունների (Ը.00.01, Ը.00.02, Ը.00.03, Ը.00.06) կրթական ծրագրեր:

2018 թվականին ՀՊՏՀ-ում բարձրագույն կրթության երեք աստիճաններում սովորել են 6872 ուսանողներ և ասպիրանտներ: Նրանցից 5528-ը սովորել են բարձրագույն կրթության առաջին աստիճանում (որից 69%-ը առկա և 31%-ը հեռակա կրթաձևերում), 1254-ը սովորել են բարձրագույն կրթության երկրորդ (որից 64%-ը առկա և 36%-ը հեռակա կրթաձևերում), իսկ 90-ը սովորել են բարձրագույն կրթության երրորդ աստիճանում (որից 31%-ը առկա և 69%-ը հեռակա կրթաձևերում):

ՀՊՏՀ-ում աշխատում են 637 հիմնական աշխատակից: Նրանցից 344-ը հիմնական հաստիքային պրոֆեսորադասախոսական համակազմի ներկայացուցիչներ են, 47-ը՝ վարչական և 211-ը՝ օժանդակ աշխատակիցները:

2016 թվականից ՀՊՏՀ-ն իրականացնում է նաև արհեստագործական և միջին մասնագիտական կրթության կրթական ծրագիր:

Առաջարկվող կրթական ծրագրերի տարեկան վարձի դրույքաչափով ՀՊՏՀ-ն «տնտեսագիտության», «գործարարության և վարչարարության» ենթաոլորտների մասնագիտությունների կրթական ծառայությունների շուկայում բարձր գնային քաղաքականություն վարող բուհերից է: ՀՊՏՀ-ում ԲԿ յուրաքանչյուր մասնագիտության կրթական տեղի համար սահմանված վարձը 50.000 դրամով զիջում է ԵՊՀ-ի կողմից համանուն մասնագիտության համար սահմանած վարձի չափին, 50.000-250.000 դրամի չափով գերազանցում այլ պետական բուհերի կողմից համանուն մասնագիտության համար

[7] Թեպետ ՀՊՏՀ-ն բարձրագույն կրթության երկրորդ աստիճանում տիրապետում է առկա կրթաձևում լիցենզավորված 48 և հեռակա կրթաձևում լիցենզավորված 26 մասնագիտությունների և մասնագիտացումների կրթական ծրագրերի:

սահմանած վարձի չափին և մինչև 400.000 դրամ մասնավոր, հավատարմագրված բուհերի կողմից համանուն մասնագիտության համար սահմանած վարձի չափին[8]:

ՀՊՏՀ-ն տեղաբաշխված է մայրաքաղաք Երևանում և ունի երկու մասնաճյուղեր՝ Շիրակի մարզի Գյումրի և Վայոց Ձորի մարզի Եղեգնաձոր քաղաքներում:

2.2. ՀՊՏՀ տեսակարար կշիռը բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ներգրաված ուսանողների և կադրային ապահովվածության ցուցանիշներում

2016-2017 ուսումնական տարում Հայաստանի Հանրապետությունում գործունեություն են ծավալել 63 բարձրագույն ուսումնական հաստատություններ և 12 մասնաճյուղեր, որոնցից 25-ն ունեցել են պետական հավատարմագրում:

Բարձրագույն կրթության առաջին աստիճանում բակալավրի ծրագրով մասնագիտական կրթական ծրագրեր են իրականացրել 24 պետական բուհեր, 12 մասնաճյուղեր և 39 ոչ պետական բուհեր:

Բարձրագույն կրթության երկրորդ աստիճանում մագիստրոսի ծրագրով մասնագիտական կրթական ծրագրեր են իրականացրել 34 պետական և ոչ պետական բուհեր ու 9 մասնաճյուղեր, ինչպես նաև 4 գիտական կազմակերպություններ:

2016-2017 ուսումնական տարում ՀՀ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում սովորել է 81.648 ուսանող, որոնցից 72517-ը (88%-ը) սովորել է պետական, իսկ 9131-ը (12%-ը) ոչ պետական բուհերում և մասնաճյուղերում:

ՀՊՏՀ-ում 2016-2017 ուսումնական տարում սովորել են ՀՀ բոլոր բուհերում բարձրագույն կրթության երկու աստիճաններում սովորողների 8,3%-ը: ՀՊՏՀ բակալավրիատում սովորել է ՀՀ-ում բարձրագույն կրթության առաջին աստիճանում սովորողների (70738 ուսանող) 7.8%-ը և բարձրագույն կրթության երկրորդ աստիճանում սովորողների (10910 ուսանող) 11.4%-ը:

[8] Մանրամասն Հավելված 4:

ՀՊՏՀ ուսանողների տեսակարար կշիռը «տնտեսագիտության», «գործարարության և վարչարարության» ենթաոլորտների մասնագիտություններով ՀՀ բոլոր բուհերում սովորողների թվում կազմել է 44%:

2016-2017 ուսումնական տարում ՀՊՏՀ բակալավրիատ ընդունվել է ՀՀ բոլոր բուհերի բակալավրիատ ընդունված ուսանողների 5%-ը, իսկ «տնտեսագիտության», «գործարարության և վարչարարության» ենթաոլորտների մասնագիտություններով սովորողների 33%-ը[9]: Նույն տարում ՀՊՏՀ-ին բաժին է ընկել «տնտեսագիտություն» ու «գործարարություն և վարչարարություն» ենթաոլորտների մասնագիտություններով հատկացված տեղերի 25%-ը[10]:

2013-2017 թվականներին «տնտեսագիտություն», «գործարարություն և վարչարարություն» ենթաոլորտների մասնագիտություններով բակալավրիատ ընդունվածների թվում ՀՊՏՀ ընդունված ուսանողների տեսակարար կշիռը տատանվել է 25-33%-ի միջակայքում, իսկ բարձրագույն կրթության երկու աստիճաններում նշված մասնագիտություններով սովորողների թվում ՀՊՏՀ ուսանողների տեսակարար կշիռը տատանվել է 42-48%-ի միջակայքում[11]: Այս շեղումը հիմնականում պայմանավորված է բարձրագույն կրթության այլ մասնագիտություններից և այլ բուհերից ՀՊՏՀ մագիստրոսական կրթական ծրագրեր ընտրած ուսանողների համեմատաբար մեծ տեսակարար կշռով[12]:

ՀՀ բարձրագույն կրթության առաջին աստիճանում բակալավրի կրթական ծրագրերի մասնակցող ուսանողների 86%-ը սովորել է վճարովի, իսկ 14%-ը՝ անվճար հիմունքներով[13]: ՀՊՏՀ-ում բակալավրիատի ուսանողների 93.5%-ն է սովորել վճարովի և 6.5%-ը անվճար հիմունքներով:

Բարձրագույն կրթության երկրորդ աստիճանում մագիստրոսի կրթական ծրագրերի մասնակցող ուսանողների թիվը կազմել է 10.910, որոնցից 68%-ը սովորել է

[9] Ընդունելության երկրորդ փուլի արդյունքներով 36%-ը:
[10] Մանրամասն Հավելված 3:
[11] Մանրամասն Հավելվածներ 1 և 2:
[12] Առանձին մասնագիտությունների և մասնագիտացումների համալրման ցուցանիշները բերված են Հավելված 11-ում:
[13] Պետության կողմից ուսման վարձի 100% փոխհատուցում ուսանողական նպաստի ձևով

վճարովի, իսկ 32%-ը անվճար հիմունքներով: ՀՊՏՀ-ում մագիստրատուրայի ուսանողների 73%-ը սովորել է վճարովի, իսկ 27%-ն անվճար հիմունքներով:

Հիմնականում վճարովի համակարգում սովորողների՝ հանրապետական միջինն էականորեն գերազանցող տեսակարար կշռի հետևանքով ՀՊՏՀ-ն գործառնական և ոչ գործառնական գործունեությունից ձևավորված եկամուտների մեջ պետական ֆինանսավորման ամենացածր տեսակարար կշիռն ունեցող պետական բարձրագույն ուսումնական հաստատություններից է (2017 թվականին կազմել է շուրջ 11%):

2016-2017 ուսումնական տարում պետական և ոչ պետական բուհերի հիմնական հաստիքային աշխատակիցների թիվը կազմել է 18983: ՀՊՏՀ հիմնական հաստիքային պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի թիվը 2018 թվականի դրությամբ կազմել է 344: ՀՊՏՀ-ում համատեղության հիմունքներով դասավանդել են 83, իսկ ժամավճարի հիմունքներով 22 դասախոսներ: ՀՊՏՀ-ին բաժին է ընկել ՀՀ բուհերի հիմնական հաստիքային աշխատակիցների 3.3%-ը, հիմնական հաստիքային դասավանդող անձնակազմի շուրջ 5%-ը:

Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարանում տնտեսագիտության բնագավառի հիմնական հաստիքային դասախոսների տեսակարար կշիռը ՀՀ բոլոր բուհերի տնտեսագիտության բնագավառի հիմնական հաստիքային դասախոսների թվում կազմում է 36%: ՀՊՏՀ-ում են դասավանդում տնտեսագիտության բնագավառում գիտությունների դոկտորի աստիճան ունեցողների 65%-ը, գիտությունների թեկնածուի աստիճան ունեցողների 56%-ը, պրոֆեսորի կոչում ունեցողների 57%-ը և դոցենտի կոչում ունեցողների 66%-ը:

ՀՊՏՀ հիմնական հաստիքային դասախոսներից 32%-ի տարիքը չի գերազանցում 40 տարեկանը, 24%-ի տարիքը գտնվում է 41-55 միջակայքում, 9%-ինը՝ 56-60 միջակայքում, 14%-ինը՝ 61-65 միջակայքում, իսկ 21%-ի տարիքը գերազանցում է 66 տարեկանը[14]:

Ուսանողներ հիմնական հաստիքային աշխատողներ հարաբերակցությունը ՀՀ բուհերում կազմել է 1 հաստիքային աշխատակցին 4.3 ուսանող, ՀՊՏՀ-ում՝ 1 հաստիքային աշխատակցին 11 ուսանող: Ուսանողներ/հիմնական հաստիքային դասավանդող անձ-

[14] Մանրամասն տես Հավելված 13-ում

նակազմ հարաբերակցությունը ՀՀ բուհերում կազմել է 1 հիմնական հաստիքային դասախոսին 11 ուսանող, ՀՊՏՀ-ում՝ 1 հիմնական հաստիքային դասախոսին 18 ուսանող:

Ուսանողներ/հիմնական հաստիքային դասախոսներ հարաբերակցության տեսանկյունից ՀՊՏՀ ցուցանիշը առավել մոտ է ՏՀԶԿ երկրներում նույն հարաբերակցության միջին ցուցանիշ ունեցող երկրներին[15]:

ՀՊՏՀ-ում հիմնական հաստիքային դասախոսի միջին անվանական աշխատավարձը կազմում է 285.000 դրամ, ինչը շուրջ 2.3 անգամ բարձր է ՀՀ կրթության ոլորտում միջին անվանական աշխատավարձի ցուցանիշից (120.000 դրամ):

2.3. Բարձրագույն կրթության ոլորտում դիմորդների մասնագիտական կողմնորոշման վերափոխումները. «տնտեսագիտություն», «գործարարություն և վարչարարություն» մասնագիտությունների անկումը

2016-2017 ուսումնական տարում Հայաստանի Հանրապետությունում գործող 63 բուհերը, 12 մասնաճյուղերը և 4 գիտական հաստատությունները բարձրագույն կրթության առաջին և երկրորդ աստիճանում միասին վերցրած իրականացրել են շուրջ 150 մասնագիտությունների և մասնագիտացումների կրթական ծրագրեր: Ըստ բարձրագույն կրթության մասնագիտությունների խոշորացված խմբերի՝ տվյալ 150 կրթական ծրագրերի ուսանողների թվում հումանիտար գիտությունների մնասնագիտություններում[16] ներգրավված ուսանողների տեսակարար կշիռը կազմել է շուրջ՝ 30%, իսկ գործարարության և վարչարարության ենթաոլորտների մասնագիտություններում ներգրավված ուսանողների թիվը՝ շուրջ՝ 29%[17]:

Գործարարության և վարչարարության ենթաոլորտի մասնագիտությունների նկատմամբ առկա բարձր պահանջարկը, ըստ 2015-2017 թվականներին դիմորդների

[15] ՏՀԶԿ երկրներում կրթության 6-8-րդ մակարդակներում այդ հարաբերակցությունը 11-18 միջակայքում է: ՀՊՏՀ ցուցանիշը առավելագույնս մոտ է Ավստրիայի, Նոր Զելանդիայի, Ֆինլանդիայի, Միացյալ Թագավորության, Սլովենիայի բարձրագույն կրթության համակարգում ձևավորված հարաբերակցությանը: https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=EAG_PERS_RATIO

[16] Որոնց շարքում հաշվառվում են «տնտեսագիտություն» մասնագիտությամբ ներգրավված ուսանողները:

[17] Ներառյալ Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարանի ագրոպարենային ոլորտի մասնագիտությունները, որոնցում հաշվառվում են այս բուհի գործարարություն և վարչարարություն ենթաոլորտի մասնագիտություններում ներգրավված ուսանողները: Մանրամասն Հավելված 7:

շրջանում իրականացված հետազոտությունների արդյունքների՝ հիմնականում պայմանավորված է այս մասնագիտությունների ավանդաբար «հեղինակությամբ» (престиж) և, մասամբ, աշխատաշուկայում բարձր վարձատրվող աշխատանք գտնելու ակնկալիքով: Դրանով հանդերձ, գործարարության և վարչարարության ենթաոլորտի մասնագիտություններին բաժին է ընկնում նաև ընդունելության արդյունքներով թափուր մնացած տեղերի շուրջ 1/5-ը, թեպետ թափուր մնացած տեղերի շուրջ 74%-ը բաժին է ընկնում ոչ պետական բուհերին[18]:

Հատկանշական է, որ բարձրագույն կրթության նկատմամբ պահանջարկը 2012 թվականից սկսել է հետևողականորեն նվազել: Վերջինը, ըստ կատարված հետազոտությունների, պայմանավորված է հիմնականում հանրակրթական դպրոցում դասարանից-դասարան աշակերտների փոխադրման ցուցանիշի վատթարացումով[19], բարձրագույն կրթության վրա տնային տնտեսությունների ծախսերի և պետական հատկացումների նվազումով և, հատկապես, հանրակրթական դպրոցից ավագ դպրոց անցման խիստ ցածր ցուցանիշով: 2012 թվականի համեմատ 2017 թվականին բարձրագույն կրթության առաջին աստիճանում ուսանողների թիվը կրճատվել է 9%-ով, իսկ առաջին կուրս ընդունվածներինը՝ 17%-ով:

Նույն 2012-2017 թթ ժամանակահատվածում «տնտեսագիտության», «գործարարության և վարչարարության» ենթաոլորտների մասնագիտությունների նկատմամբ պահանջարկը շուրջ 2 անգամ ավելի արագ է կրճատվել, քան բուհ ընդունվողների թվի կրճատումը: 2015 թվականից այդ ցուցանիշն ավելի է արագացել: Արդեն 2015-2016 ուս. տարում «տնտեսագիտության», «գործարարության և վարչարարության» ենթաոլորտների մասնագիտություններ ընդունված ուսանողների թիվը նախորդող տարվա համեմատ շուրջ 3.3 անգամ ավելի արագ է կրճատվել քան ընդամենը բուհ ընդունվածների թիվը, իսկ 2016-2017 ուսումնական տարում այն շուրջ 14 անգամ է ավելի արագ

[18] Մանրամասն Հավելված 7:
[19] Կապված միգրացիայի հետ:

կրճատվել[20]: Նույն տեմպը պահպանվել է նաև 2017-2018 ուսումնական տարվա ընթացքում:

Այսպիսով, նախորդող 10 տարիներին դիմորդների մասնագիտական կողմնորոշման վերը նշված միտումների խորացման արդյունքում «տնտեսագիտության», «գործարարության և վարչարարության» ենթաոլորտների մասնագիտությունները հիմնականում «պահանջարկվածից» վերածվել են հիմնականում «առաջարկված և թափուր մնացացած» մասնագիտությունների:

ՀՊՏՀ-ն, իբրև «տնտեսագիտության», «գործարարության և վարչարարության» ենթաոլորտների մասնագիտություններով կրթական ծառայություններ մատուցման ուղղությամբ մասնագիտացված բուհ, անմասն չի մնացել դիմորդների մասնագիտական կողմնորոշման բնագավառում տեղի ունեցող վերափոխումներից: Մասնավորապես, 2017 թվականին 2012 թվականի համեմատ ՀՊՏՀ բակալավրիատ ընդունվածների թիվը կրճատվել է 24%-ով, իսկ մագիստրատուրա ընդունվածներինը՝ 27%-ով:

ՀՊՏՀ ընդունված ուսանողների թիվը 2012-2015 թվականներին ինչպես տարեկան կտրվածքով, այնպես էլ ողջ ժամանակաշրջանի համար շուրջ 1.5 անգամ պակաս տեմպերով է կրճատվել քան մասնագիտության բնագավառում պահանջարկի կրճատման ցուցանիշը: Սակայն անկման տեմպերի պահպանման հետևանքով արդեն 2017-2018 թվականին մինչ այդ թափուր տեղ չունեցող ՀՊՏՀ-ին բաժին է ընկել «տնտեսագիտության», «գործարարության և վարչարարության» ենթաոլորտների մասնագիտությունների գծով թափուր մնացած տեղերի շուրջ 6%-ը: Մինչ 2017 թվականը ՀՊՏՀ-ն չի զգացել դիմորդների մասնագիտական կողմնորոշման բնագավառում ընթացող վերափոխումների ազդեցությունը, քանի որ 2007-2016 թվականներին «տնտեսագիտության», «գործարարության և վարչարարության» ենթաոլորտների մասնագիտությունների նկատմամբ պահանջարկի հետևողական անկումը հիմնականում «իրենց վրա են վերցրել» մասնավոր բուհերը, Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարանը և Ճարտարապետության և շինարարության Հայաստանի ազգային համալսարանը:

[20] Մանրամասն Հավելված 2:

2.4. Կրթության որակից և կրթական միջավայրից բավարարվածության պատկերը ՀՊՏՀ-ում

Ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման գործընթացում ՀՊՏՀ ինքնավերլուծության արդյունքում մշակված և հաստատված «ՀՊՏՀ գործունեության բարելավման գործողությունների պլանում» մեծ տեղ է հատկացվել մասնագիտական կրթական ծրագրերի լավարկման, համալսարանի պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի ներուժի բարձրացման, համալսարանի հետազոտական ներուժի բարձրացման և հետազոտությունների արդյունքները կրթական ծրագրերում ինտեգրելու, ինչպես նաև կրթական ենթակառուցվածքները լավարկելուն ուղղված միջոցառումներին: 2014-2018թթ. ժամանակահատվածում լավարկվել են կրթական ենթակառուցվածքները, մշակվել և ներդրվել են բակալավրիական ուսուցման 6 նոր կրթական ծրագրեր, հիմնվել են հետազոտական 5 ստորաբաժանումներ:

Սրանով հանդերձ, 2014-2018 թվականների ընթացքում դասավանդողներից, դասավանդվող մոդուլներից և ՀՊՏՀ ռեսուրսներից բավարարվածության ուղղությամբ իրականացված հարցումների արդյունքները փաստում են, որ կրթական ենթակառուցվածքներից ուսանողների բավարարվածության աստիճանն էականորեն գերազանցում է կրթության որակից ուսանողների բավարարվածության աստիճանին: Ընդ որում, ուսանողների չբավարարվածության աստիճանն աճում է ներքևից վերև ուղղությամբ: Բակալավրիատի ավարտական կուրսերի ուսանողների բավարարվածությունն էականորեն ցածր է 1-ին և 2-րդ կուրսերի ուսանողների բավարարվածությունից: Իսկ մագիստրատուրայի ուսանողների շրջանում կրթության որակից և դասավանդվող մոդուլներից բավարարվածությունն էականորեն ցածր է քան բակալավրիատի ուսանողներինը:

Ուսանողների կրթության որակից չբավարարվածության հիմնական պատճառներն են.

- կրթական ծրագրին, դասընթացի ծրագրին ուսանողներին պատշաճ կերպով չծանոթացնելը,
- դասավանդման ընթացքում նյութը թելադրելու պրակտիկան,
- դասավանդման և գնահատման մեթոդների անհամապատասխանությունը,

- դասավանդողի կողմից ընտրված գնահատման սկզբունքներին ուսանողներին պատշաճ կերպով չծանոթացնելը (արդյունքում գնահատման սկզբունքի արդարացիության նկատմամբ ուսանողների անվստահությունը),
- դասավանդողների որոշ մասի ոչ բավարար մասնագիտական ունակությունները (դասընթացի առարկայական շրջանակին չտիրապետելը):
- դասավանդողների կողմից կուրսը կառավարելուն նպաստող դասավանդման մեթոդներին չտիրապետելը,
- անհատական աշխատանքների ձևական բնույթ կրելը,
- ուսանողներին տրամադրվող ուսումնառության նյութերի հնացած լինելը,
- միմյանց կրկնող դասընթացների մեծ թիվը (հատկապես բակալավրիական կուրսը մագիստրատուրայում կրկնող դասընթացների մեծ թիվը),
- դասընթացների հիմնականում տեսական բնույթ կրելը (ընդ որում. նաև այնպիսի դասընթացների, որոնք կրթական ծրագրերում ի սկզբանե ներառված են եղել դրանց կիրառականությունը մեծացնելու նկատառումներով)[21]:

2.5. Բարձրագույն կրթության պահանջարկի միտումները և ապագայի կանխատեսումները

2018-2028թթ. ժամանակահատվածում բարձրագույն կրթության նկատմամբ պահանջարկի անկման միտումը կշարունակվի: Այսպես, եթե հանրակրթական դպրոցից ավագ դպրոց անցումը շարունակի մնալ նույն տիրույթում և պահպանվեն վերջին 10 տարիներին միգրացիայի, ծնելիության ու մանկամահացության ներկայիս ցուցանիշների միտումները, ապա 2018-2028 թթ. ընթացքում դպրոցի շրջանավարտների թիվը կտատանվի 18-23 հազարի միջակայքում: Իսկ եթե պահպանվի վերջին հինգ տարիների միտումը, ապա շրջանավարտների թիվը կտատանվի 17-18 հազարի միջակայքում: Ավագ դպրոցում որակական ճեղքում արձանագրելու և ընդգրկվածության ցուցանիշի

[21] Հարցվողները հնարավորություն են ունեցել մատնանշելու բոլոր տարբերակները, ամփոփման ընթացքում առանձնացվել և իբրև հիմնախնդիր առաջադրվել են հարցվողների 25% և ավելիի պատասխաններում հանդիպած տարբերակները:

զգալի բարելավման պարագայում միայն հնարավոր կլինի հասնել 24-33 հազար շրջանավարտի միջակայք, եթե հնարավոր լինի կրճատել նաև միգրացիայի ներկայիս տեմպը և բարելավել ծնելիությունը, ինչը թերևս բարդ իրագործելի սցենար է: Ըստ այդմ, առավել իրատեսական է, որ ավագ դպրոցի շրջանավարտները կտատանվեն 18-20 հազարի միջակայքում[22]:

Այսպիսով, «տնտեսագիտության», «գործարարության և վարչարարության» ենթաոլորտների մասնագիտությունների նկատմամբ պահանջարկի անկման միտման պահպանման համապատկերին հաջորդող 10 տարիներին պահանջարկը կտատանվի 1450-4200-ի միջակայքում: Ընդ որում, 4200 ընդունվող հնարավոր կլինի արձանագրել 2028-2029 թվականներին և բացառապես այն դեպքում, եթե դպրոցի շրջանավարտների թիվը դիտարկվի նույն թվականի համար առավել լավատեսական (սակայն ոչ իրատեսական) սցենարով: Առավել իրատեսական է, որ հաջորդող 10 տարիներին «տնտեսագիտության», «գործարարության և վարչարարության» ենթաոլորտների մասնագիտություններով բուհ կնդունվեն միջինում 2500-2700 ուսանողներ[23]:

Այս միտումների պահպանման դեպքում ՀՊՏՀ ընդունվողների միջին թիվը հաջորդող 10 տարիներին կտատանվի 680-1880-ի միջակայքում: Ընդ որում, 1880 ընդունվող հնարավոր կլինի արձանագրել 2028-2029 թվականներին և բացառապես այն դեպքում, եթե դպրոցի շրջանավարտների և «տնտեսագիտության», «գործարարության և վարչարարության» ենթաոլորտների մասնագիտություններով բուհ ընդունվողների թվերը միաժամանակ դիտարկվեն նույն թվականի համար առավել լավատեսական (սակայն ոչ իրատեսական) սցենարով: Առավել իրատեսական է, որ հաջորդող 10 տարիներին

[22] Դպրոցի շրջանավարտների կանխատեսման սցենարները և դրանց մեկնաբանությունները բերված են Հավելված 8-ում:

[23] «Տնտեսագիտության», «գործարարության և վարչարարության» մասնագիտություններով բուհ ընդունվողների կանխատեսման սցենարները և դրանց մեկնաբանությունները բերված են Հավելված 9-ում:

«տնտեսագիտության», «գործարարության և վարչարարության» ենթաոլորտների մասնագիտություններով ՀՊՏՀ կնդունվեն միջինում 749-925 ուսանողներ[24]:

Հարկ է նշել, որ կանխատեսման սցենարները դիտարկված են բացառապես ներկայիս կարգավորումների շրջանակներում, երբ բակալավր ընդունվում են ինչպես առկա, այնպես էլ հեռակա կրթաձևերով: Այդ տրամաբանությամբ բարձրագույն կրթության առաջին աստիճան ընդունվողների թվում ներառված են ինչպես առկա, այնպես էլ հեռակա կրթաձևերով ընդունվողների ցուցանիշները: Սակայն «Բարձրագույն կրթության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծով նախատեսված է բացառել հեռակա կրթաձևը բարձրագույն կրթության երկու աստիճաններում: 2012-2017 թվականներին բարձրագույն կրթության առաջին աստիճան ընդունվողների թվում հեռակա կրթաձևով ընդունվածների տեսակարար կշիռը տատանվել է 35-40%-ի միջակայքում (2017-ին՝ 39%): ՀՊՏՀ-ում հեռակա կրթաձևում սովորում են բոլոր ուսանողների 32%-ը: Օրենքի ընդունման պարագայում կանխատեսված ցուցանիշները պակաս կլինեն շուրջ 20-25%-ով:

Օրենքի գործողության 5-րդ տարվանից սկսած (երբ ավարտած կլինեն 2018-2019 ուսումնական տարում հեռակա կրթաձև ընտրած ուսանողները)՝ հաշվի առնելով դպրոցների շրջանավարտների և «տնտեսագիտության», «գործարարության և վարչարարության» ենթաոլորտների մասնագիտություններով ընդունվողների կանխատեսման սցենարները, ՀՊՏՀ-ում ուսանողների թիվը բոլոր կրթաձևերում ներկայիս 6872-ի փոխարեն կտատանվի 4000-4800 ուսանողի միջակայքում կամ ներկա ցուցանիշից պակաս կլինի 29-41%-ով:

[24] «Տնտեսագիտության», «գործարարության և վարչարարության» մասնագիտություններով բուի ընդունվողների կանխատեսման սցենարները և դրանց մեկնաբանությունները բերված են Հավելված 9-ում:

2.6. *Բարձրագույն կրթության առաջին աստիճանից երկրորդ աստիճան անցման պրակտիկան ՀՊՏՀ-ում՝ ըստ առանձին մասնագիտությունների*

2014-2017 թվականներին ՀՊՏՀ բակալավրիատից մագիստրատուրա անցման պրակտիկան ենթարկվել է էական փոփոխությունների, ինչպես առանձին կրթաձևերի, այնպես էլ առանձին մասնագիտությունների կտրվածով, թեպետ բակալավրիատից մագիստրատուրա անցման միջին բուհական ցուցանիշը տատանվել է 29-30%-ի միջակայքում:

Առաջին լուրջ փոփոխությունը կապված է հեռակա մագիստրատուրայի գրավչության անկմամբ: Առկա բակալավրիատից հեռակա մագիստրատուրա անցման միջին ցուցանիշը 2017 թվականին կազմել է 28%, 2014 թվականի 48%-ի համեմատ: Նույն ժամանակամիջոցում առկա բակալավրիատից առկա մագիստրատուրա անցման ցուցանիշը կազմել է 39%՝ 2014-ի 35%-ի դիմաց[25]: Այս միտումը հանգեցրել է նրան որ 2017 թվականին ՀՊՏՀ հեռակա մագիստրատուրա է ընդունվել 207 ուսանող՝ 2014 թվականի 381-ի դիմաց (շուրջ 45%-ով կրճատում):

ՀՊՏՀ բակալավրիատից մագիստրատուրա անցման պրակտիկայում նույն մասնագիտության կրթական ծրագրի անցումը տատանվել է 55-57%-ի, իսկ ՀՊՏՀ այլ մասնագիտությունների կրթական ծրագրերին անցումը 43-45%-ի միջակայքում:

Տարբեր մասնագիտությունների շրջանավարտների մագիստրատուրա անցման ցուցանիշի վերլուծությունից և ձևավորված մագիստրոսական կուրսերի կառուցվածքի հետ համադրումից ակնհայտ է, որ ՀՊՏՀ-ում ձևավորվել են հիմնականում ՀՊՏՀ այլ մասնագիտությունները «սնող» բակալավրիական մասնագիտություններ[26], հիմնականում սեփական շրջանավարտներով համալրվող մասնագիտություններ[27], ընդգծված ար-

[25] Հավելված 12:

[26] Բնօգտագործման տնտեսագիտություն, տնտեսագիտության տեսություն, հողագույքային հարաբերություններ, զբոսաշրջության կառավարում, պետական և մունիցիպալ կառավարում, ապրանքագիտություն, վիճակագրություն և մաթեմատիկական մեթոդները տնտեսագիտության մեջ: Հավելված 12:

[27] Մակրոտնտեսագիտություն, բանկային գործ, մաքսային գործ, աուդիտ, հաշվապահական հաշվառում, հակաճգնաժամային կառավարում, զբոսաշրջության կառավարում:

տաքին համալրմամբ ձևավորվող մասնագիտություններ[28] և հիմնականում այլ բուհերից համալրվող մասնագիտություններ[29]:

2014-2017 թվականների ընթացքում տեղի է ունեցել նաև ձևավորված մագիստրոսական մասնագիտացումների կրթական խմբերի թվի նվազում: Ֆինանսների ֆակուլտետում 2014-2015 ուսումնական տարվա 11 մասնագիտացման խմբերի փոխարեն 2017-2018 ուսումնական տարում ձևավորվել են 6 մասնագիտացումների խմբեր, կառավարման ֆակուլտետում 10 մասնագիտացման խմբի փոխարեն՝ 6-ը, մարքեթինգի և բիզնեսի կազմակերպման ֆակուլտետում 6-ի փոխարեն 3-ը, ինֆորմատիկայի և վիճակագրության ֆակուլտետում 4-ի փոխարեն 1-ը: Հաշվապահական հաշվառման և աուդիտի, տնտեսության կարգավորման և միջազգային տնտեսական հարաբերությունների ֆակուլտետում թիվը մնացել է անփոփոխ, սակայն վերջինում այն տեղի է ունեցել փակված մասնագիտացումների փոխարեն նոր մասնագիտացումների ծրագրեր ներդնելու հաշվին:

Մի շարք մասնագիտությունների ներքին համալրման ցածր ցուցանիշը փաստում է, որ բակալավրիական կրթության աստիճանում կրթական ծրագրերի թվի կրճատումը էական տեղաշարժեր է ձևավորելու ՀՊՏՀ մագիստրատուրայի կառուցվածքում արդեն 3 տարի հետո, ինչը հանգեցնելու է մի շարք մասնագիտացումների ներքին համալրման անհնարինությանը, հետևաբար նաև փակմանը:

2.7 Գիտություն-կրթություն-տնտեսություն համագործակցությունը և միջազգայնացումը ՀՊՏՀ-ում

2012-2017 թվականներին ՀՊՏՀ գիտական հետազոտությունների և մշակումների ուղղությամբ պետական ֆինանսավորման ծավալը (դրամաշնորհների և պետական գնումների ձևով), միջազգային ծրագրերից ներգրավված միջոցները և մասնավոր հատ-

[28] Հանրային ֆինանսներ, միջազգային արժութաֆինանսական հարաբերություններ, շուկայաբանության մասնագիտացումներ, գործարար վարչարարություն: Հավելված 11:

[29] Բնօգտագործման տնտեսագիտության ամբիոնի մասնագիտացումներ, միկրոէկոնոմիկայի և ձեռնարկությունների տնտեսագիտության ամբիոնի մասնագիտացումներ:

վածից ներգրավված պատվերները տատանվել են 80-130 մլն դրամի սահմաններում, ինչը կազմել է ՀՊՏՀ գործառնական և ոչ գործառնականն գործունեությունից ստացած եկամուտների 3-3.7%-ը:

2016 թվականին ՀՀ բուհերում ուսանած 3794 օտարերկրյա քաղաքացիներից (ներառյալ սփյուռքահայերը) ՀՊՏՀ ուսանող են եղել 108-ը (շուրջ՝ 2.9%-ը), որոնցից 98-ը եղել են սփյուռքի ներկայացուցիչ:

2015-2017 թթ. Հայաստանից շարժունությանը մասնակցած 504 ուսանողներից 69-ը (13%-ը) եղել են ՀՊՏՀ ուսանողներ, դեպի Հայաստան շարժունությանը մասնակցած 267 ուսանողներից 3-ը (1.1%-ը) այցելել են ՀՊՏՀ: 2015-2017թթ. Հայաստանից շարժունությանը մասնակցած պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի 509 աշխատակիցներից 50-ը (10%-ը) հանդիսացել են ՀՊՏՀ հիմնական հաստիքային պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի ներկայացուցիչներ:

2012-2017 թվականներին տարբեր ձևաչափերով ՀՀ բուհերի կողմից միջազգային կառույցներից ներգրավված ընդհանուր 5.343.000 եվրոյի ֆինանսավորմամբ իրականացվող ծրագրերից ՀՊՏՀ-ն տարբեր ձևաչափերով ներգրավված է եղել Եվրոպական Միության Տեմպուսի «ԱՐԱՐԱՏ», «ՄԱՀԱԹՄԱ», «ՀԵՆ-ԳԻՐ», «ՎԵՐԻՏԱՍ», «ԳՈՎԵՐՆ», «ՓԻՓԼ», «ԷՍՊԱՔ» և Էրազմուս+ -ի «ՀԵՐԻՏԱԳ», «ՐԻՖԱՅՆ» ծրագրերում:

3. ՀՊՏՀ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՆԵՐԿԱ ՄՈԴԵԼԻ ԱՊԱՀՈՎԱԾ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ԽՈՉԵԼԻ ԿՈՂՄԵՐԸ

3.1. ՀՊՏՀ ձեռքբերումները և համեմատական առավելությունները

- Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարանը բարձրագույն կրթական ծառայությունների շուկայի նշանակալի մասնակից է, որը գերակա դիրքեր ունի բարձրագույն կրթության «տնտեսագիտության», «գործարարության և վարչարարության» ենթաոլորտների մասնագիտությունների հատվածում:
- ՀՊՏՀ-ն «տնտեսագիտության», «գործարարության և վարչարարության» ենթաոլորտների մասնագիտությունների բնագավառում դասավանդողների առաջատար գործատուն է:
- ՀՊՏՀ-ում դիմորդների ներգրավման ցուցանիշը ավելի դանդաղ է կրճատվում, քան բարձրագույն կրթության «տնտեսագիտության», «գործարարության և վարչարարության» ենթաոլորտների մասնագիտությունների դիմորդների թվի կրճատումը:
- ՀՊՏՀ-ն ինչպես ուսանող/հիմնական դասավանդողներ, այնպես էլ ուսանող/հիմնական աշխատակազմ ցուցանիշի տեսանկյունից ունի ավելի օպտիմալ հարաբերակցություն, քան ՀՀ բարձրագույն կրթական հաստատությունների միջին ցուցանիշն է:

3.2. ՀՊՏՀ բացթողումները

- Ունենալով դեպի դուրս ուսանողների շարժունակության զգալի աշխուժություն, ՀՊՏՀ-ն դրսից շարժունակության ներգրավման տեսանկյունից հետնապահ է:
- ՀՊՏՀ-ն աննշան տեսակարար կշիռ ունի նաև ՀՀ բարձրագույն կրթական համակարգում ներգրավված օտարերկրյա ուսանողների թվում:
- Լինելով «տնտեսագիտության», «գործարարության և վարչարարության» ենթաոլորտների մասնագիտությունների բնագավառում գիտական աստիճան ունեցողների 50%-ից ավելիի գործատուն՝ ՀՊՏՀ-ն գրեթե մասնակցություն չունի խորհրդատվական ծառայությունների, մարքեթինգային ծառայությունների, հաշ-

վապահական և աուդիտորական ծառայությունների, թրեյնինգի ծառայություննե-րի շուկաներում:

- Բարձրագույն կրթության երեք մակարդակներում իրականացնելով կրթական ծրագրեր, ՀՊՏՀ-ում բավականին դանդաղ է ընթանում կադրերի երիտասարդա-ցումը: ՀՊՏՀ հիմնական դասավանդողների ընդամենը 32%-ի տարիքը չի գերա-զանցում 40 տարեկանը: Դրան հակառակ դասավանդողների 14%-ի տարիքը գտնվում է 61-65 տարեկան միջակայքում, իսկ 21%-ի տարիքը գերազանցում է 66 տարեկանը:
- Սեփական միջոցների շուրջ 3%-ը նպատակաուղղելով հետազոտությունների ֆի-նանսավորմանը՝ ՀՊՏՀ-ն շոշափելի առաջընթաց չի ապահովել ինչպես տնտեսա-կան օրակարգի ձևավորման քննարկումներում, կառավարության տնտեսական բլոկի հետ համագործակցության բնագավառում, այնպես էլ մագիստրոսական կրթական ծրագրերում հետազոտական բաղադրիչի տեսանելի ավելացման և սեփական հետազոտությունների արդյունքները կրթական գործընթացին լիարժեք ինտեգրելու հարցում::
- ՀՊՏՀ գործառնական և ոչ գործառնական եկամուտների 82-85%-ը ձևավորվում են բացառապես ուսանողական վարձերի հաշվին, ինչի պարագայում բուհը գեր-զգայուն է դարձել ուսանողների թվի փոփոխության նկատմամբ:

3.3. ՀՊՏՀ առջև ծառացած նոր մարտահրավերները

- 2018-2022 թվականներին բարձրագույն կրթության համակարգում ընթացող փո-փոխությունների և մասնագիտական կողմնորոշման վերափոխումների արդյուն-քում ՀՊՏՀ ուսանողների թիվը կկրճատվի 29-41%-ով:
- Բակալավրիական կրթության ծրագրերի խոշորացման արդյունքում ՀՊՏՀ մի շարք ամբիոնների սպասարկած ծանրաբեռնվածության ծավալը կկրճատվի 45-65%-ով:
- Բակալավրիական կրթության ծրագրերի խոշորացման և բակալավրիատի ուսա-նողների թվի կրճատման հետևանքով անգամ բակալավրիատից մագիստրատուրա

անցման ցուցանիշի պահպանման պարագայում մի շարք ամբիոնների սպասարկած մագիստրոսական կրթական ծրագրերին ներգրավված ուսանողների թիվը կկրճատվի շուրջ 30%-ով՝ հանգեցնելով որոշ ծրագրերի փակման, իսկ որոշների թերծանրաբեռնվածության:

- Ուսանողների ներգրավման առկա միտման պահպանման դեպքում, անձնակազմի համալրվածության գործող ցուցանիշի, առկա վարչական կառուցվածքի և աշխատավարձի դրույքաչափի պահպանման պարագայում ՀՊՏՀ-ն ստիպված կլինի 1 հաստիքը կիսել 1-ից ավելի աշխատակիցների միջև: Արդյունքում իրական աշխատավարձը ՀՊՏՀ-ում կկրճատվի 40-50%-ով:

3.4. Խնդրի լուծման ուղիները

- Սեփական շուկայական հատվածում դիրքերի ամրապնդման նպատակով էականորեն բարելավել կրթական ծրագրերի որակը:
- Մշակել մրցակից բուհերի կրթական ծրագրերից բնորոշիչ տարբերակմամբ ծրագրեր՝ շեշտադրելով կրթական ծրագրերի կիրառական և հետազոտական բաղադրիչների տեսակարար կշիռների ավելացումը:
- Որակյալ կրթության պահանջ ունեցող նոր ուսանողների ներգրավման ավելացման նպատակով մուտք գործել բարձրագույն կրթության այլ մասնագիտությունների (հատկապես միջոլորտային) բնագավառներ:
- Մշակել ՀՀ և արտերկրի բուհերի հետ իրականացվող համատեղ, հիմնականում միջոլորտային կրթական ծրագրեր՝ փորձելով ուսանողներ ներգրավել բարձրագույն կրթության տարբեր ոլորտների հետ հատման տիրույթում:
- Ուսանողին ընձեռել ուսման տևողությունը, կրթական մոդուլով ապահովվող վերջնարդյունքին նպաստող դասընթացները, իսկ հետագայում նաև դասավանդողին ընտրելու հնարավորություն:
- Կրթական ծրագրերում մեծացնել ուսանողների կամընտրության դրսևորման հնարավորությունը: Ընտրովի դասընթացների տեսակարար կշիռը կրթական ծրագրի ներկայիս 7,5-12,5% մակարդակից հասցնելով մինչև 25%-ի:

- Ուսանողներին կամընտրության մեծացման և անհատական կրեդիտային բեռնվածքի հնարավորության ընձեռնման նպատակով ձևավորել տեխնիկական (Էլեկտրոնային դեկանատ, ռեգիստրարներ), կադրային (մասնագիտական կողմնորոշման ստորաբաժանում), մեթոդական և իրավական հենքեր:
- Հեռակա ուսուցման կրթաձևի կորուստը փորձել փոխհատուցել հեռավար ուսուցմանն անցմամբ և այդ նպատակով ձևավորել անհրաժեշտ տեխնիկական (Moodle համակարգ) և մեթոդական ռեսուրսներ (նոր ինստիտուցիոնալ կարողություններ և մեթոդական ռեսուրսներ):
- Moodle համակարգը ծառայեցնել նաև իբրև հարթակ՝ առկա կրթաձևում դասախոս-ուսանող արտալսարանային շփման (անհատական խորհրդատվության) համար:
- Եկամուտների բազմազանեցման նպատակով մուտք գործել խորհրդատվական, հաշվապահական, մարքեթինգային և թրեյնինգի ծառայությունների, ինչպես նաև փորձագիտության և կիրառական հետազոտությունների շուկաներ:
- Ուսանողների թվի կրճատմանը զուգընթաց՝ կարևորելով երիտասարդ և կարող ուժերին պահպանելու անհրաժեշտությունը, իրականացնել կադրերի օպտիմալացում:
- Հստակ կանոնակարգել կադրերի մշտական թարմացումը:
- Ֆինանսական միջոցների տնտեսման նպատակով իրականացնել վարչական ծախսերի կրճատում՝ վարչական և ուսումնաօժանդակ հաստիքների, ինչպես նաև ոչ պրոֆիլային ակտիվների օպտիմալացման ճանապարհով:
- Սոցիալական պատասխանատվության ծրագրերի ընդլայնմամբ, հաշվետվողականության նոր սկզբունքների և կորպորատիվ մշակույթի ներդրմամբ փորձել բարձրացնել ՀՊՏՀ վարկանիշը:
- Հակակոռուպցիոն միջոցառումների (կույր գնահատում, կույր գրախոսում) և ակադեմիական ազնվությանը նպաստող գործիքների (հակագրագողության համակարգ) ներդրմամբ համալսարանում անշրջելի դարձնել բացառապես «գիտելիքի միջնորդությամբ» գնահատվելու մոտեցումը:

4. 2018-2023 ԹԹ ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՏԵՍԼԱԿԱՆԸ ԵՎ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ

4.1. ՀՊՏՀ տեսլականն է մինչև 2025 թվականը Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարանը դարձնել տնտեսագիտության, ժամանակակից բիզնեսի և վարչարարության ոլորտներում նորարարական և կիրառական իմացություն տրամադրող և կիրառական հետազոտություններով գիտելիք ստեղծող, պետական և մասնավոր հատվածի, ինչպես նաև հետազոտական կառույցների հետ սերտորեն համագործակցող ՀՀ առաջատար համալսարան:

4.2. ՀՊՏՀ առաքելությունն է ՀՊՏՀ-ն ակադեմիական ազատությունների և ինքնավարության, կրթություն-աշխատաշուկա համագործակցության, ուսանողակենտրոն ուսումնառության և կիրառական գիտելիքի փոխանցման, կիրառական հետազոտությունների ուղղությամբ մասնագիտական ներուժի կենտրոնացման, դասավանդման և ուսումնառության նորարարական միջավայրի ստեղծման միջոցով պատրաստում է Հայաստանի Հանրապետության և միջազգային աշխատաշուկայում մրցունակ, տնտեսագիտության, ժամանակակից բիզնեսի և վարչարարության ոլորտներում կիրառական հմտություններով և կարողություններով զինված, սոցիալական պատասխանատվությամբ և ժողովրդավարական քաղաքացիության սկզբունքներով առաջնորդվող մասնագետներ և վերապատրաստում է հասարակության և տնտեսության փոփոխությունների իրականացմանն ունակ առաջնորդներ:

Իր առաքելությունից բխող գործունեությունն իրականացնելիս ՀՊՏՀ-ն առաջնորդվում է հետևյալ արժեքներով.

- **Որակի բարձրացում**

Համալսարանը կարևրում է իր տեսլականի և առաքելության իրագործմանը միտված որակի ներքին ապահովման մշակույթի ամրապնդումը:

- **Կիրառականություն**

Համալսարանը կրթական ծառայությունների շուկայում իր կրթական ծրագրերի արդյունավետ տարբերակման նպատակով կարևորում է կիրառական վերջնարդյունքների վրա խարսխված կրթական ծրագրերի և հասցեական շահառուների պահանջմունքների բավարարմանը միտված կիրառական հետազոտությունների իրականացումը:

- **Ակադեմիական ազատություններ**

Համալսարանը կարևորում է ակադեմիական քննարկումների, խոսքի, ուսումնառության, ինչպես նաև դասավանդման ձևերի ու մեթոդների ազատությունը, խրախուսում է գիտելիքի ազատ և անկաշկանդ փոխանցումն ու ստացումը:

- **Ուսանողակենտրոն ուսումնառություն**

Համալսարանի ուշադրության կենտրոնում առաջին հերթին ուսանողի կրթական ձեռքբերումները, ուսումնառությունից նրա բավարարվածությունը և հաջողություններն են: Այդ նպատակով համալսարանը ուսանողի կարիքները հաշվի է առնում իր ակադեմիական գործունեության և օժանդակ ծառայությունների կազմակերպման, ինչպես նաև կրթական քաղաքականության ու կրթական ծրագրերի մշակման գործընթացներում:

- **Նորարարության հետևողական խրախուսում**

Համալսարանն արժևորում և խրախուսում է աշխատակիցների և ուսանողների՝ համալսարանական խնդիրների լուծմանն ուղղված նորարարական գաղափարներն ու մոտեցումները, ինչպես նաև դրանց հետագա կիրառումը և զարգացումը:

- **Գործունեության արդյունավետություն**

Համալսարանի գործունեության բոլոր բնագավառներում հատուկ նշանակություն է տրվում արդյունավետությանը, ինչպես նաև գործունեության արդյունքների որոշակիացման և չափելիության նպատակով կատարողական ցուցանիշների համակարգի ներդրմանը, որն ընդունվում է որպես գործունեության տարբեր ուղղություններով բուհի և նրա առանձին ստորաբաժանումների ձեռքբերումների գնահատման կարևորագույն չափանիշ:

- **Աշխատակիցների հմտությունների կատարելագործում և առաջխաղացում**

Գիտակցելով արագ փոփոխվող արտաքին միջավայրին արձագանքելու և ժամանակին համընթաց շարժվելու կարևորությունը՝ համալսարանը արժևորում է աշխատակիցների հմտությունների զարգացման և մասնագիտական առաջխաղացման իրական հնարավորությունների ձևավորումը:

- **Կորպորատիվ նոր էթիկայի և սոցիալական պատասխանատվության մշակույթի ձևավորում**

Համալսարանը կարևորում և խրախուսում է թիմային աշխատանքը, բուհի հեղինակության նկատմամբ յուրաքանչյուր աշխատակցի և ուսանողի պատասխանատվության գիտակցումը, ակադեմիական ազնվությունը և բարեվարքությունը, առկա խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով համալսարանի ստորաբաժանումների միջև հորիզոնական համագործակցությունը, խնդիրների լուծման, ինչպես նաև բուհին առնչվող առանցքային որոշումների կայացման գործընթացում ներքին և արտաքին շահակիցների ներգրավվածության բարձրացումը, համայնքի, հասարակության և պետության նկատմամբ սոցիալական պատասխանատվության ստանձնումը, գործունեության թափանցիկությունը և հաշվետվողականությունը:

5. 2018-2022 թթ ՀՊՏՀ ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ԳԵՐԱԿԱ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

1. Կրթական ծրագրերի որակի բարձրացում:
2. Գործունեության արդյունավետության բարձրացում:
3. Կիրառական հետազոտություններ-կրթություն ինտեգրման և կիրառական հետազոտություններ-տնտեսություն համագործակցության ապահովում
4. Միջազգայնացման ընդլայնում:
5. Ակադեմիական էթիկայի և սոցիալական պատասխանատվության սկզբունքների ներդրում (ներառյալ կրթության մատչելիության ապահովումը):

Գերակա նպատակները պետք է դրսևորվեն հետևյալ պահանջներով.

- Տարեկան ծրագրերում հստակ արտացոլված գործողություններ յուրաքանչյուր գերակայության ուղղությամբ՝ համաձայն գործողությունների ծրագրի,
- Տարեկան բյուջեներում գերակայությունների ուղղությամբ կատարվող ծախսերի համար ռեսուրսների բաշխման առաջնահերթություն,
- Գիտական խորհրդի կիսամյակային ընդլայնված նիստ՝ նվիրված գերակայությունների ուղղությամբ տարվող աշխատանքների և արդյունքների քննարկմանը:

Առաջիկա տարիներին համալսարանի ռեսուրսները բաշխվելու են հօգուտ զարգացման գերակա հռչակված զարգացման ուղղությունների: Գործունեության մյուս ուղղություններին ռեսուրսները հատկացվելու են այնքանով, որքանով կնպաստեն ուսումնառության գործընթացի արդյունավետության և համալսարանի գրավչության բարձրացմանը:

5.1. ՀՊՏՀ ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ԵՆԹԱՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

Ռազմավարական գերակա նպատակների ուղղությամբ լիարժեք նվաճումներ ունենալու և 2025 թ. տեսլականն իրականություն դարձնելու համար սահմանվել են ՀՊՏՀ 2018-2022 թթ. նպատակները և դրանցից բխող ենթանպատակները:

Նպատակներ	Ենթանպատակներ
Նպատակ 1. Կրթական ծրագրերի որակի բարձրացում	**Ենթանպատակ 1.1** Կրթական ծրագրերի մշակման, իրականացման, գնահատման և փոփոխության շրջափուլերում շահակիցների հետ համագործակցության արդյունավետ համակարգի ձևավորում
	Ենթանպատակ 1.2 Կրթական ծրագրերում կիրառական և դասավանդման նորարարական մեթոդների վրա հիմնված դասընթացների տեսակարար կշռի բարձրացում
	Ենթանպատակ 1.3 Կրթական ծրագրերի իրականացման ռեսուրսային ապահովվածության համապատասխանեցում կիրառական հենքով ծրագրերի իրականացման պայմաններին
	Ենթանպատակ 1.4 Ներբուհական և միջբուհական միջոլորտային, ինչպես նաև գործատուների մասնակցությամբ իրականացվող կրթական ծրագրերի թվի մեծացում մագիստրատուրայում
	Ենթանպատակ 1.5 Ուսանողներին անհատական կրեդիտային բեռնվածք ձևավորելու հնարավորությունների տրամադրում
Նպատակ 2. ՀՊՏՀ գործունեության արդյունավետության բարձրացում:	**Ենթանպատակ 2.1** Գործընթացների կանոնակարգում
	Ենթանպատակ 2.2 Կազմակերպական կառուցվածքի օպտիմալացում
	Ենթանպատակ 2.3 Տնօրինվող ակտիվների օպտիմալացում
	Ենթանպատակ 2.4 Գործունեության դիվերսիֆիկացում
	Ենթանպատակ 2.5 Կայունության և զարգացման հնարավորությունների ձևավորում
Նպատակ 3. Կիրառական հետազոտություններ-կրթություն ինտեգրման և կիրառական հետազոտություններ-տնտեսություն համագործակցության ապահովում	**Ենթանպատակ 3.1** ՀՊՏՀ հետազոտական կարողությունների ընդլայնում
	Ենթանպատակ 3.2 Կրթական ծրագրերում ՀՊՏՀ հետազոտական արդյունքների ինտեգրման կառուցակարգի ձևավորում:
	Ենթանպատակ 3.3. Հետազոտությունների բնագավառում արտաքին շահառուների հետ համագործակցության պլատֆորմների ձևավորում և ՀՊՏՀ հետազոտությունների վերակողմնորոշում դեպի հեշտ առևտրականացվող կիրառական ոլորտ
Նպատակ 4. Միջազգայնացման ընդլայնում	**Ենթանպատակ 4.1** Միջազգային ծրագրերին մասնակցության ընդլայնում
	Ենթանպատակ 4.2 Ուսանողների և դասախոսների շարժունության մեծացում
Նպատակ 5. Ակադեմիական էթիկայի և սոցիալական պատասխանատվության սկզբունքների ներդրում	**Ենթանպատակ 5.1** Ակադեմիական էթիկայի միջավայրի ձևավորում
	Ենթանպատակ 5.2 Սոցիալական պատասխանատվության ծրագրերի իրականացում

6. ՀՊՏՀ 2018-2022 ԹԹ. ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐԸ

Նպատակներ և ենթանպատակներ	Գործողություններ				
	2018	2019	2020	2021	2022
Նպատակ 1. Կրթական ծրագրերի որակի բարձրացում					
Ենթանպատակ 1.1 Կրթական ծրագրերի մշակման, իրականացման, գնահատման և փոփոխության շրջափուլերում շահակիցների հետ համագործակցության արդյունավետ համակարգի ձևավորում	1. Մասնագիտական կրթական ծրագրերի և դասընթացների ծրագրերի (syllabus) մշակման, իրականացման, գնահատման և վերանայման ակադեմիական կարգի» մշակում և հաստատում:		1. Կրթական ծրագրի մոդուլավորում և մոդուլների կրեդիտային բեռնվածության փոխկապակցում ուսումնառության համար անհրաժեշտ ժամանակի ծավալին		
1.1.1. Կրթական ծրագրերի ներքին փորձագիտության ինստիտուտի ձևավորում և գործող կրթական ծրագրերի վերանայում:	1. Փորձագետների ընտրության չափանիշների հաստատում և փորձագիտական խմբի ձևավորում	1. Գործող կրթական ծրագրերի փորձագիտական գնահատում	2. Կրթական ծրագրի յուրաքանչյուր բաղադրիչի մուտքային հստակ պահանջների սահմանում և մոդուլային հաջորդականության կառուցակարգերի հաստատում բոլոր կրթական ծրագրերում		
	2. Կրթական ծրագրի առանձին բաղադրիչներից ուսանողների բավարարվածության գնահատման ընթացակարգի մշակում և հաստատում	2. Գործող կրթական ծրագրերի առանձին մոդուլներից ուսանողների բավարարվածության և նպատակադրված վերջնարդյունքով ակնկալվող հմտությունների ապահովման գնահատում	2. Կրթական ծրագրի կամընտրական մոդուլների ընտրության ընթացակարգերի մշակում, փորձարկում և սահմանում	1. Կրթական ծրագրում ընտրովի մոդուլների 25% ծավալի ապահովում:	
		3. Կրթական ծրագրերում միևնույն վերջնարդյունքը ձևավորող և բովանդակային առումով միմյանց կրկնող դասընթացների կամ առանձին դասընթացի բաղադրիչների բացառում			

1.1.2. Կրթական ծրագրերի մշակման և գնահատման աշխատանքներում համեմատական վերլուծության և հարցումների միասնական տեղեկատվական համակարգի ձևավորում:	1. Շարժունության նպատակով արտերկրի համալսարանների ՄԿԾ ների հետ համեմատական վերլուծության մեթոդաբանության մշակում և հաստատում:	1. Կրթական միասնական տեղեկատվական համակարգի ձևավորում:	1. Շրջանավարտների կարիերայի հետագիծի տվյալների բազայի ձևավորում:		
	2. ՄԿԾ ների հետ համեմատական վերլուծության օբյեկտների կայուն ցանկի ձևավորում:	2. Շարժունության և ՄԿԾ-ների բարելավման նպատակով արտերկրի համալսարանների ՄԿԾ ների հետ համեմատական վերլուծությունների, հարցումների և աշխատաշուկայի մշտադիտարկման տվյալների բազաների ձևավորում:			
	3 Կրթական ծրագրի մշակման և իրականացման աշխատանքներում ՀՊՏՀ հետ համագործակցող գործատուների խմբի ձևավորում:	3. Կրթական ծրագրի հետադարձ կապի տվյալների բազայի ձևավորում:			
	4. Շահառուների հարցումների և աշխատաշուկայի մշտադիտարկման կարգի մշակում և հաստատում:				
Ենթանպատակ 1.2 Կրթական ծրագրերում կիրառական և դասավանդման նորարարական մեթոդների վրա հիմնված դասընթացների տեսակարար կշռի բարձրացում		1. Դասավանդման և ուսումնառության կիրառական բաղադրիչի գնահատման և կրթական ծրագրում կիրառական հենքով դասընթացների ներառման չափորոշիչների և մեթոդական ուղեցույցների մշակում	1. Կիրառական գիտելիք տվող դասավանդման մեթոդների ներդրում կրթական ծրագրի առանձին մոդուլների առնվազն 20%-ում	1. Կիրառական գիտելիք տվող դասավանդման մեթոդների ներդրում կրթական ծրագրի առանձին մոդուլների առնվազն 30%-ում	1. Կիրառական գիտելիք տվող դասավանդման մեթոդների ներդրում կրթական ծրագրի առանձին մոդուլների առնվազն 50%-ում
		2. ՀՀ-ում կարճ ցիկլով կրթության մոդելի ներդրման դեպքում՝ բակալավրիական կրթության մասնագիտությունների համար կարճ ցիկլով կրթական ծրագրերի մշակում	2. Բակալավրիական կրթության մասնագիտությունների համար մշակված կարճ ցիկլով կրթական ծրագրերի փորձաքննության իրականացում		

Ենթանպատակ 1.3 Կրթական ծրագրերի իրականացման ռեսուրսային ապահովվածության համապատասխանեցում կիրառական հենքով ծրագրերի իրականացման պայմաններին	1. Դասախոսների ընտրության, աշխատանքի ընդունման և առաջշարժի քաղաքականության և ամբիոնների դասախոսներին դասավանդման ու հետազոտական բեռնվածությամբ ապահովման կարգի մշակում և հաստատում				
		2. Գործող կրթական ծրագրերի որակյալ սպասարկման օպտիմալ կադրային ապահովվածության չափանիշների մշակում, հաստատում և կրթական ծրագրերի որակյալ սպասարկման օպտիմալ կադրային ապահովվածության սահմանում:			
1.3.1. Կրթական ծրագիրի առանձին բաղադրիչները որակով սպասարկելուն ամբողջությամբ և մասամբ համապատասխանող պրոֆեսորադասախոսական կազմի որոշում և ամբիոններում արդյունավետ սերնդափոխության ապահովում	1. Պրոֆեսորադասախոսական կազմի որակավորմանը և դասավանդման հմտություններին ներկայացվող պահանջների մշակում և հաստատում	1.Պրոֆեսորադասախոսական կազմի որակավորման գնահատում, կրթական ծրագրի որակով կատարման տեսանկյունից 1.3.1 ենթանպատակի 1-ին կետի պահանջներին համապատասխանող և չհամապատասխանող պրոֆեսորադասախոսական կազմի սահմանում	1. .3.1 ենթանպատակի 1-ին կետի պահանջներին չհամապատասխանող դասախոսների վերապատրաստման արդյունքների գնահատում և պրոֆեսորադասախոսական կազմի օպտիմալ կառուցվածքի ձևավորում:		
	2.Պրոֆեսորադասախոսական կազմի գործունեության գնահատման կատարողական ցուցանիշների սահմանում, նրանց որակավորման գնահատման և վարկանիշավորման կարգի քննարկում և հաստատում	2. Մոդուլից և դասավանդողից ուսանողների բավարարվածության գնահատման, դասավանդողների ինքնավերլուծության արդյունքների և դասավանդողների վերապատրաստման գործընթացների փոխկապակցում՝ թիրախավորելով դասավանդողների հասցեական վերապատրաստման ուղղությունները:			

	3.Ամբիոններում մասնագիտական հետազոտական թեմաների հստակեցման կարգի մշակում և հաստատում:	3.1.3.1 ենթանպատակի 1-ին կետի պահանջներին չհամապատասխանող դասախոսների վերապատրաստում և փորձաշրջանի սահմանում:			
	4. Ամբիոնի վարիչների պարտականությունների վերանայում և կրթական ծրագրի որակով սպասարկման, կայուն սերնդափոխության իրականացման պատասխանատվության ու դրա գնահատման կատարողական ցուցանիշների սահմանում	4. Դասախոսական կազմի երիտասարդացման կարգի մշակում՝ թիրախավորված կրթական ծրագրի սպասարկման նպատակով աշխատակազմի համալրման վրա (ասպիրանտական տեղերի և կադրային քաղաքականության միջև փոխկապվածության ապահովման վրա)			
	5.Ամբիոնների վարիչների ընտրության կարգի վերանայում՝ ելնելով նույն անձի կողմից երկու անընդմեջ ժամկետից (10 տարուց ոչ ավելի՝ ներառյալ ժամանակավոր պաշտոնավարման ժամկետը) ավելի տևողությամբ վարիչի պարտականություն ստանձնելու սահմանափակման կիրառումը (անկախ գիտական աստիճանից և կոչումից):				
1.3.2. Կրթական ծրագրի առանձին, հատկապես կիրառական բաղադրիչ պարունակող մոդուլների դասավանդման նպատակով մասնագիտության ոլորտի որակավորված և հեղինակություն ունեցող	1.Դրսեկ որակավորված մասնագետներին դասավանդման գործընթացում ներգրավման կարգի մշակում և հաստատում	1.Դրսեկ որակավորված մասնագետների ներգրավման և վարձատրության սկզբունքների վերանայում			

մասնագետների ներգրավում	2.Դրսեկ որակավորված մասնագետներին դասավանդման խորհրդատվության տրամադրում	2.ՀՊՏՀ առանձին մոդուլների շրջանակներում տնտեսական քաղաքականության պատասխանատուների կողմից վարպետաց դասերի ինստիտուտի ձևավորում			
1.3.3. Գրադարանի, տեղեկատվական և հետազոտական ռեսուրսների բարելավում	1.Ընթերցասրահի հանրայնացում (ընթերցասրահի աշխատաժամանակի երկարաձգում մինչև 22.00-ն)	1.Էլեկտրոնային գրադարանային ռեսուրսի զարգացում:	1.Դասախոսության նյութերի առկայության մոտիվացնող համակարգի ձևավորում	1.ՀՊՏՀ կրթական ծրագրերում ներառված դասընթացների 50%-ի ապահովում հայալեզու տպագիր և էլեկտրոնային տարբերակով գրականության նյութերով	
			2..ՀՊՏՀ ընթերցասրահի նստատեղերի 20%-ի ապահովում ինտերնետ հասանելիությամբ համակարգչային տեխնիկայով	2.ՀՊՏՀ ընթերցասրահի նստատեղերի 30%-ի ապահովում ինտերնետ հասանելիությամբ համակարգչային տեխնիկայով	
1.3.4. Լսարանային ֆոնդի և ուսանողական տարածքների վերազինում: Դասախոսներին հատկացվող աշխատանքային տարածքների ձևավորում		1.WiFi հասանելիությամբ 2 գոտիների ձևավորում	1.Լսարանային ֆոնդի առնվազն 20%-ի վերազինում պրոյեկտորներով	1.Լսարանային ֆոնդի առնվազն 30%-ի վերազինում պրոյեկտորներով	1.Լսարանային ֆոնդի առնվազն 40%-ի վերազինում պրոյեկտորներով
			2.Լսարանային ֆոնդի առնվազն 20%-ի վերազինում սմարթ գրատախտակներով կամ նույն նպատակին ծառայող տեխնիկական միջոցներով:	2.Լսարանային ֆոնդի առնվազն 30%-ի վերազինում սմարթ գրատախտակներով կամ նույն նպատակին ծառայող տեխնիկական միջոցներով:	
			3.QR գրադարանների զարգացում		

Ենթանպատակ 1.4 Ներբուհական և միջբուհական միջոլորտային, ինչպես նաև գործատուների մասնակցությամբ իրականացվող կրթական ծրագրերի թվի մեծացում մագիստրատուրայում	1.Աշխատաշուկայում պահանջարված և ՀՊՏՀ մասնագիտական պրոֆիլին համապատասխանող միջոլորտային մասնագիտությունների համատեղ կրթական ծրագրերի իրականացման բանակցությունների վարում ՀՀ այլ բուհերի հետ:	1.Միջոլորտային մասնագիտությունների համատեղ կրթական ծրագրերի մշակում և հաստատում գործընկեր բուհերի հետ, կրթական ծրագրի իրականացման լիցենզիայի ստացում:	1.Միջոլորտային մասնագիտությունների համատեղ կրթական ծրագրերի ընդունելության կազմակերպում:		
		2.Գործատուների հետ համատեղ կրթական ծրագրերի իրականացման բանակցությունների վարում:	2.Գործատուների հետ համատեղ իրականացվելիք կրթական ծրագրերի մշակում, հաստատում և իրականացման լիցենզիաների ստացում:	2.Գործատուների հետ համատեղ իրականացվող կրթական ծրագրերի ընդունելության կազմակերպում:	
Ենթանպատակ 1.5 Ուսանողներին անհատական կրեդիտային բեռնվածք ձևավորելու հնարավորությունների տրամադրում	1.Էլեկտրոնային դեկանատի համակարգի ձեռք բերում և փորձնական ներդրում 1 ֆակուլտետում:	1.Էլեկտրոնային դեկանատի համակարգի ներդրում ՀՊՏՀ բոլոր ֆակուլտետներում:			
	2.Քննաշրջանի գործող սկզբունքի վերանայում՝ մոդուլի ավարտին ուսանողի ուսումնառության արդյունքների ստուգման մոտեցման ամրագրում		1.Ֆակուլտետների գործառույթների վերափոխում՝ հարմարեցնելով անհատական կրեդիտային բեռնվածքով սովորող ուսանողների ուսումնական գործընթացի կազմակերպման պահանջներին:		
	3.Քննաշրջանի նոր համակարգի փորձարարական հիմունքներով ներդրում 2018-2019 ուսումնական տարվա մագիստրատուրայի առաջին կուրսերում:		2. Բակալավրիատի ռեգիստրարի առանձնացված ստորաբաժանման հիմնում	1.Գործող կրթական ծրագրերի ընտրովի դասընթացների մասնագիտական կողմնորոշման գործառույթի փոխանցում ֆակուլտետներից ռեգիստրարի ստորաբաժանմանը:	

	4. Moodle համակարգի փորձնական ներդրման և դրա սպասարկման նպատակով ՊԴ կազմի վերապատրաստում	2.Moodle համակարգի փորձնական ներդրում	3. Moodle համակարգով կրթության կազմակերպման և ուսումնառությանը նպաստող մեթոդական բազայի (էլեկտրոնայի մեթոդական նյութեր, տեսադասախոսություններ, քեյսեր և այլն) ձևավորումգործող ՄԿՀ-ներում ներառված դասընթացների առնվազն 40%-ի համար	2. Moodle համակարգով կրթության կազմակերպման և ուսումնառությանը նպաստող մեթոդական բազայի (էլեկտրոնայի մեթոդական նյութեր, տեսադասախոսություններ, քեյսեր և այլն) ձևավորումգործող ՄԿՀ-ներում ներառված դասընթացների առնվազն 70%-ի համար	1. Moodle համակարգով կրթության կազմակերպման և ուսումնառությանը նպաստող մեթոդական բազայի (էլեկտրոնայի մեթոդական նյութեր, տեսադասախոսություններ, քեյսեր և այլն) ձևավորում գործող ՄԿՀ-ներում ներառված դասընթացների առնվազն 100%-ի համար
	5. Դասավանդողների մասնագիտական պարտականությունների վերանայում և դասավանդվող մոդուլների մասնագիտական նյութերով ապահովման ու պարբերաբար թարմացման կարգի մշակում և հաստատում	3. Բոլոր կրթական ծրագրերի և դասընթացների ծրագրերի էլեկտրոնային տարբերակով հրապարակում	4. Moodle համակարգով հեռավար կրթության կազմակերպման և ուսումնառությանը նպաստող մեթոդական բազայի (էլեկտրոնայի մեթոդական նյութեր, տեսադասախոսություններ, քեյսեր և այլն) ձևավորում առնվազն 3 ՄԿՀ-ի համար	3. Moodle համակարգով հեռավար կրթության կազմակերպման և ուսումնառությանը նպաստող մեթոդական բազայի (էլեկտրոնայի մեթոդական նյութեր, տեսադասախոսություններ, քեյսեր և այլն) ձևավորում առնվազն 6 ՄԿՀ-ի համար	2. Moodle համակարգով հեռավար կրթության կազմակերպման և ուսումնառությանը նպաստող մեթոդական բազայի (էլեկտրոնայի մեթոդական նյութեր, տեսադասախոսություններ, քեյսեր և այլն) ձևավորում բոլոր գործող ՄԿՀ-ների համար
Նպատակ 2. ՀՊՏՀ գործունեության արդյունավետության բարձրացում:					
Ենթանպատակ 2.1 Գործընթացների կանոնակարգում	1.Գործընթացների գնահատման և կանոնակարգման փորձագիտական խմբի ձևավորում	1.Գործընթացների օպտիմալացում:			
	2.Տարբեր կառուցվածքային ստորաբաժանումների գործառույթների նկարագրում:	2.Կառուցվածքային ստորաբաժանումների հիմնական կատարողական ցուցիչների մշակում և հաստատում	1.Ըստ հիմնական կատարողական ցուցանիշների կառուցվածքային ստորաբաժանումների հաշվետվողականության համակարգի ներդրում	1.Կառուցվածքային ստորաբաժանումների անձնակազմի հավելավճարների փոխկապակցում հիմնական կատարողական ցուցանիշների հաշվետվողականության արդյունքներին:	
	3.Տարբեր կառուցվածքային ստորաբաժանումների կողմից իրականացվող գործառույթների կատարողներին արձանագրում:			2.Պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի հավելավճարների փոխկապակցում վարկանիշավորման արդյունքներին:	
	4.Գործառույթների հստակեցում:				

	5.Գործառույթների իրականացման համար անհրաժեշտ հաստիքների և դրանց նկարագրերի սահմանում:				
	6.Գործընթացների օպտիմալացման կառուցակարգի և ժամանակացույցի հաստատում:				
Ենթանպատակ 2.2 Կազմակերպական կառուցվածքի օպտիմալացում	1.Նպատակ 2.1-ում սահմանված գործառույթների լիարժեք կատարմանը նպաստող նոր կառուցվածքի ձևավորում:	1.Արտապատվիրման հնարավորություն ընձեռող գործառույթների և դասընթացների հստակեցում	1.Գործառույթների արտապատվիրման պայմանագրերի կնքում և փոխանցում մասնագիտացված կազմակերպությունների:		
	2.Նոր կառուցվածքին համապատասխանող կառուցվածքային ստորաբաժանումների և հաստիքների հաստատում:	2. Մասնագիտացված կազմակերպություններին գործառույթների և դասընթացների պատվիրելու չափանիշների և տեխնիկական առաջադրանքի մշակում և հաստատում:	1.Միևնույն մասնագիտության ոլորտում բակալավրիական միևնույն կրթական ծրագիրն իրականացնող ամբիոնների միավորում մեկ ամբիոնի շրջանակներում՝ ըստ հաստատված չափանիշների և օպտիմալ հարաբերակցության:		
	3.Տարբեր կառուցվածքային ստորաբաժանումների իրականացրած գործառույթների և որոշ դասընթացների արտապատվիրման հնարավորության գնահատում:		3.Միևնույն մասնագիտության ոլորտում և միևնույն որակավորումը շնորհող կրթական ծրագրեր իրականցնող ամբիոնների միավորում մեկ ֆակուլտետի շրջանակներում:		
	4.Ամբիոնների խոշորացման չափանիշների մշակում և հաստատում՝ հիմքում ունենալով ուսանող-դասավանդողներ, ուսանող վարչական անձնակազմ, ուսանող-ուսումնաօժանդակ անձնակազմ, ոչ ակադեմիական անձնակազմ-ակադեմիական անձնակազմ օպտիմալ հարաբերակցության, ամբիոններում հետազոտական բավարար ներուժի				

	առկայությանը նպաստող ժամաքանակի (առնվազն 15 լրիվ հաստիք) և բարձրագույն կրթության երեք մակարդակներում կրթական ծրագիր իրականացնելու նախապայմանը:				
Ենթանպատակ 2.3 Տնօրինվող ակտիվների օպտիմալացում	1.Որոշ առկա ակտիվներ ծառայության տեսքով ձեռք բերելու և պահպանելու հնարավորությունների գնահատում՝ համեմատական վերլուծության արդյունքներով:	1.Ակտիվների օպտիմալացում՝ դրանցից բխող ծառայությունների ձեռքբերման ճանապարհով:			
		2.Ձեռնարկատիրական նպատակով ակտիվների օգտագործման կառուցակարգերի ձևավորում:	1. Պայմանագրային կատարողներից ծառայությունների ձեռք բերման պայմանների տեխնիկական նկարագրերի և ընթացակարգերի մշակում և համաձայնեցում ոլորտը կարգավորողի հետ:		
	3.Ավտոպարկի կրճատում				
Ենթանպատակ 2.4 Գործունեության դիվերսիֆիկացում		1.Խորհրդատվության, հաշվապահական, աուդիտի և մարքեթինգային ծառայությունների, շուկա մուտք գործելու հնարավորությունների գնահատում:	1.Խորհրդատվության, հաշվապահական, աուդիտի և մարքեթինգային ծառայությունների մատուցման նպատակով փորձարարական լաբորատորիաների հիմնում:		
	2.Ուսանողական հարցումների միջոցով ուսանողներին լրացուցիչ ծառայությունների մատուցման հնարավորությունների գնահատում և ծառայությունների որոշում:	2.Ուսանողներին մատուցվող նոր ծառայությունների մշակում և հաստատում:	1.Ամառային և ձմեռային դպրոցների հիմնում:		
		2.Ուսանողներին մատուցվող նոր ծառայությունների ներդրում:	2.Վճարովի լրացուցիչ կրթական ծառայությունների ներդրում:		

		3.ՀՊՏՀ խորհրդանիշներով պարագաների (հագուստ, գրիչներ, թվային կրիչներ, գրենական պիտույքներ, հուշանվերներ) թողարկման և բուհի տարածքում վաճառքի հնարավորությունների գնահատում:	3.ՀՊՏՀ խորհրդանիշներով պարագաների (հագուստ, գրիչներ, թվային կրիչներ, գրենական պիտույքներ, հուշանվերներ) թողարկման և վաճառքի կազմակերպում բուհի տարածքում:		
Ենթանպատակ 2.5 Կայունության և զարգացման հնարավորությունների ձևավորում			1.Կայունության և զարգացման ֆոնդի ձևավորում		
			2.ՀՊՏՀ ընթացիկ բյուջեում կայունության և զարգացման ֆոնդին միջոցների նպատակաուղղման չափի հաստատում:		
Նպատակ 3. Կիրառական հետազոտություններ-կրթություն ինտեգրման և կիրառական հետազոտություններ-տնտեսություն համագործակցության ապահովում					
Ենթանպատակ 3.1 ՀՊՏՀ հետազոտական կարողությունների ընդլայնում	1.Համալսարանի հետազոտական կառույցներում դասավանդողների ներգրավման ու հերթափոխի կառուցակարգերի մշակում:	1. Հետազոտություններում ներգրավված դասախոսների թվի ավելացում			
	2. Բակալավրիատի ավարտական կուրսերի և մագիստրատուրայի ուսանողների ՀՊՏՀ հետազոտական կենտրոնների և ամբիոնների ընթացիկ հետազոտությունների աշխատանքներում ներգրավման կարգի մշակում և հաստատում	2.Հետազոտական վճարովի ռեսուրսներին բաժանորդագրություն (RBK, Bloomberg)	1.Բակալավրիատի ավարտական կուրսերի և մագիստրատուրայի ուսանողների 10%-ի ներգրավվածության ապահովում ՀՊՏՀ հետազոտական կենտրոնների և ամբիոնների ընթացիկ հետազոտությունների աշխատանքներում	1.Բակալավրիատի ավարտական կուրսերի և մագիստրատուրայի ուսանողների 20%-ի ներգրավվածության ապահովում ՀՊՏՀ հետազոտական կենտրոնների և ամբիոնների ընթացիկ հետազոտությունների աշխատանքներում	1.Բակալավրիատի ավարտական կուրսերի և մագիստրատուրայի ուսանողների 30%-ի ներգրավվածության ապահովում ՀՊՏՀ հետազոտական կենտրոնների և ամբիոնների ընթացիկ հետազոտությունների աշխատանքներում
Ենթանպատակ 3.2 Կրթական ծրագրերում ՀՊՏՀ հետազոտական արդյունքների ինտեգրման կառուցակարգի ձևավորում:		1.Դասընթացների հետազոտական և կիրառական բաղադրիչի մշտադիտարկման մեթոդաբանության մշակում և հաստատում:			

Ենթանպատակ 3.3. Հետազոտությունների բնագավառում արտաքին շահառուների հետ համագործակցության պլատֆորմների ձևավորում և ՀՊՏՀ հետազոտությունների վերակողմնորոշում դեպի հեշտ առևտրականացվող կիրառական		1. ՀՊՏՀ հետազոտությունների արդյունքների ինտեգրում կրթական ծրագրերի առանձին բաղադրիչների դասավանդման գործընթացում	1. Հետազոտությունների առևտրայնացման և ֆանդրայզինգի ռազմավարության մշակում և հաստատում	1. Հետազոտությունների և մշակումների արտաքին ֆինանսավորման հանրային հիմնադրամի ձևավորում	
		1. Արտաքին շահառուների հետ հետազոտությունների ուղղությունների հստակեցման կառուցակարգերի և համագործակցության պլատֆորմների ձևավորում:	2. Հանրային հետաքրքրություն ունեցող ոլորտներում հետազոտությունների իրականացման նպատակով պետական կառավարման մարմինների հետ համագործակցության ձևաչափերի մշակում:		
Նպատակ 4. Միջազգայնացման ընդլայնում					
Ենթանպատակ 4.1 Միջազգային ծրագրերին մասնակցության ընդլայնում		1. Միջազգային ծրագրերին մասնակցության ընդլայնման նպատակով առանձնացված ստորաբաժանման գործառույթների սահմանում:	1. Միջազգային ծրագրերին մասնակցության ընդլայնման նպատակով ֆանդրայզինգի ստորաբաժանման հիմնում:		
			2. Միջազգային ֆոնդերից ֆինանսավորման նպատակով արտերկրի հետազոտական հաստատությունների և կոնսորցիումների հետ կապերի ընդլայնում:		
		2. Միջազգային գրախոսվող և բարձր հղման համաթվով ամսագրերում հրապարակումների նպատակով ֆոնդի ձևավորում	1. Օտարալեզու հետազոտությունների իրականացում և հրապարակում:		
		3. Օտարալեզու հետազոտությունների իրականացման և հրապարակման ինստիտուցիոնալ կարողությունների ձևավորում:	2. Արտերկրի գործընկերների հետ համատեղ և կրկնակի որակավորում շնորհող նոր կրթական ծրագրերի մշակում և հաստատում:		

		4. Արտերկրի կրթական հաստատությունների հետ համատեղ և կրկնակի որակավորում շնորհող նոր մագիստրոսական կրթական ծրագրերի հիմնման բանակցությունների վարում:	3. Արտերկրի կրթական հաստատությունների հետ համատեղ և կրկնակի որակավորում շնորհող նոր մագիստրոսական կրթական ծրագրերի իրականացման լիցենզիաների ստացում:	1. Արտերկրի կրթական հաստատությունների հետ համատեղ և կրկնակի որակավորում շնորհող նոր մագիստրոսական կրթական ծրագրերում ընդունելության կազմակերպում:	
			4. Մագիստրոսական ՄԿԾ-ներում ընտրովի օտար լեզվով դասավանդվող դասընթացների ներառում		
Ենթանպատակ 4.2 Ուսանողների և դասախոսների շարժունության մեծացում	1. Արտերկրի կրթական հաստատությունների հետ կապերի ընդլայնում և նոր կոնսորցիումներում ներգրավում:	1. Դասախոսների օտար լեզվի իմացության մակարդակի բարձրացման նպատակով միջոցների հատկացում:			
Նպատակ 5. Ակադեմիական էթիկայի և սոցիալական պատասխանատվության սկզբունքների ներդրում					
Ենթանպատակ 5.1 Ակադեմիական էթիկայի միջավայրի ձևավորում	1. Ուսանողների ուսումնառության արդյունքների «կույր գնահատման» համակարգի ներդրման հնարավորությունների գնահատում	1. Հակակոռուպցիոն միջոցառումների շրջանակներում ուսանողների ուսումնառության արդյունքների «կույր գնահատման» կանոնակարգի մշակում և հաստատում			
	2. Անհատական և ավարտական աշխատանքների ու մագիստրոսական թեզերի «կույր գրախոսման» համակարգի ներդրման հնարավորությունների գնահատում	2. Ուսանողների ուսումնառության արդյունքների «կույր գնահատման» համակարգի ներդրում			
	3. Էթիկայի հանձնաժողովի ձևավորում	3. Հակակոռուպցիոն միջոցառումների շրջանակներում անհատական և ավարտական աշխատանքների ու մագիստրոսական թեզերի «կույր գրախոսման» կանոնակարգի մշակում և հաստատում			

	4. Էթիկայի կանոնակարգի մշակում և հաստատում	4. Անհատական և ավարտական աշխատանքների ու մագիստրոսական թեզերի «կույր գրախոսման» համակարգի ներդրում			
		5. Հակագրագողության համակարգի ներդրում			
Ենթանպատակ 5.2 Սոցիալական պատասխանատվության ծրագրերի իրականացում		1. Համայնքի առաջնահերթ հետազոտական կարիքների չափորոշում և որոշակի ուղղություններով ՀՊՏՀ հետազոտական ներուժը ծառայեցնելու ծրագրերի մշակում և հաստատում:	1. Հասարակության հատուկ կարիքներով և խոցելի խմբերի համար վերաորակավորման դասընթացների կազմակերպում		
	1. Սեփական միջոցներից անապահով և բարձր առաջադիմությամբ ուսանողներին կրթաթոշակների տրամադրման հնարավորությունների գնահատում:	2. Կրթության մատչելիության բարձրացման նպատակով անապահով ուսանողներին կրթաթոշակների տրամադրման ֆոնդի ձևավորում			
	2. Սեփական միջոցներից անապահով և բարձր առաջադիմությամբ ուսանողներին կրթաթոշակների տրամադրման կանոնակարգի և թափանցիկ չափանիշների մշակում և հաստատում	3. Բարձր առաջադիմությամբ ուսանողներին կրթաթոշակների տրամադրման ֆոնդի ձևավորում			
		4. Ուսանողական ծառայությունների ընդլայնմանն ուղղված ծրագրերի ավելացում			

ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏԸ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԸ ԹՎԵՐՈՎ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ԸՆԴՈՒՆՎՈՂՆԵՐԻ ԵՎ ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐԻ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ ՀՀ ԲՈՒՀԵՐՈՒՄ ԵՎ ՀՊՏՀ-ՈՒՄ 2007-2017 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻՆ

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
ՀՀ բուհեր ընդունվածների թիվ	26157	27657	26491	26443	7584	21342	19034	17473	18061	17649
ՀՀ բուհերում սովորողների թիվ	112244	114399	114629	111003	95308	90145	85922	79623	84591	81648
Տնտեսագիտություն և կառավարում ընդուվածների թիվ	5025	4791	5057	5164	1399	4222	3732	3484	3837	2728
Տնտեսագիտություն և կառավարումում սովորողների թիվ	19080	17052	19164	19854	17670	16635	16116	14570	16545	15450[30]
ՀՊՏՀ Ընդունվածների թիվ	-	-	-	-	-	-	995	1035	978	908
ՀՊՏՀ սովորողների թիվ	-	-	-	-	-	-	6824	7036	7184	6797

[30] 2016/17 ուս. տարում «տնտեսագիտություն և կառավարում» դասը վերանվանվել է «գործարարություն և վարչարարություն» դասի: Վերջինիս մեջ ներառվել են բարձրագույն կրթության երկու աստիճաններում «կառավարում» (բակալավր, մագիստրոս) մասնագիտությամբ որակավորում շնորհող մասնագիտությունները, իսկ «տնտեսագիտություն» մասնագիտությամբ որակավորում շնորհող մասնագիտությունները ներառվել են «սոցիալական և վարքաբանական գիտություններ» դասում: 2016/2017 ուս. տարում պաշտոնական վիճակագրությամբ «գործարարություն և վարչարարություն» մասնագիտությամբ ընդունվողների թիվը կազմել է 2227, իսկ սովորողներինը՝ 12140: Տվյալ տարում ընդունվողների թվին ավելացվել է ՀՀ ԳԹԿ-ի հրապարակած հատկացված և թափուր մնացած տեղերի հաշվարկով բոլոր բուհերում «տնտեսագիտություն» և «միջազգային տնտեսական հարաբերություններ» մասնագիտություններով ընդունված 501 ուսանողներին: Նույն կերպ սովորողների թվին ավելացվել է բոլոր բուհերում «տնտեսագիտություն» և «միջազգային տնտեսական հարաբերություններ» մասնագիտություններով սովորող 3310 ուսանողներին:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ԸՆԴՈՒՆՎՈՂՆԵՐԻ ԵՎ ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐԻ ԴԻՆԱՄԻԿԱՆ ԵՎ ՏԵՍԱԿԱՐԱՐ ԿՇԻՌՆԵՐԸ ՀՀ ԲՈՒՀԵՐՈՒՄ ԵՎ ՀՊՏՀ-ՈՒՄ 2007-2017 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻՆ

	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017-թ-ը 2007 թ համեմա-տությամբ	2007-2017 միջին դինամիկա
ՀՀ բուհեր ընդունվածների թվի դինամիկա	6%	-4%	0%	-71%	181%	-11%	-8%	3%	-2%	-33%	-3%
ՀՀ բուհերում սովորողների թվի դինամիկա	2%	0%	-3%	-14%	-5%	-5%	-7%	6%	-3%	-27%	-3%
Տնտեսագիտություն և կառավարում մասնագիտությամբ բուհ ընդունվածների թվի դինամիկա	-5%	6%	2%	-73%	202%	-12%	-7%	10%	-29%	-46%	-5%
Տնտեսագիտություն և կառավարում մասնագիտությամբ բուհում սովորողների թվի դինամիկա	-11%	12%	4%	-11%	-6%	-3%	-10%	14%	-7%	-19%	-2%
Տնտեսագիտություն և կառավարում մասնագիտությամբ բուհ ընդունվածների տեսակարար կշիռն ընդամենն ընդունվածների թվում	17%	19%	20%	18%	20%	20%	20%	21%	15%	-	-
Տնտեսագիտություն և կառավարում մասնագիտությամբ բուհում սովորողների տեսակարար կշիռն ընդամենը սովորողների թվում	15%	17%	18%	19%	18%	19%	18%	20%	19%	-	-
ՀՊՏՀ ընդունվածների տեսակարար կշիռը ընդամենը ընդունվածների թվում	-	-	-	-	-	5%	6%	5%	5%	-	-
ՀՊՏՀ ընդունվածների տեսակարար կշիռը տնտեսագիտություն և վարչարարություն մասնագիտություններ ընդունվածների թվում ընդունվածների թվում	-	-	-	-	-	26,7%	29,7%	25,5%	33,3%	-	-
ՀՊՏՀ ուսանողների տեսակարար կշիռը ընդամենն ուսանողների թվում	-	-	-	-	-	7,9%	8,8%	8,5%	8,3%	-	-
ՀՊՏՀ ուսանողների տեսակարար կշիռը տնտեսագիտություն և վարչարարություն մասնագիտության ուսանողների թվում	-	-	-	-	-	42%	48%	43%	44%	-	-

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՀՊՏՀ ՏԵՍԱԿԱՐԱՐ ԿԾԻՌԸ ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ «ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ», «ԳՈՐԾԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ և ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՏԿԱՑՎԱԾ, ԹԱՓՈՒՐ ՄՆԱՑԱԾ ՏԵՂԵՐԻ ԵՎ ԸՆԴՈՒՆՎՈՂՆԵՐԻ ԹՎՈՒՄ

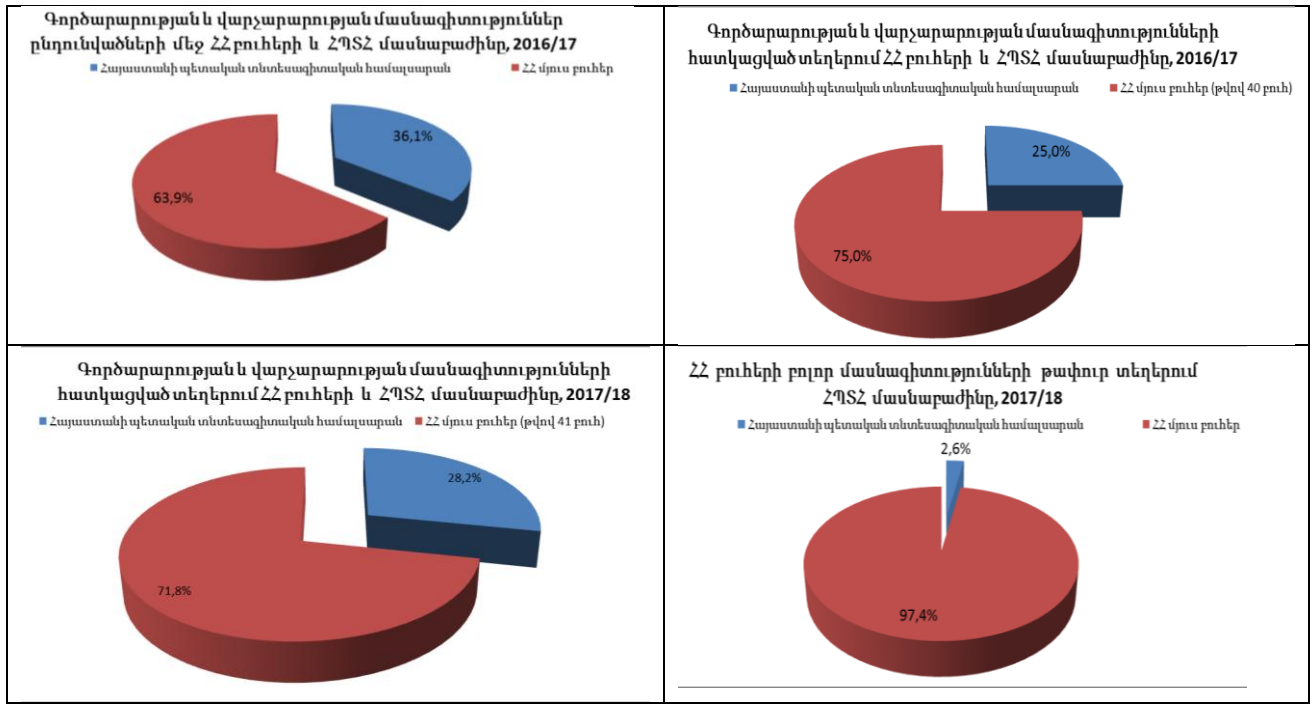

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4 «ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ», «ԳՈՐԾԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԳՆԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀՀ ԲՈՒՀԵՐՈՒՄ

Մասնագիտությունը	Բուհը	Ուսման վարձը հազ. դ
Տնտեսագիտություն	Երևանի պետական համալսարան	650
	Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարան	600
	Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարան (Երևանի կրթահամալիր)	522
	Ճարտարապետության և շինարարության Հայաստանի ազգային համալսարան	504
	Հայ-Ռուսական (սլավոնական) համալսարան (Հայկական բաժանմունք)	500
	Եվրոպական կրթական տարածաշրջանային ակադեմիա հիմնադրամ	480
	ՀԱՊՀ Կապանի մասնաճյուղ	450
	Գավառի պետական համալսարան	390
	ՀԱՊՀ Գյումրու մասնաճյուղ	360
	ՀԱՊՀ Վանաձորի մասնաճյուղ	360
	ԵԿՏԱ Գյումրի մասնաճյուղ	360
	ԵԿՏԱ Վանաձորի մասնաճյուղ	360
	ԵԿՏԱ Գավառի մասնաճյուղ	360
	ԵԿՏԱ Իջևանի մասնաճյուղ	360
	«Յու Էս Ի Էլ» համալսարան	296
	Երևանի «Հայբուսակ» համալսարան	250
	Երևանի «Հյուսիսային համալսարան»	250
	Երևանի Մովսես Խորենացու անվան համալսարան	220
	Երևանի «Անանիա Շիրակացի» միջազգային հարաբերությունների համալսարան	200
	Երևանի «Մանց» համալսարան	200
	«Հայբուսակ» համալսարանի «Շիրակացի» մասնաճյուղ	175
Ֆինանսներ (ըստ ոլորտի)	Երևանի պետական համալսարան	650
	Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարան	600
	Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարան	550
	Եվրոպական կրթական տարածաշրջանային ակադեմիա հիմնադրամ	510
	Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարան	500
	Հայ-Ռուսական (սլավոնական) համալսարան (Հայկական բաժանմունք)	500
	ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղ	400
	ՀՊՏՀ Գյումրու մասնաճյուղ	400
	Գավառի պետական համալսարան	390
	ՀՊՏՀ Եղեգնաձորի մասնաճյուղ	350
	Երևանի «Գլաձոր» կառավարման համալսարան	330
	Երևանի «ՄՖԲ» ֆինանսական ակադեմիա	300
	Եվրասիա միջազգային համալսարան	280
	Երևանի «Հայբուսակ» համալսարան	250
	Երևանի գյուղատնտեսական համալսարան	220
	«Մխիթար Գոշ» հայ-ռուսական միջազգային համալսարան	200

	«Սյունիք» ինստիտուտ	200
	Երևանի «Մանց» համալսարան	200
	Էջմիածնի «Գրիգոր Լուսավորիչ» համալսարան	200
	Գյումրիի «Պրոգրես» համալսարան	195
	Հրազդանի հումանիտար ինստիտուտ	190
	«Մարտիգ» արտաքին տնտեսական կապերի համալսարան	187
	Ա. Մկրտչյանի անվան Երևանի տնտեսաիրավագիտական համալսարան	180
Հաշվապահական հաշվառում և հարկում (ըստ ոլորտի)	Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարան	600
	Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարան	550
	Ճարտարապետության և շինարարության Հայաստանի ազգային համալսարան	522
	Հայ-Ռուսական (սլավոնական) համալսարան (Հայկական բաժանմունք)	500
	ՀՊՏՀ Գյումրու մասնաճյուղ	400
	Գավառի պետական համալսարան	390
	ՀՊՏՀ Եղեգնաձորի մասնաճյուղ	350
	Շիրակի Մ. Նալբանդյանի անվան պետական համալսարան	350
	Երևանի «Գլաձոր» կառավարման համալսարան	330
	Երևանի «ՄՖԲ» ֆինանսական ակադեմիա	300
	Երևանի Մեսրոպ Մաշտոցի անվան համալսարան	200
	Էջմիածնի «Գրիգոր Լուսավորիչ» համալսարան	200
	«Մարտիգ» արտաքին տնտեսական կապերի համալսարան	187
Շուկայագիտություն (մարքեթինգ) (ըստ ոլորտի)	Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարան	550
	Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարան	500
	Հայ-Ռուսական (սլավոնական) համալսարան (Հայկական բաժանմունք)	500
	Շիրակի Մ. Նալբանդյանի անվան պետական համալսարան	350
Կառավարում (ըստ ոլորտի)	Երևանի պետական համալսարան	650
	Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարան	600
	Եվրոպական կրթական տարածաշրջանային ակադեմիա հիմնադրամ	510
	Հայ-Ռուսական (սլավոնական) համալսարան (Հայկական բաժանմունք)	500
	ՀՊՏՀ Գյումրու մասնաճյուղ	400
	Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան	400
	Խ. Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարան	385
	ԵԿՏԱ Գյումրի մասնաճյուղ	360
	ԵԿՏԱ Վանաձորի մասնաճյուղ	360
	ՀՊՏՀ Եղեգնաձորի մասնաճյուղ	350
	Շիրակի Մ. Նալբանդյանի անվան պետական համալսարան	350
	Գորիսի պետական համալսարան	350
	Եվրասիա միջազգային համալսարան	340
	Երևանի «Հայբուսակ» համալսարան	250
	Երևանի «Սուրբ Թերեզայի անվան համալսարան»	250
	«Մխիթար Գոշ» հայ-ռուսական միջազգային համալսարան	200
	Երևանի «Հյուսիսային համալսարան»	0

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5 ԿՐԹԱԿԱՆ ՏԵՂԵՐԻ ԳԵՐԱՌԱՋԱՐԿԻ ՊԱՏԿԵՐԸ ՀՀ ԲՈՒՀԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ 2013-2017 ԹԹ.

ՀՀ բուհերին հատկացված և թափուր մնացած վճարովի հիմունքներով կրթական տեղերի շարժընթացը

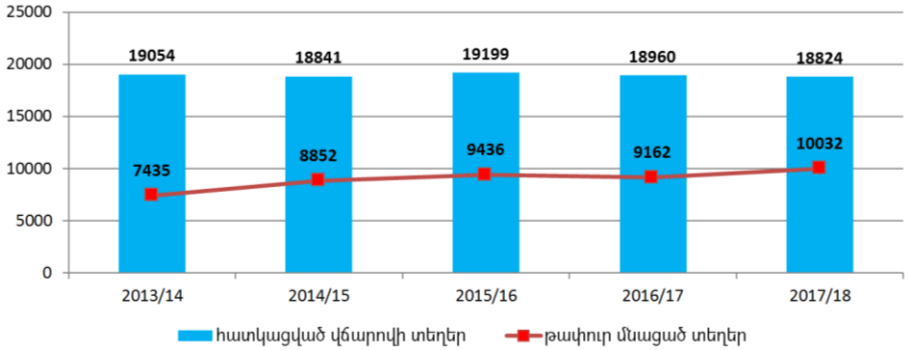

Դպրոցների շրջանավարտների, բուհերին հատկացված տեղերի և բուհ ընդունվածների թիվը ՀՀ-ում 2006-2016 թթ

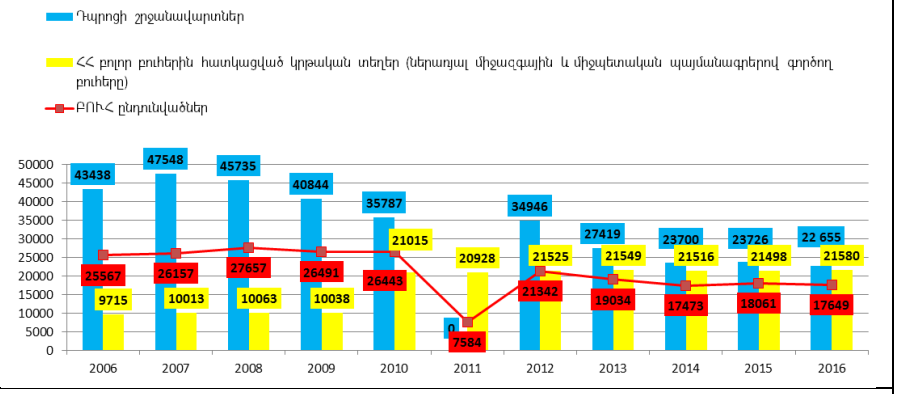

Դպրոցների շրջանավարտների, բուհերին հատկացված տեղերի և բուհ ընդունվածների թվի շարժընթացը ՀՀ-ում 2007-2016 թթ

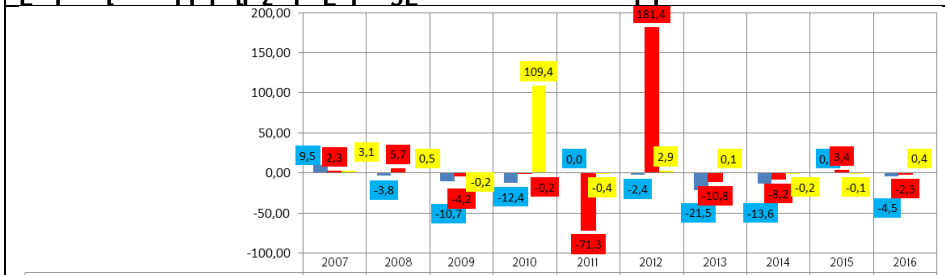

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Դպրոցի շրջանավարտներ	9,46	-3,81	-10,69	-12,38	0,00	-2,35	-21,54	-13,56	0,11	-4,51
ԲՈՒՀ ընդունվածներ	2,31	5,73	-4,22	-0,18	-71,32	181,41	-10,81	-8,20	3,37	-2,28
ՀՀ բոլոր բուհերին հատկացված կրթական տեղեր (ներառյալ միջազգային և միջպետական պայմանագրերով գործող բուհերը)	3,07	0,50	-0,25	109,35	-0,41	2,85	0,11	-0,15	-0,08	0,38

Դպրոցների շրջանավարտների, բուհերին հատկացված տեղերի և բուհ ընդունվածների թվի շարժընթացը ՀՀ-ում 2014-2016 թթ

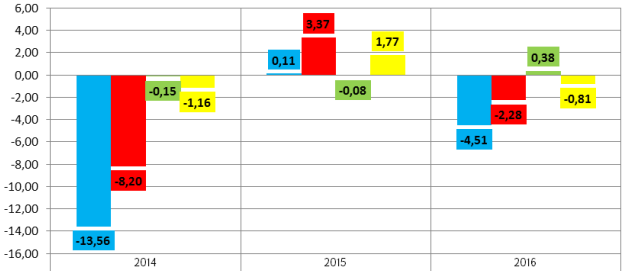

	2014	2015	2016
Դպրոցի շրջանավարտներ	-13,56	0,11	-4,51
ԲՈՒՀ ընդունվածներ	-8,20	3,37	-2,28
ՀՀ բոլոր բուհերին հատկացված կրթական տեղեր (ներառյալ միջազգային և միջպետական պայմանագրերով գործող բուհերը)	-0,15	-0,08	0,38
ՀՀ պետական և ոչ պետական բուհերին հատկացված կրթական տեղեր	-1,16	1,77	-0,81

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6 ԴԻՄՈՐԴՆԵՐԻ ԹՎԻ ԿՐՃԱՏՄԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԱՌԱՆՁԻՆ ԲՈՒՀԵՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՏԵՂԵՐԻ ՊԼԱՆԱՅԻՆ ԵՎ ՓԱՍՏԱՑԻ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԻ ՎՐԱ

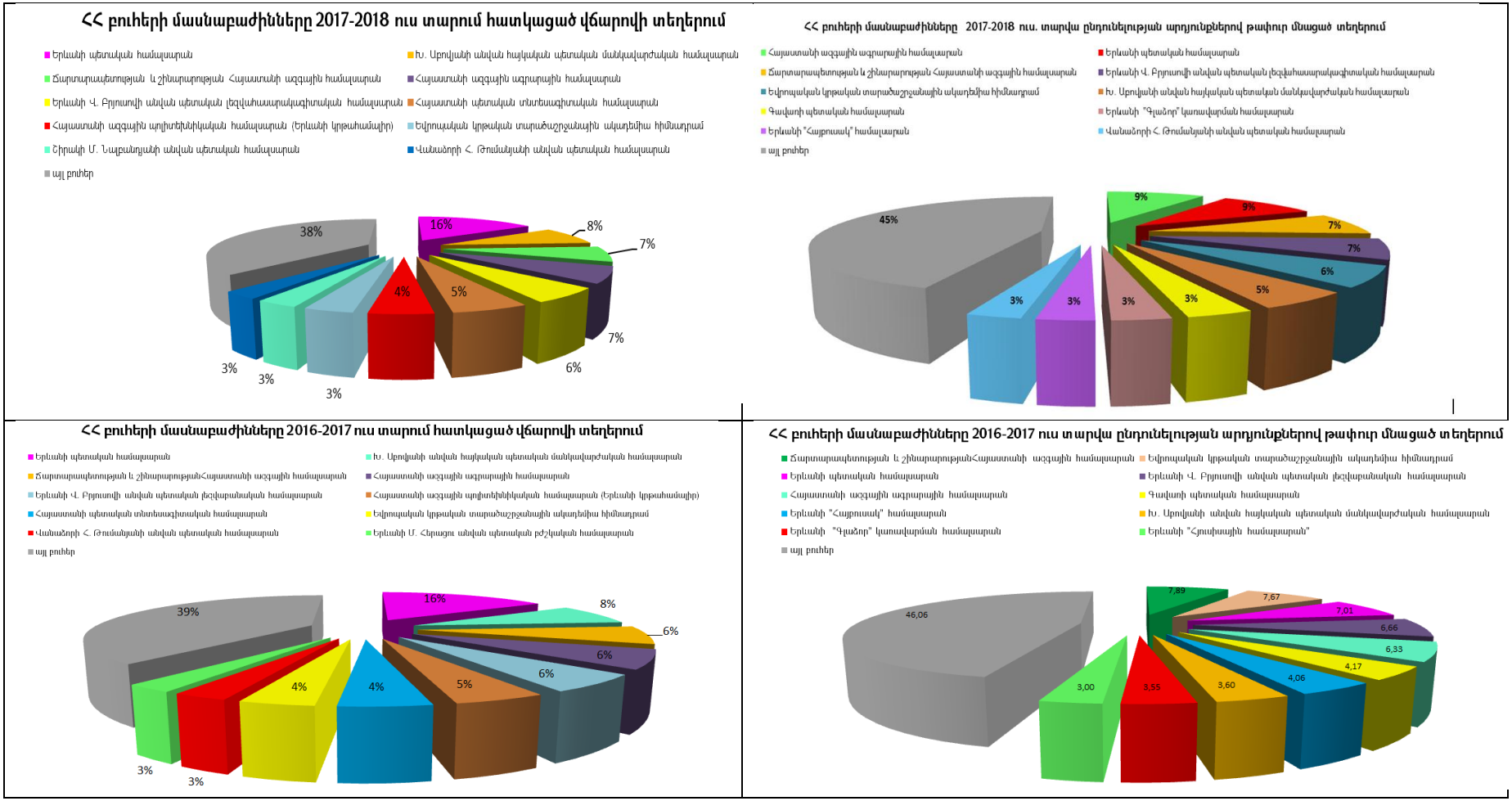

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 7 ՊԱՀԱՆՋԱՐԿՎԱ՞Ծ ԵՆ ԱՐԴՅՈՔ «ԱՌԱՎԵԼ ՊԱՀԱՆՋԱՐԿՎԱԾ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

ՀՀ բուհերում առավելագույն 15 թափուր տեղ ունեցող մասնագիտությունների մասնաբաժինը 2016-2017 ուս տարվա ընդունելության արդյունքներով թափուր մնացած տեղերում

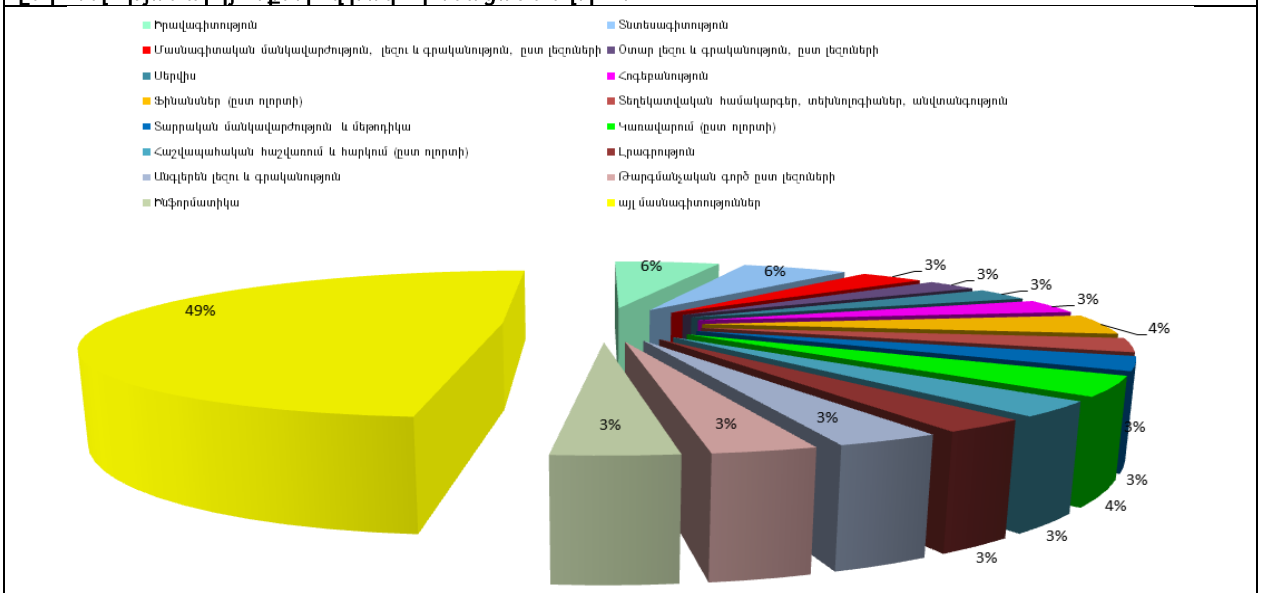

ՀՀ բուհերում առավելագույն 15 թափուր տեղ ունեցող մասնագիտությունների մասնաբաժինը 2017-2018 ուս տարվա ընդունելության արդյունքներով թափուր մնացած տեղերում

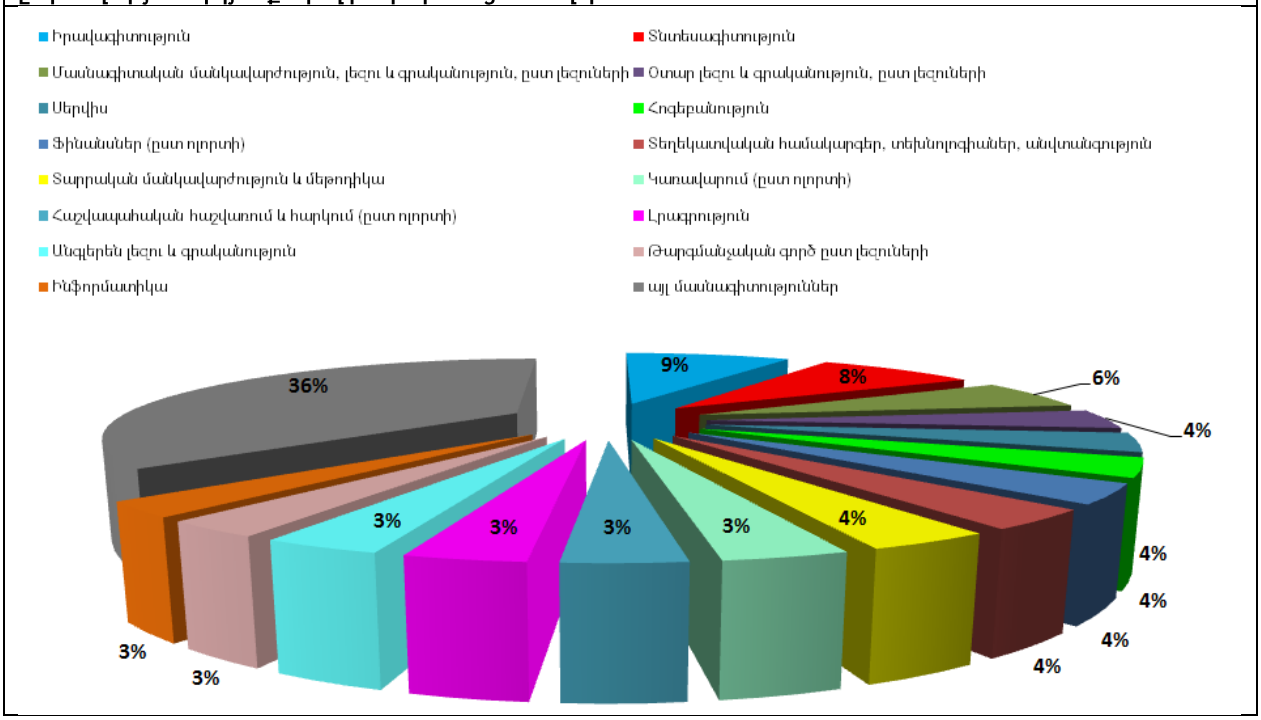

ՀՀ բուհերում առավելագույն 15 թափուր տեղ ունեցող մասնագիտությունների մասնաբաժինը 2017-2018 ուս. տարվա ընդունելության արդյունքներով թափուր մնացած տեղերում՝ մեծ խմբերով

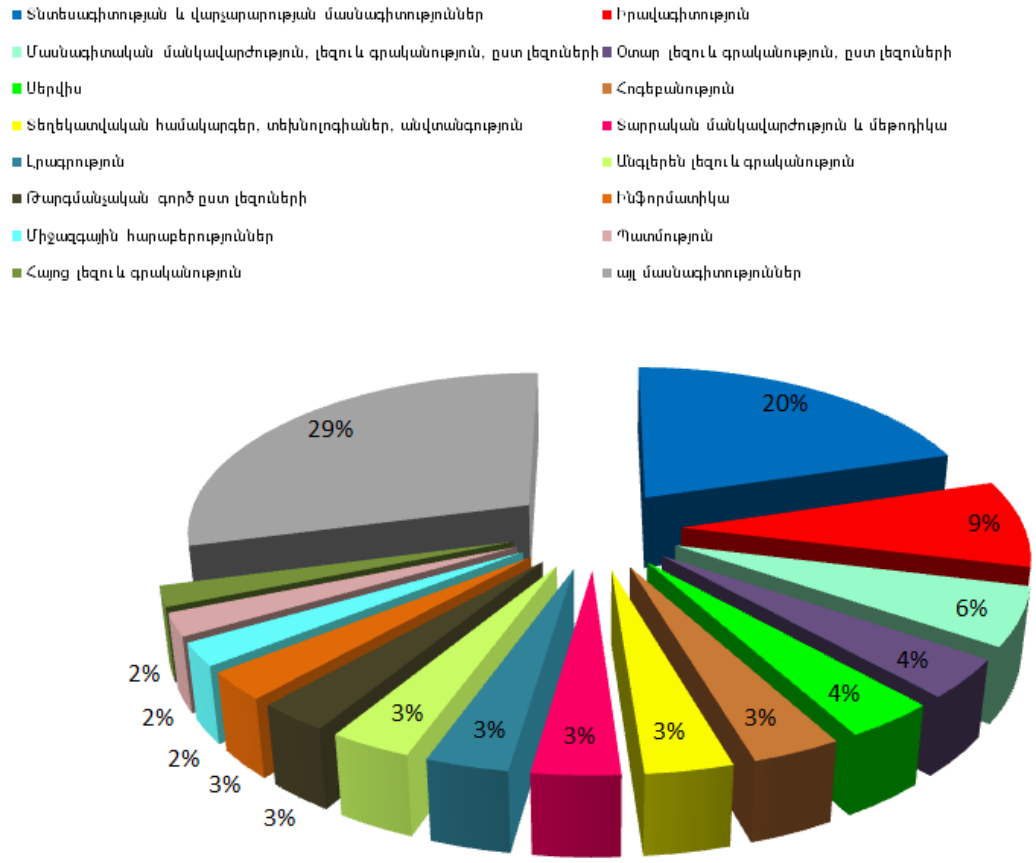

Հայաստանյան բուհերի տեսակարար կշիռը տնտեսագիտության և վարչարարության մասնագիտությունների գծով 2017-2018 ուս տարում ընդունելության արդյունքներով թափուր մնացած տեղերում

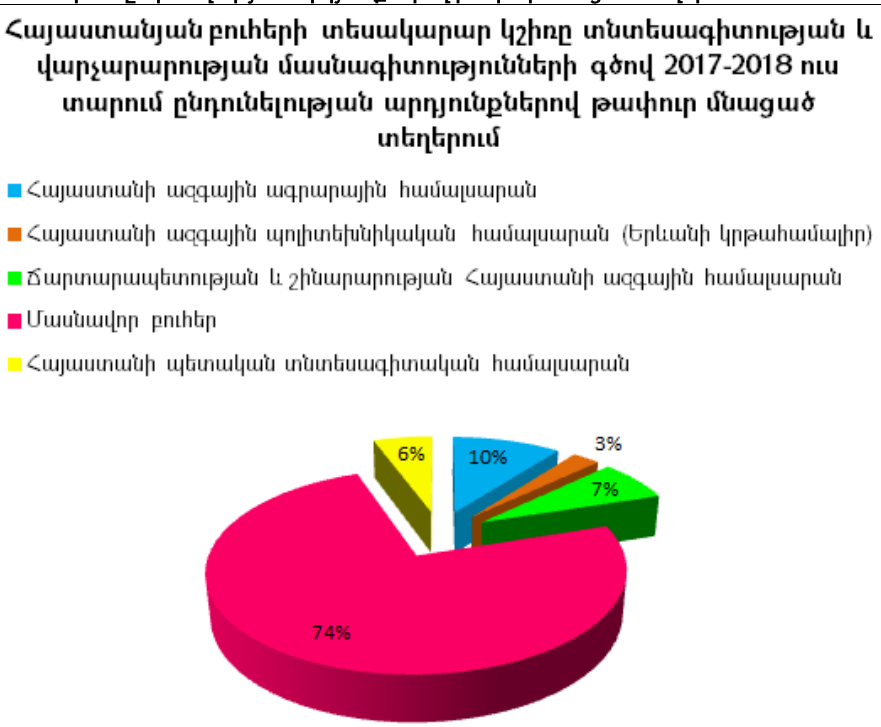

Հայաստանյան բուհերի ուսանողների կառուցվածքն ըստ մասնագիտական խմբերի

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 8 ԱՎԱԳ ԴՊՐՈՑԻ ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏՆԵՐԻ ԿԱՆԽԱՏԵՍՎՈՂ ԹՎԻ ՇԱՐԺԸՆԹԱՑԸ 2018-2028 ԹԹ.՝ ԸՍՏ ՏԱՐԲԵՐ ՍՑԵՆԱՐՆԵՐԻ[31]

Սցենարը	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28
B1[32]	18720	19609	20650	20870	20832	20588	21582	21796	23031	23116
B1+ [33]	19214	21168	22390	22771	22900	22750	24045	24454	26078	26359
B1++ [34]	19463	21970	23290	23760	23983	23889	25350	25873	27717	28113
B1++A [35]	19463	26370	27954	28518	28786	28673	30427	31055	33267	33743
B1- [36]	18232	18111	18986	19068	18891	18573	19309	19362	20272	20203
B1-- [37]	17991	17383	18183	18203	17967	17617	18240	18225	18993	18861
T1- [38]	18509	18446	19370	19332	19014	18608	19154	19012	19636	19387
T1+ [39]	18634	19040	20128	20643	20863	20981	22266	22799	24369	24957
T1+A [40]	18634	23261	24591	25175	25397	25496	27011	27610	29463	30124

[31] Սցենարները կապված են հետևյալ գործոնների փոփոխություններով՝ ծնելիություն (առաջին դասարան գնացողների թվի փոփոխություններ), միգրացիա և մանկամահացություն (դասարանից դասարան աշակերտների թվի փոփոխություններ), ավագ դպրոց (հանրակրթական դպրոցից ավագ դպրոց անցման ցուցանիշի փոփոխություններ): Սցենարներն առաջադրվել են 2006-2016 թթ. միտումների պահպանման, խորացման և լավարկման համատեքստերում:

[32] Ենթադրությունը հետևյալն է, որ 2011 թ-ից սկսած ծնունդների թվի տարեկան միջինում 3 տոկոսով կրճատման տեմպը կպահպանվի (բացառելով վերջին տարիներին անկման տեմպի ուժեղացման միտումը): Մենք այս սցենարում ենթադրում ենք, որ տարեցտարի ծնունդները կպակասեն՝ **տարեկան 3 տոկոս** կայուն տեմպով: Դասարանից դասարան փոխադրման գործակիցը կանխատեսման ողջ ժամանակահատվածում լինելու է կայուն և կազմելու է կանխատեսմանը նախորդած այն տարիների միջին ցուցանիշը, որի ընթացքում փոխադրման գործակցի ստանդարտ շեղումը (սիգման) եղել է նվազագույնը:

[33] Դիտարկվող ամբողջ ժամանակահատվածում արձանագրվել են տարիներ, երբ ծնունդների թիվը ընթացիկ տարում նախորդ տարվա համեմատ ավելացել է, առավելագույնը 3 տոկոսով: Որպես լավատեսական սցենարի կանխադրույթ, դիտարկվել է իրավիճակ, երբ 2017-ից ծնունդների թիվը **աճում է տարեկան 3 տոկոսով:** Դասարանից դասարան փոխադրման գործակիցը կանխատեսման ողջ ժամանակահատվածում լինելու է կայուն և կազմելու է B1՝ բազային սցենարով նախատեսված մակարդակից բարձր երկու ստանդարտ շեղման (սիգմայի չափով):

[34] Ենթադրությունը խիստ լավատեսական է: Որպես խիստ լավատեսական սցենարի կանխադրույթ, դիտարկվել է իրավիճակ, երբ 2017-ից ծնունդների թիվը ընդհակառակը **կաճի տարեկան 7 տոկոսով** (դիտարկվող ժամանակահատվածում նմանօրինակ աճի արձանագրման նախադեպեր եղել են, օրինակ՝ 2007 և 2009թվականներին): Դասարանից դասարան փոխադրման գործակիցը կանխատեսման ողջ ժամանակահատվածում լինելու է կայուն և կազմելու է B1՝ բազային սցենարով նախատեսված մակարդակից բարձր երկու ստանդարտ շեղման (սիգմայի չափով):

[35] Ենթադրությունը կատարյալ լավատեսական է: Որպես այս սցենարի կանխադրույթ, դիտարկվել է իրավիճակ, երբ 2017-ից ծնունդների թիվը ընդհակառակը **կաճի տարեկան 7 տոկոսով** (դիտարկվող ժամանակահատվածում նմանօրինակ աճի արձանագրման նախադեպեր եղել են, օրինակ՝ 2007 և 2009թվականներին); Դասարանից դասարան փոխադրման գործակիցը կանխատեսման ողջ ժամանակահատվածում լինելու է կայուն և կազմելու է B1՝ բազային սցենարով նախատեսված մակարդակից բարձր երկու ստանդարտ շեղման (սիգմայի չափով): Մյուս կողմից ենթադրվում է, որ ավագ դպրոցում հնարավոր կլինի ճեղքում արձանագրել և դրանում աշակերտների ընդգրկվածությունն կաճի: Ենթադրվել է, որ հիմնական դպրոցից ավագ դպրոց փոխադրման գործակիցը կանխատեսվող ժամանակահատվածի համար միջինում կաճի **15 տոկոսային կետով:**

[36] Ենթադրությունը հետևյալն է, որ ծնունդների թիվը տարեցտարի կկրճատվի ոչ թե նախորդող 10 տարվա միջին տեմպով, այլ 2017թ.-ին 2016-ի համեմատությամբ արձանագրված անկման չափով՝ **տարեկան 7 տոկոսով:** Դասարանից դասարան փոխադրման գործակիցը կանխատեսման ողջ ժամանակահատվածում լինելու է կայուն և կազմելու է B1՝ բազային սցենարով նախատեսված մակարդակից ցածր երկու ստանդարտ շեղման (սիգմայի չափով):

[37] Ենթադրությունը հետևյալն է, որ ծնունդների թիվը տարեցտարի կկրճատվի՝ վերջին տարիներին արձանագրված միտումների պահպանմամբ. այն է՝ անկումը կխորանա և սույն ցուցանիշը կկազմի **տարեկան 10 տոկոս:** Դասարանից դասարան փոխադրման գործակիցը կանխատեսման ողջ ժամանակահատվածում լինելու է կայուն և կազմելու է B1՝ բազային սցենարով նախատեսված մակարդակից ցածր երեք ստանդարտ շեղման (սիգմայի չափով):

[38] Ենթադրությունը հետևյալն է, որ վերջին տարիներին ծնունդների թվի անկման տեմպի ուժեղացումը կպահպանվի: Կանխատեսվել է, որ ծնունդների նվազումը տարեցտարի կարագանա, այն է՝ ծնունդների թիվը **տարեկան 1 տոկոսային կետով կպակասի:** Միևնույն ժամանակ ենթադրվել է, որ դասարանից դասարան փոխադրման գործակիցը ոչ թե կմնա հաստատուն այլ կանխատեսման ողջ ժամանակահատվածում կշարունակի վերջին 5 տարիներին արձանագրած միտումները: Այսպես, բացասական միտումները խորանալու են՝ **վերջին 5 տարիների համար հաշվարկված միջին տարեկան տեմպի չափով**:

[39] Ենթադրությունները խիստ լավատեսական է: Ենթադրվել է, որ ծնունդների թվի տարեցտարի նվազման միտումը վերափոխվելու է աճի, 2017-ից սկսած, յուրաքանչյուր հաջորդ տարի, նախորդի համեմատությամբ, ծնունդների թիվը կավելանա **1 տոկոսային կետով:** Իսկ դասարանից դասարան փոխադրման գործակցի պարագայում կանխատեսման ողջ ժամանակահատվածում դրսևորվելու է վերջին 5 տարիներին արձանագրված միտումներին հակադարձ իրավիճակ: Այսինքն ենթադրվել է, որ 2017-ին դիտարկվող ցուցանիշները գրանցել են իրենց վատագույն արդյունքը, իսկ 2017-ից հետո սկիզբ է առնում արմատական բարելավման փուլը: Ցուցանիշների արժեքների տարեկան փոփոխությունը **(աճը) տեղի է ունենում նույն տեմպով**, ինչ միջին տարեկան տեմպով որ դրանք նվազել են **նախորդ 5 տարիների ընթացքում**:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 9. ԳՈՐԾԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՄԲ ԸՆԴՈՒՆՎՈՂՆԵՐԻ ԿԱՆԽԱՏԵՍՎՈՂ ԹՎԻ ՇԱՐԺԸՆԹԱՑԸ 2018-2028 ԹԹ.՝ ԸՍՏ ՏԱՐԲԵՐ ՍՑԵՆԱՐՆԵՐԻ

Սցենարը	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28	2028/29
B1.1.3.[41] իրատեսական	1556	2962	3073	3205	3208	3170	3102	3219	3218	3365	3342
B1--.5.3.[42] վատատեսական	1441	2847	2688	2747	2687	2590	2479	2505	2442	2482	2403
T1+.4.1. [43] լավատեսական	1561	3004	3089	3286	3391	3448	3489	3726	3838	4127	4252
T1+.4.2. [44] առավել լավատեսական	1638	3182	3303	3545	3692	3788	3868	4166	4329	4696	4880

[40] Ենթադրությունը հետևյալն են, որ խիստ լավատեսական **T1+ սցենարի** բոլոր կանխադրույթները կպահպանվեն և դրան զուգահեռ ենթադրվում է, որ ավագ դպրոցում աշակերտների ընդգրկվածությունը կաճի: Ենթադրվել է, որ հիմնական դպրոցից ավագ դպրոց փոխադրման գործակիցը կանխատեսվող ժամանակահատվածի համար կաճի **միջինում 15 տոկոսային կետով:**

[41] Ենթադրության հիմքում ընկած է հետևյալ կանխադրույթները. տեղի կունենա ավագ դպրոցի շրջանավարտների թվի կանխատեսման **B1 սցենարը (**2011թ-ից սկսած ծնունդների թվի տարեկան միջինում 3 տոկոսով կրճատման տեմպը կպահպանվի (բացառելով վերջին տարիներին անկման տեմպի ուժեղացման միտումը): Մենք այս սցենարում ենթադրում ենք, որ տարեցտարի ծնունդները կպակասեն՝ **տարեկան 3 տոկոս** կայուն տեմպով: Դասարանից դասարան փոխադրման գործակիցը կանխատեսման ողջ ժամանակահատվածում լինելու է կայուն և կազմելու է կանխատեսմանը նախորդած այն տարիների միջին ցուցանիշը, որի ընթացքում փոխադրման գործակցի ստանդարտ շեղումը (սիգման) եղել է նվազագույնը), բուի ընդունվածների տեսակարար կշիռը դպրոցի շրջանավարտների թվաքանակում լինելու է **կայուն և կազմելու է վերջին 3 տարիների համար հաշվարկված տարեկան միջինը**, տնտեսագիտություն և կառավարում (գործարարություն և վարչարարություն) ընդունվածների մասնաբաժինը բուի ընդունվածների թվաքանակում **կպակասեն տարեկան 0.2 տոկոսով**:

[42] Ենթադրությունը վատատեսական է և որպես այս սցենարի կանխադրույթ, դիտարկվել է իրավիճակ, երբ 2017-ին դիտարկվող ցուցանիշները գրանցել են իրենց լավագույն արդյունքը, իսկ 2017-ից հետո դիտարկվող ցուցանիշները նվազման միտումներ կարձանագրեն. տեղի կունենա ավագ դպրոցի շրջանավարտների թվի կանխատեսման **B1-- սցենարը** (ծնունդների թիվը տարեցտարի կկրճատվի՝ վերջին տարիներին արձանագրված միտումների պահպանմամբ. այն է՝ անկումը կխորանա և սույն ցուցանիշը կկազմի **տարեկան 10 տոկոս:** Դասարանից դասարան փոխադրման գործակիցը կանխատեսման ողջ ժամանակահատվածում լինելու է կայուն և կազմելու է B1՝ բազային սցենարով նախատեսված մակարդակից ցածր երեք ստանդարտ շեղման (սիգմայի չափով)), բուի ընդունվածների տեսակարար կշիռը դպրոցի շրջանավարտների թվաքանակում **առաջիկա 10 տարում կպակասի 10 տոկոսով**, իսկ տնտեսագիտություն և կառավարում (գործարարություն և վարչարարություն) ընդունվածների մասնաբաժինը բուի ընդունվածների թվաքանակում **կնվազի տարեկան 0.2 տոկոսային կետով**:

[43] Ենթադրության հիմքում ընկած է ավագ դպրոցի շրջանավարտների թվի կանխատեսման **T1+ սցենարը** (ծնունդների թվի տարեցտարի նվազման միտումը վերափոխվելու է աճի, 2017-ից սկսած, յուրաքանչյուր հաջորդ տարի, նախորդի համեմատությամբ, ծնունդների թիվը կավելանա **1 տոկոսային կետով:** Իսկ դասարանից դասարան փոխադրման գործակցի պարագայում կանխատեսման ողջ ժամանակահատվածում դրսևորվելու է վերջին 5 տարիներին արձանագրված միտումներին հակադարձ իրավիճակ: Այսինքն ենթադրվել է, որ 2017-ին դիտարկվող ցուցանիշները գրանցել են իրենց վատագույն արդյունքը, իսկ 2017-ից հետո սկիզբ է առնում արմատական բարելավման փուլը: Ցուցանիշների արժեքների տարեկան փոփոխությունը **(աճը) տեղի է ունենում նույն տեմպով**, ինչ միջին տարեկան տեմպով որ դրանք նվազել են **նախորդ 5 տարիների ընթացքում)**: Այս սցենարում ենթադրում ենք, որ բուի ընդունվածների տեսակարար կշիռը դպրոցի շրջանավարտների թվաքանակում ցուցանիշը դրական փոփոխություն կարձանագրի և **առաջիկա 10 տարում կաճի 5 տոկոսով**, իսկ տնտեսագիտություն և կառավարում (գործարարություն և վարչարարություն) ընդունվածների մասնաբաժինը բուի ընդունվածների թվաքանակում **կայուն է և կազմելու է վերջին 7 տարիների (բացառությամբ 2016թ.) համար հաշվարկված տարեկան միջինը:**

[44] Ենթադրությունը լավատեսական է և որպես սցենարի կանխադրույթ, դիտարկվել է իրավիճակ, երբ դիտարկվող ցուցանիշները կանխատեսվող ժամանակահատվածում կբարելավվեն. տեղի կունենա ավագ դպրոցի շրջանավարտների թվի կանխատեսման **T1+ սցենարը** (ծնունդների թվի տարեցտարի նվազման միտումը վերափոխվելու է աճի, 2017-ից սկսած, յուրաքանչյուր հաջորդ տարի, նախորդի համեմատությամբ, ծնունդների թիվը կավելանա **1 տոկոսային կետով:** Իսկ դասարանից դասարան փոխադրման գործակցի պարագայում կանխատեսման ողջ ժամանակահատվածում դրսևորվելու է վերջին 5 տարիներին արձանագրված միտումներին հակադարձ իրավիճակ: Այսինքն ենթադրվել է, որ 2017-ին դիտարկվող ցուցանիշները գրանցել են իրենց վատագույն արդյունքը, իսկ 2017-ից հետո սկիզբ է առնում արմատական բարելավման փուլը: Ցուցանիշների արժեքների տարեկան փոփոխությունը **(աճը) տեղի է ունենում նույն տեմպով**, ինչ միջին տարեկան տեմպով որ դրանք նվազել են **նախորդ 5 տարիների ընթացքում)**, բուի ընդունվածների տեսակարար կշիռը դպրոցի շրջանավարտների թվաքանակում **առաջիկա 10 տարում կավելանա 5 տոկոս կետով**, իսկ տնտեսագիտություն և կառավարում (գործարարություն և վարչարարություն) ընդունվածների մասնաբաժինը բուի ընդունվածների թվաքանակում **կաճի տարեկան 0.2 տոկոսային կետով:**

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 10. ՀՊՏՀ ԱՌԿԱ ԲԱԿԱԼԱՎՐԻԱՏ ԸՆԴՈՒՆՎՈՂՆԵՐԻ ԿԱՆԽԱՏԵՍՎՈՂ ԹՎԻ ՇԱՐԺԸՆԹԱՑԸ 2018-2028 ԹԹ.՝ ԸՍՏ ՏԱՐԲԵՐ ՍՑԵՆԱՐՆԵՐԻ

Սցենարը	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28	2028/29
T1+.4.2.1.[45] իրատեսական	426	827	859	922	960	985	1006	1083	1126	1221	1269
0B1.1[46] վատատեսական սցենար	403	749	784	826	835	833	824	863	872	921	925
B1--.5.3.1.[47] առավել վատատեսական	390	682	699	714	699	673	644	651	635	645	625
0B1--.2[48] լավատեսական	500	934	1007	1162	1272	1364	1443	1603	1711	1897	1997
T1-.4.1.3.[49] առավել լավատեսական	654	1301	1349	1473	1527	1559	1581	1686	1731	1849	1886

[45] Մենք ենթադրում ենք, որ ավագ դպրոցի շրջանավարտների թվի կանխատեսման **T1+ սցենարի** (ծնունդների թվի տարեցտարի նվազման միտումը վերափոխվելու է աճի, 2017-ից սկսած, յուրաքանչյուր հաջորդ տարի, նախորդի համեմատությամբ, ծնունդների թիվը կավելանա **1 տոկոսային կետով:** Իսկ դասարանից դասարան փոխադրման գործակցի պարագայում կանխատեսման ողջ ժամանակահատվածում դրսևորվելու է վերջին 5 տարիներին արձանագրված միտումներին հակադարձ իրավիճակ: Այսինքն, ենթադրվել է, որ 2017-ին դիտարկվող ցուցանիշները գրանցել են իրենց վատագույն արդյունքը, իսկ 2017-ից հետո սկիզբ է առնում արմատական բարելավման փուլը: Ցուցանիշների արժեքների տարեկան փոփոխությունը **(աճը) տեղի է ունենում նույն տեմպով**, ինչ միջին տարեկան տեմպով որ դրանք նվազել են **նախորդ 5 տարիների ընթացքում) դեպքում**, բուհ ընդունվածների տեսակարար կշիռը դպրոցի շրջանավարտների թվաքանակում դրական միտում կարձանագրի և **առաջիկա 10 տարում կավելանա 5 տոկոսով**, տնտեսագիտություն և կառավարում (գործարարություն և վարչարարություն) ընդունվածների մասնաբաժինը բուհ ընդունվածների թվաքանակում **կաճի տարեկան 0.2 տոկոսով**, իսկ ՀՊՏՀ առկա բակալավրիատ ընդունվածների տեսակարար կշիռը տնտեսագիտություն և կառավարում (գործարարություն և վարչարարություն) թվաքանակում կանխատեսման ողջ ժամանակահատվածում լինելու է կայուն և կազմելու է **վերջին 6 տարիների (բացառությամբ 2011թ. և 2016թ.) համար հաշվարկված տարեկան միջին մասնաբաժինը**:

[46] Ենթադրության հիմքում ընկած է ավագ դպրոցի շրջանավարտների թվի կանխատեսման **B1 սցենարը,** որի համաձայն 2011 թ-ից սկսած ծնունդների թվի տարեկան միջինում 3 տոկոսով կրճատման տեմպը կպահպանվի (բացառելով վերջին տարիներին անկման տեմպի ուժեղացման միտումը): Մենք այս սցենարում ենթադրում ենք, որ տարեցտարի ծնունդները կպակասեն՝ **տարեկան 3 տոկոս** կայուն տեմպով: Դասարանից դասարան փոխադրման գործակիցը կանխատեսման ողջ ժամանակահատվածում լինելու է կայուն և կազմելու է կանխատեսմանը նախորդած այն տարիների միջին ցուցանիշը, որի ընթացքում փոխադրման գործակցի ստանդարտ շեղումը (սիգման) եղել է նվազագույնը: Միևնույն ժամանակ ենթադրվում է, որ ՀՊՏՀ առկա բակալավրիատ ընդունվածների մասնաբաժինը դպրոցի շրջանավարտների թվաքանակում կանխատեսման ողջ ժամանակահատվածում լինելու է կայուն և **կազմելու է 4 տոկոս**:

[47] Ենթադրությունը վատատեսական է, և որպես այս սցենարի կանխադրույթ, դիտարկվել է իրավիճակ, երբ այս դեպքում ևս տեղի կունենա ավագ դպրոցի շրջանավարտների թվի կանխատեսման **B1-- սցենարը** (ծնունդների թիվը տարեցտարի կկրճատվի՝ վերջին տարիներին արձանագրված միտումների պահպանմամբ. այն է՝ անկումը կխորանա և սույն ցուցանիշը կկազմի տարեկան 10 տոկոս: Դասարանից դասարան փոխադրման գործակիցը կանխատեսման ողջ ժամանակահատվածում լինելու է կայուն և կազմելու է B1՝ բազային սցենարով նախատեսված մակարդակից ցածր երեք ստանդարտ շեղման (սիգմայի չափով)), բացասական միտումները խորանալու են, այսպես բուհ ընդունվածների մասնաբաժինը դպրոցի շրջանավարտների թվաքանակում առաջիկա 10 տարում **կրճատվելու է 10 տոկոսային կետով**, տնտեսագիտություն և կառավարում (գործարարություն և վարչարարություն) ընդունվածների մասնաբաժինը բուհ ընդունվածների թվաքանակում **կպակասի տարեկան 0,2 տոկոսային կետով**, իսկ ՀՊՏՀ առկա բակալավրիատ ընդունվածների տեսակարար կշիռը տնտեսագիտություն և կառավարում (գործարարություն և վարչարարություն) ընդունվածների թվաքանակում կպահպանվի՝ **վերջին 6 տարիների (բացառությամբ 2011թ. և 2016թ.) համար հաշվարկված միջին տարեկան մասնաբաժնի չափով:**

[48] Այս սցենարում ավագ դպրոցի շրջանավարտների թիվը կանխատեսվում է **B1- - սցենարին** համապատասխան (ծնունդների թիվը տարեցտարի կկրճատվի՝ վերջին տարիներին արձանագրված միտումների պահպանմամբ. այն է՝ անկումը կխորանա և սույն ցուցանիշը կկազմի տարեկան 10 տոկոս: Դասարանից դասարան փոխադրման գործակիցը կանխատեսման ողջ ժամանակահատվածում լինելու է կայուն և կազմելու է B1՝ բազային սցենարով նախատեսված մակարդակից ցածր երեք ստանդարտ շեղման (սիգմայի չափով)), և ենթադրվում է, որ 2017-ից ՀՊՏՀ առկա բակալավրիատ ընդունվածների մասնաբաժինը դպրոցի շրջանավարտների թվաքանակում կաճի **տարեկան 0.6 տոկոսային կետով:**

[49] Ենթադրությունը հետևյալն է, որ ավագ դպրոցի շրջանավարտների թվի կանխատեսումները կհամապատասխանեն **T1- սցենարին (**վերջին տարիներին ծնունդների թվի անկման տեմպի ուժեղացումը կպահպանվի: Կանխատեսվել է, որ ծնունդների նվազումը տարեցտարի կարագանա, այն է՝ ծնունդների թիվը **տարեկան 1 տոկոսային կետով կպակասի:** Միևնույն ժամանակ ենթադրվել է, որ դասարանից դասարան փոխադրման գործակիցը ոչ թե կմնա հաստատուն այլ կանխատեսման ողջ ժամանակահատվածում կշարունակի վերջին 5 տարիներին արձանագրած միտումները: Այսպես, բացասական միտումները խորանալու են՝ **վերջին 5 տարիների համար հաշվարկված միջին տարեկան տեմպի չափով)**, բուհ ընդունվածների տեսակարար կշիռը դպրոցի շրջանավարտների թվաքանակում **առաջիկա 10 տարիներին կաճի 5 տոկոսով**, տնտեսագիտություն և կառավարում (գործարարություն և վարչարարություն) ընդունվածները բուհ ընդունվածների թվաքանակում կունենան նույն մասնաբաժինը, ինչ միջին մասնաբաժինը որ ունեցել են **նախորդ 7 տարիների (բացառությամբ 2016թ.) ընթացքում,** իսկ ՀՊՏՀ առկա բակալավրիատ ընդունվածների տեսակարար կշիռը տնտեսագիտություն և կառավարում (գործարարություն և վարչարարություն) թվաքանակում **կաճի տարեկան 1.5 տոկոսային կետով:**

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 11. 2014-2017 ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐԻՆԵՐԻՆ ՄԱԳԻՍՏՐԱՏՈՒՐԱՅԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ՀՊՏՀ-ՈՒՄ

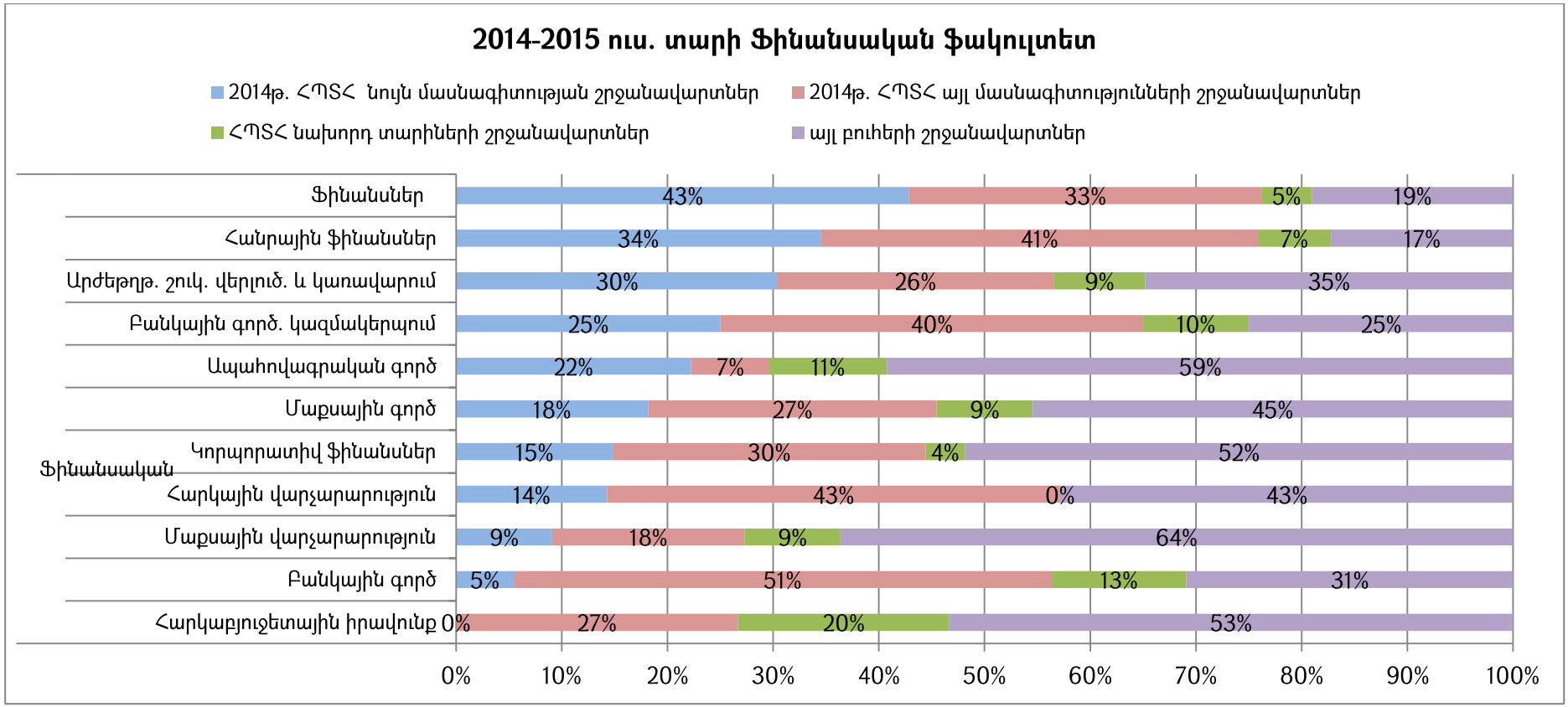

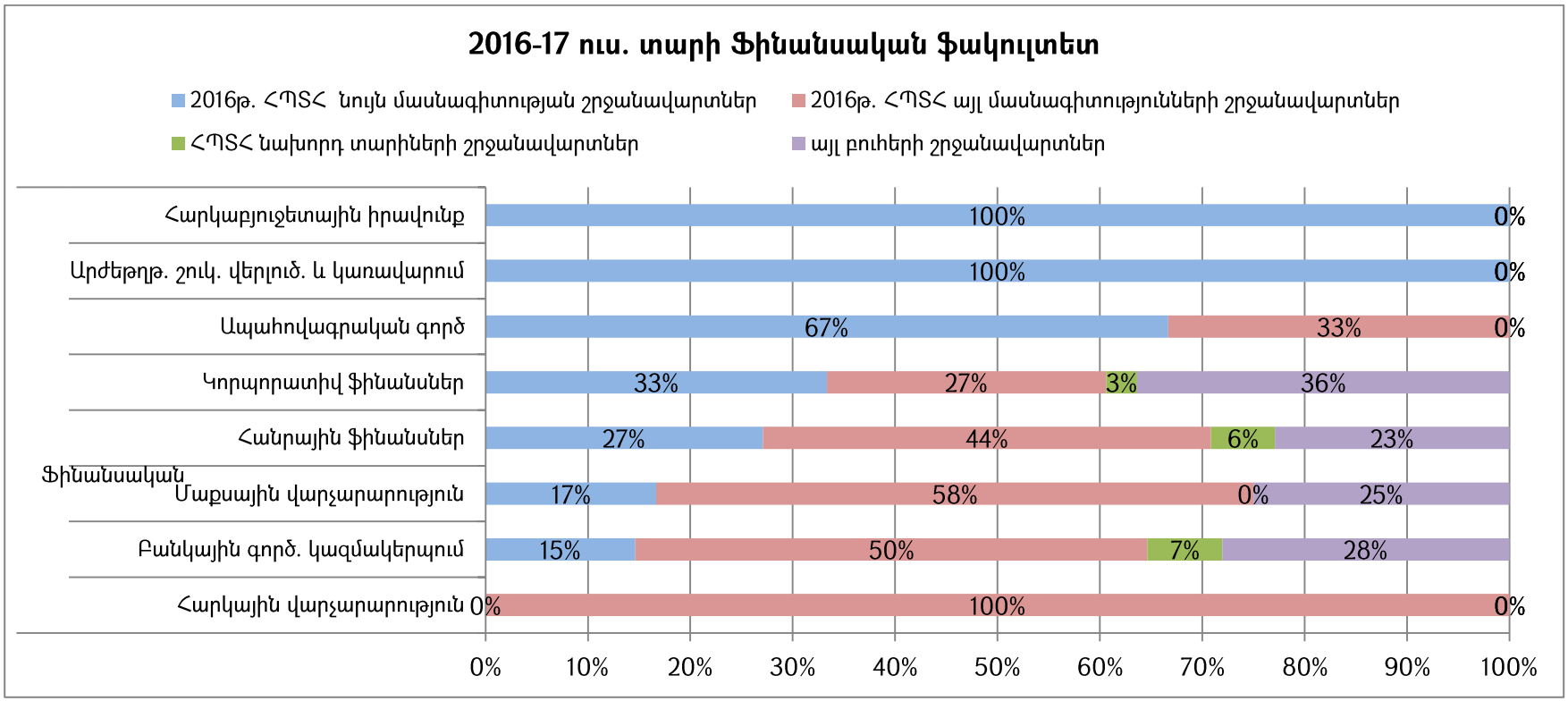
2016-17 ուս. տարի Ֆինանսական ֆակուլտետ
2016թ. ՀՊՏՀ նույն մասնագիտության շրջանավարտներ
2016թ. ՀՊՏՀ այլ մասնագիտությունների շրջանավարտներ
ՀՊՏՀ նախորդ տարիների շրջանավարտներ
այլ բուհերի շրջանավարտներ
Ֆինանսական
Հարկաբյուջետային իրավունք 100% 0%
Արժեթղթ. շուկ. վերլուծ. և կառավարում 100% 0%
Ապահովագրական գործ 67% 33% 0%
Կորպորատիվ ֆինանսներ 33% 27% 3% 36%
Հանրային ֆինանսներ 27% 44% 6% 23%
Մաքսային վարչարարություն 17% 58% 0% 25%
Բանկային գործ. կազմակերպում 15% 50% 7% 28%
Հարկային վարչարարություն 0% 100% 0%
0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100%

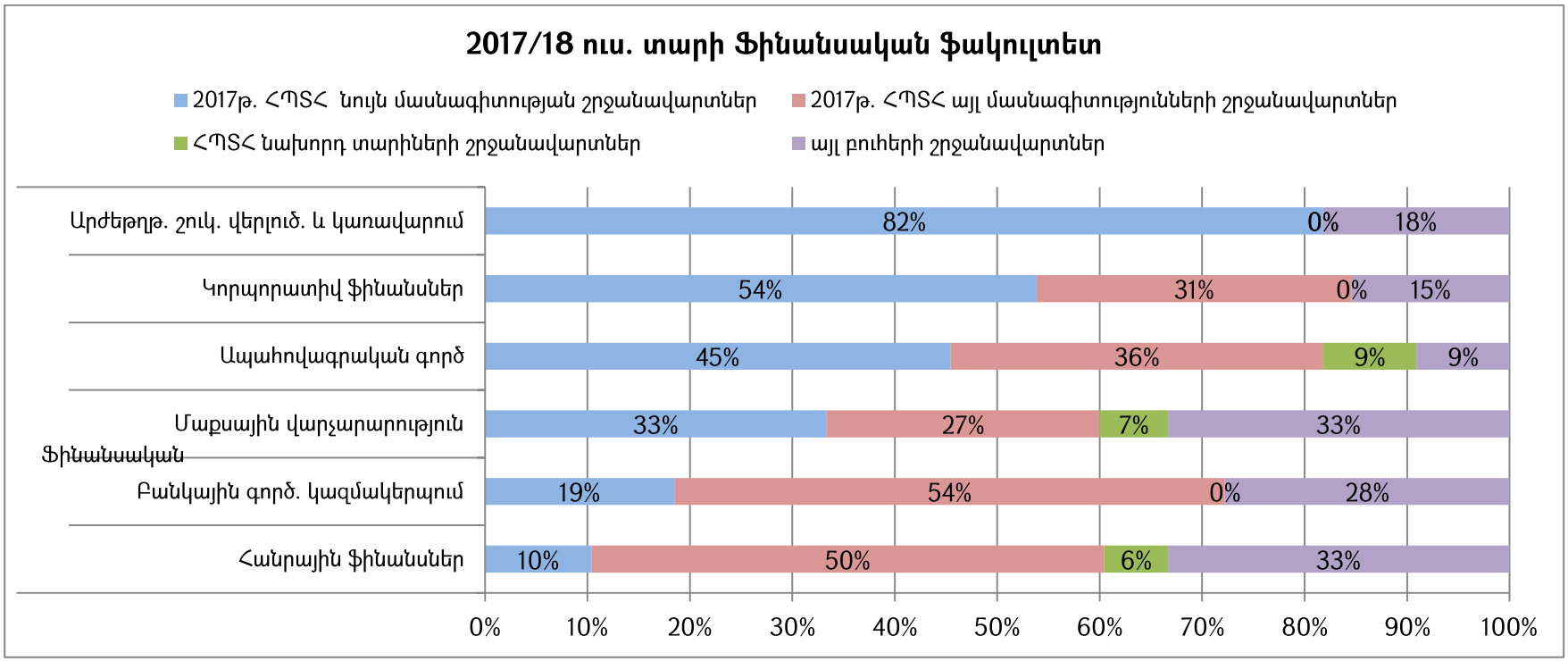
2017/18 ուս. տարի Ֆինանսական ֆակուլտետ
2017թ. ՀՊՏՀ նույն մասնագիտության շրջանավարտներ
2017թ. ՀՊՏՀ այլ մասնագիտությունների շրջանավարտներ
ՀՊՏՀ նախորդ տարիների շրջանավարտներ
այլ բուհերի շրջանավարտներ
Արժեթղթ. շուկ. վերլուծ. և կառավարում
82%
0%
18%
Կորպորատիվ ֆինանսներ
54%
31%
0%
15%
Ապահովագրական գործ
45%
36%
9%
9%
Մաքսային վարչարարություն
33%
27%
7%
33%
Ֆինանսական
Բանկային գործ. կազմակերպում
19%
54%
0%
28%
Հանրային ֆինանսներ
10%
50%
6%
33%
0%
10%
20%
30%
40%
50%
60%
70%
80%
90%
100%

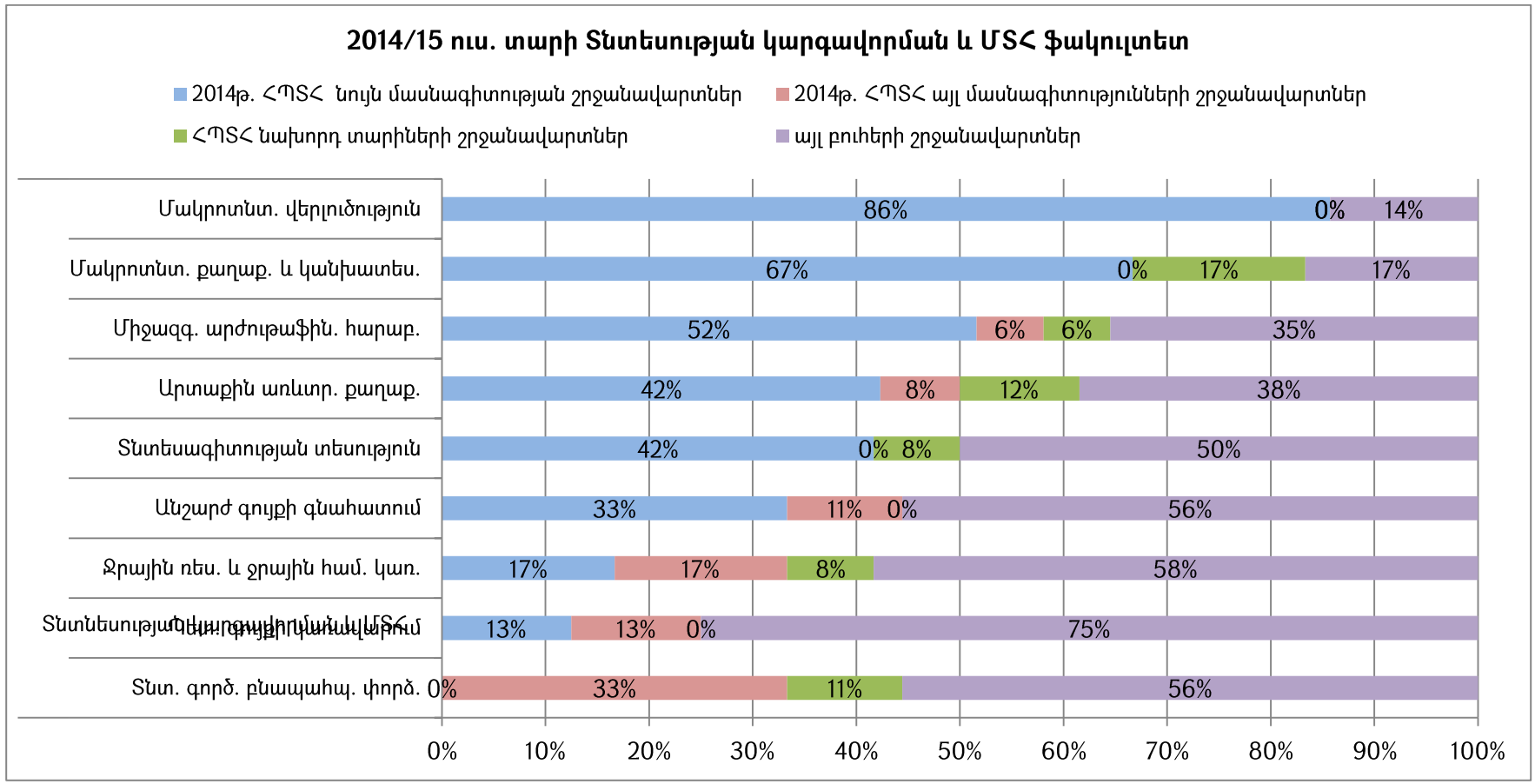
2014/15 ուս. տարի Տնտեսության կարգավորման և ՄՏՀ ֆակուլտետ
2014թ. ՀՊՏՀ նույն մասնագիտության շրջանավարտներ
2014թ. ՀՊՏՀ այլ մասնագիտությունների շրջանավարտներ
ՀՊՏՀ նախորդ տարիների շրջանավարտներ
այլ բուհերի շրջանավարտներ
Մակրոտնտ. վերլուծություն
Մակրոտնտ. քաղաք. և կանխատես.
Միջազգ. արժութաֆին. հարաբ.
Արտաքին առևտր. քաղաք.
Տնտեսագիտության տեսություն
Անշարժ գույքի գնահատում
Ջրային ռես. և ջրային համ. կառ.
Տնտեսության կարգավորման և ՄՏՀ
Տնտ. գործ. բնապահպ. փորձ.
86%
0%
14%
67%
0%
17%
17%
52%
6%
6%
35%
42%
8%
12%
38%
42%
0%
8%
50%
33%
11%
0%
56%
17%
17%
8%
58%
13%
13%
0%
75%
0%
33%
11%
56%
0%
10%
20%
30%
40%
50%
60%
70%
80%
90%
100%

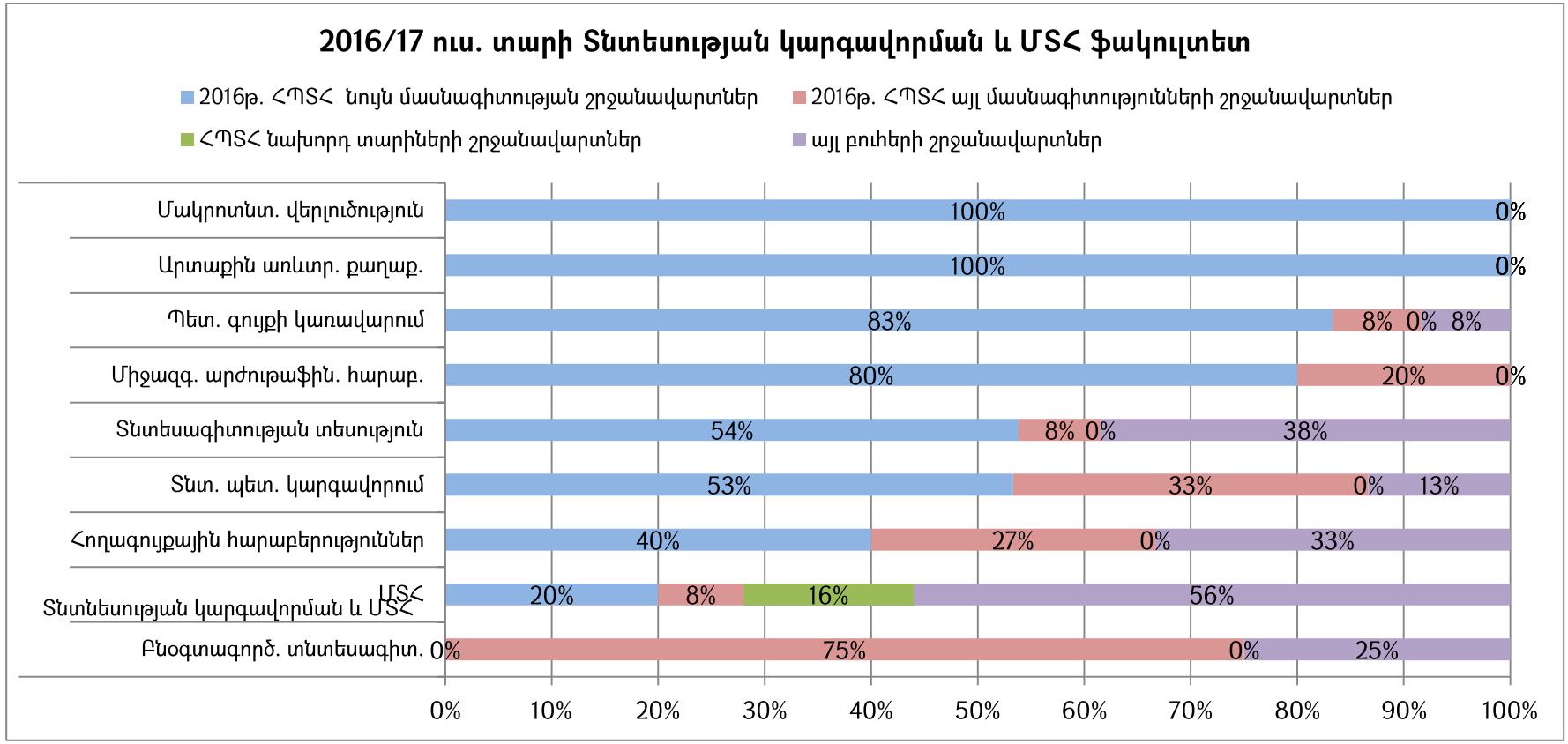
2016/17 ուս. տարի Տնտեսության կարգավորման և ՄՏՀ ֆակուլտետ
2016թ. ՀՊՏՀ նույն մասնագիտության շրջանավարտներ
2016թ. ՀՊՏՀ այլ մասնագիտությունների շրջանավարտներ
ՀՊՏՀ նախորդ տարիների շրջանավարտներ
այլ բուհերի շրջանավարտներ
Մակրոտնտ. վերլուծություն
100%
0%
Արտաքին առևտր. քաղաք.
100%
0%
Պետ. գույքի կառավարում
83%
8%
0%
8%
Միջազգ. արժութաֆին. հարաբ.
80%
20%
0%
Տնտեսագիտության տեսություն
54%
8%
0%
38%
Տնտ. պետ. կարգավորում
53%
33%
0%
13%
Հողագույքային հարաբերություններ
40%
27%
0%
33%
Տնտնեսության կարգավորման և ՄՏՀ
20%
8%
16%
56%
Բնօգտագործ. տնտեսագիտ.
0%
75%
0%
25%
0%
10%
20%
30%
40%
50%
60%
70%
80%
90%
100%

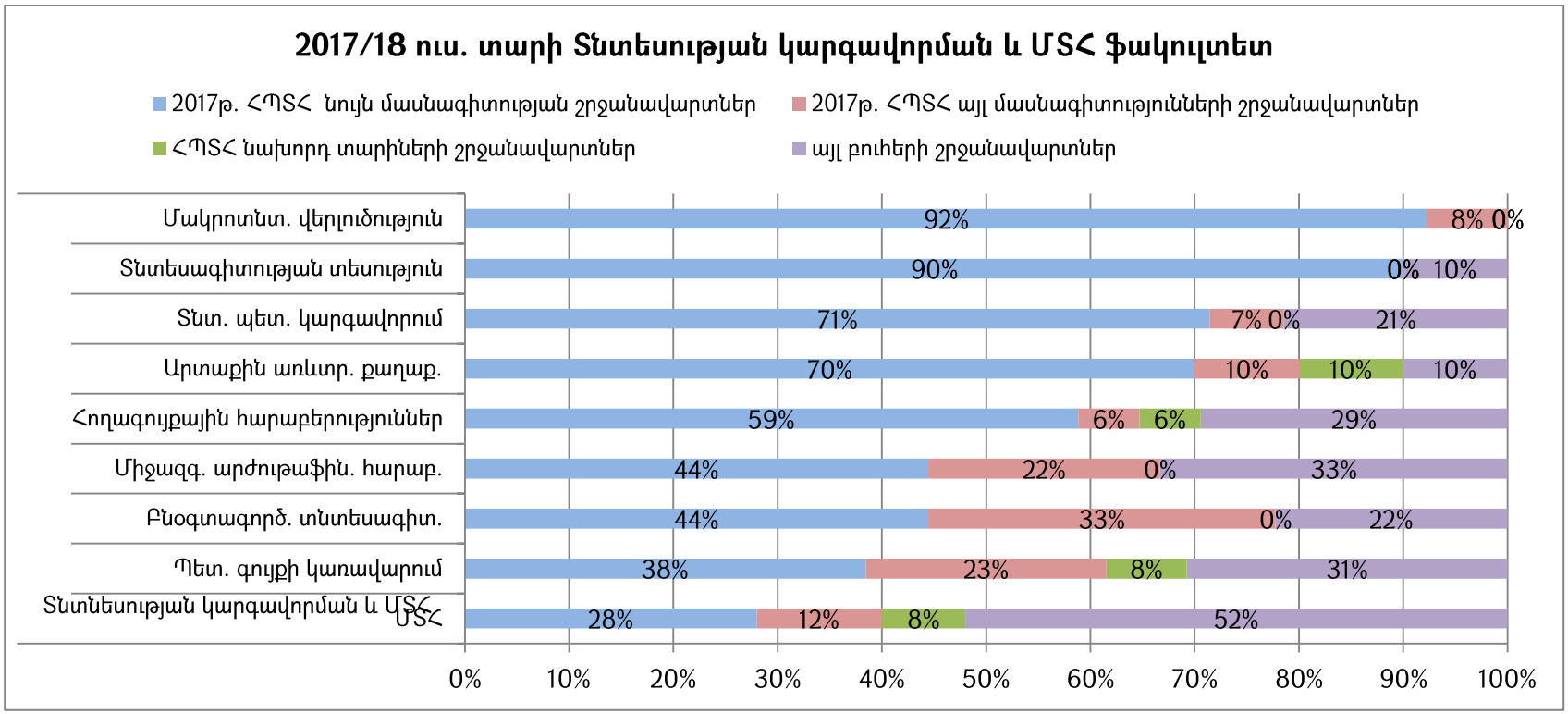
2017/18 ուս. տարի Տնտեսության կարգավորման և ՄՏՀ ֆակուլտետ
2017թ. ՀՊՏՀ նույն մասնագիտության շրջանավարտներ
2017թ. ՀՊՏՀ այլ մասնագիտությունների շրջանավարտներ
ՀՊՏՀ նախորդ տարիների շրջանավարտներ
այլ բուհերի շրջանավարտներ
Մակրոտնտ. վերլուծություն
92%
8%
0%
Տնտեսագիտության տեսություն
90%
0%
10%
Տնտ. պետ. կարգավորում
71%
7%
0%
21%
Արտաքին առևտր. քաղաք.
70%
10%
10%
10%
Հողագույքային հարաբերություններ
59%
6%
6%
29%
Միջազգ. արժութաֆին. հարաբ.
44%
22%
0%
33%
Բնօգտագործ. տնտեսագիտ.
44%
33%
0%
22%
Պետ. գույքի կառավարում
38%
23%
8%
31%
Տնտնեսության կարգավորման և ՄՏՀ
28%
12%
8%
52%
0%
10%
20%
30%
40%
50%
60%
70%
80%
90%
100%

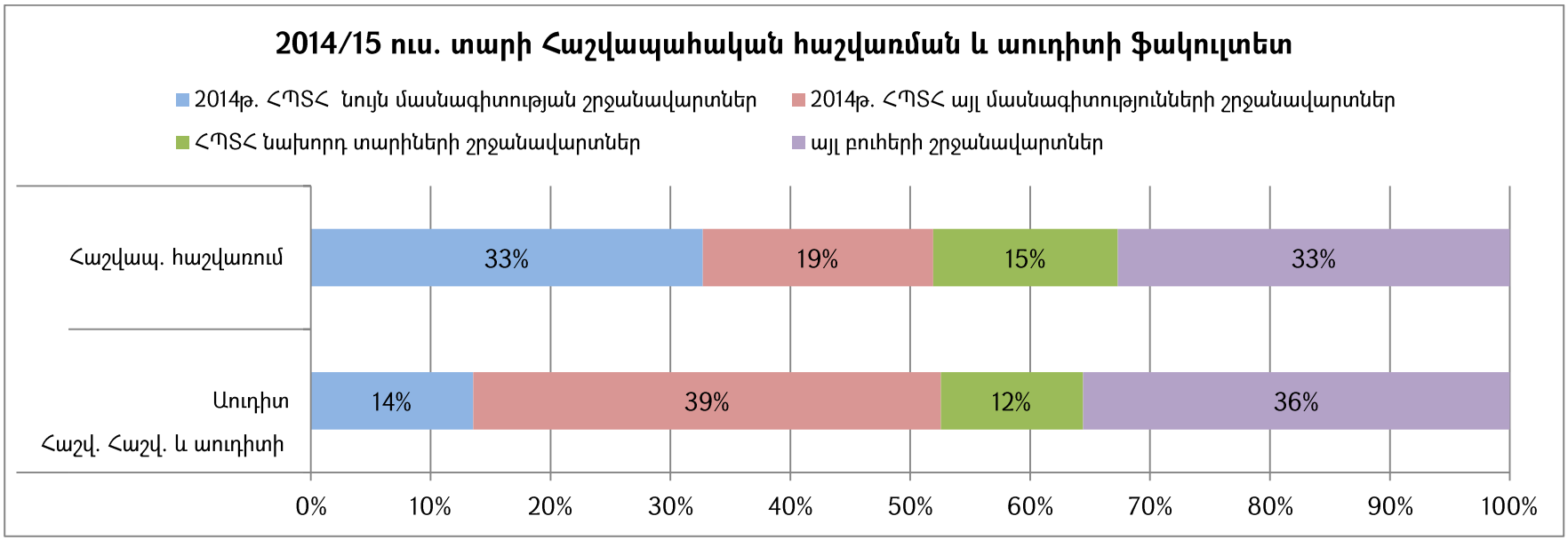
2014/15 ուս. տարի Հաշվապահական հաշվառման և աուդիտի ֆակուլտետ
2014թ. ՀՊՏՀ նույն մասնագիտության շրջանավարտներ
2014թ. ՀՊՏՀ այլ մասնագիտությունների շրջանավարտներ
ՀՊՏՀ նախորդ տարիների շրջանավարտներ
այլ բուհերի շրջանավարտներ
Հաշվապ. հաշվառում
33%
19%
15%
33%
Աուդիտ
Հաշվ. Հաշվ. և աուդիտի
14%
39%
12%
36%
0%
10%
20%
30%
40%
50%
60%
70%
80%
90%
100%

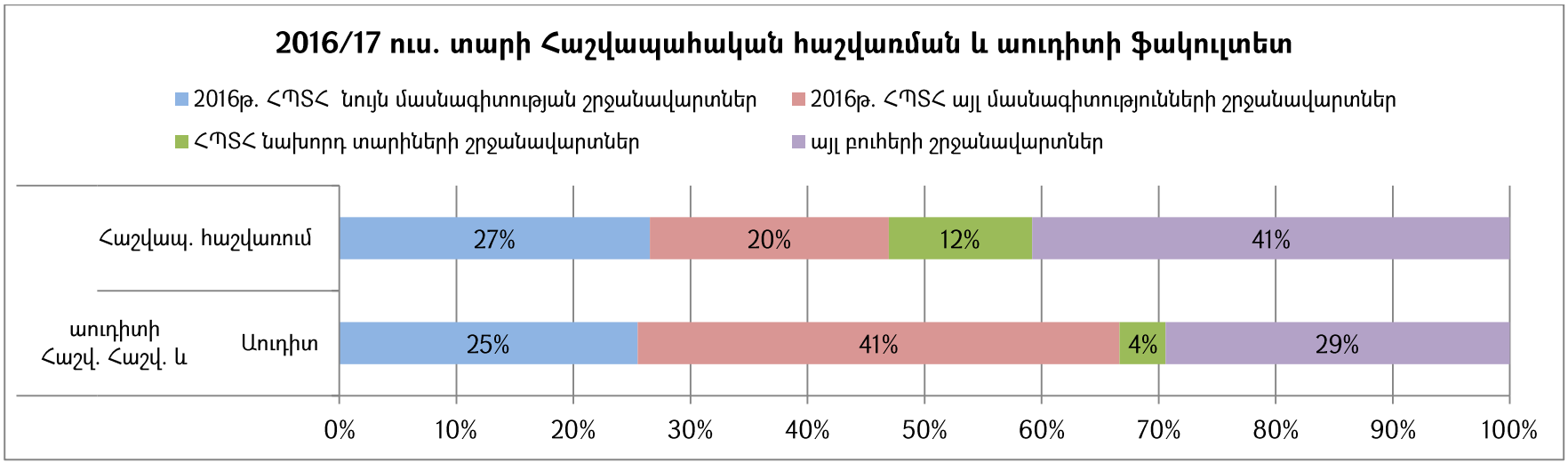
2016/17 ուս. տարի Հաշվապահական հաշվառման և աուդիտի ֆակուլտետ
2016թ. ՀՊՏՀ նույն մասնագիտության շրջանավարտներ
2016թ. ՀՊՏՀ այլ մասնագիտությունների շրջանավարտներ
ՀՊՏՀ նախորդ տարիների շրջանավարտներ
այլ բուհերի շրջանավարտներ
Հաշվապ. հաշվառում
27%
20%
12%
41%
աուդիտի
Հաշվ. Հաշվ. և
Աուդիտ
25%
41%
4%
29%
0%
10%
20%
30%
40%
50%
60%
70%
80%
90%
100%

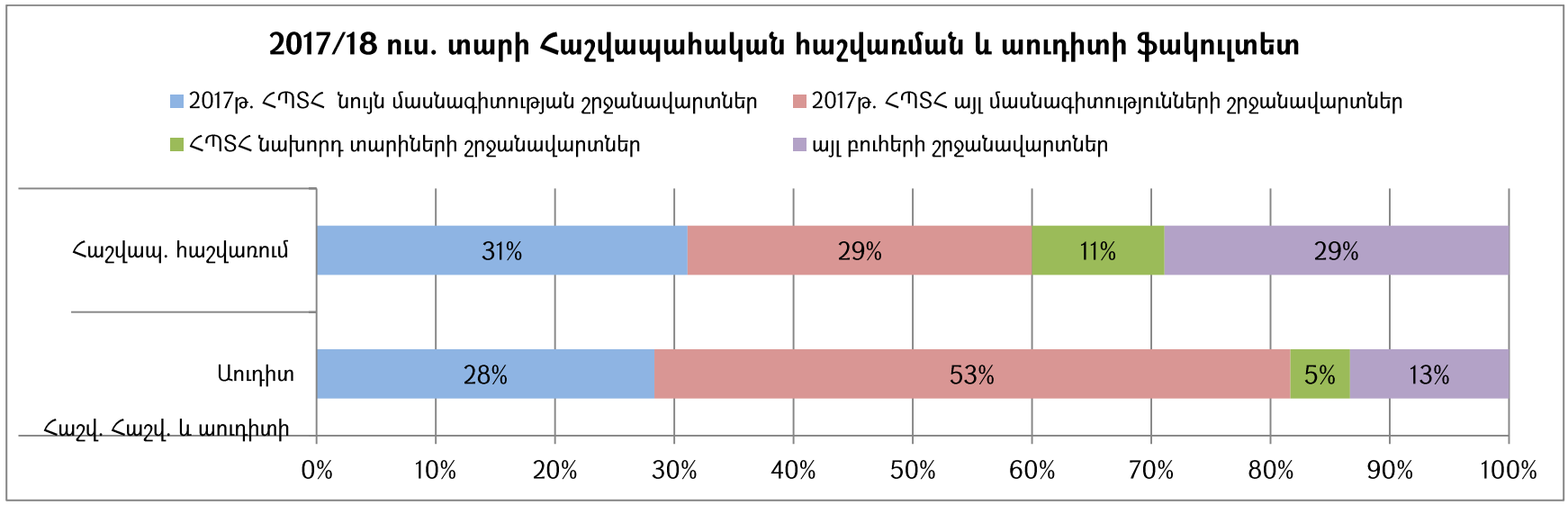
2017/18 ուս. տարի Հաշվապահական հաշվառման և աուդիտի ֆակուլտետ
2017թ. ՀՊՏՀ նույն մասնագիտության շրջանավարտներ
2017թ. ՀՊՏՀ այլ մասնագիտությունների շրջանավարտներ
ՀՊՏՀ նախորդ տարիների շրջանավարտներ
այլ բուհերի շրջանավարտներ
Հաշվապ. հաշվառում
31%
29%
11%
29%
Աուդիտ
28%
53%
5%
13%
Հաշվ. Հաշվ. և աուդիտի
0%
10%
20%
30%
40%
50%
60%
70%
80%
90%
100%

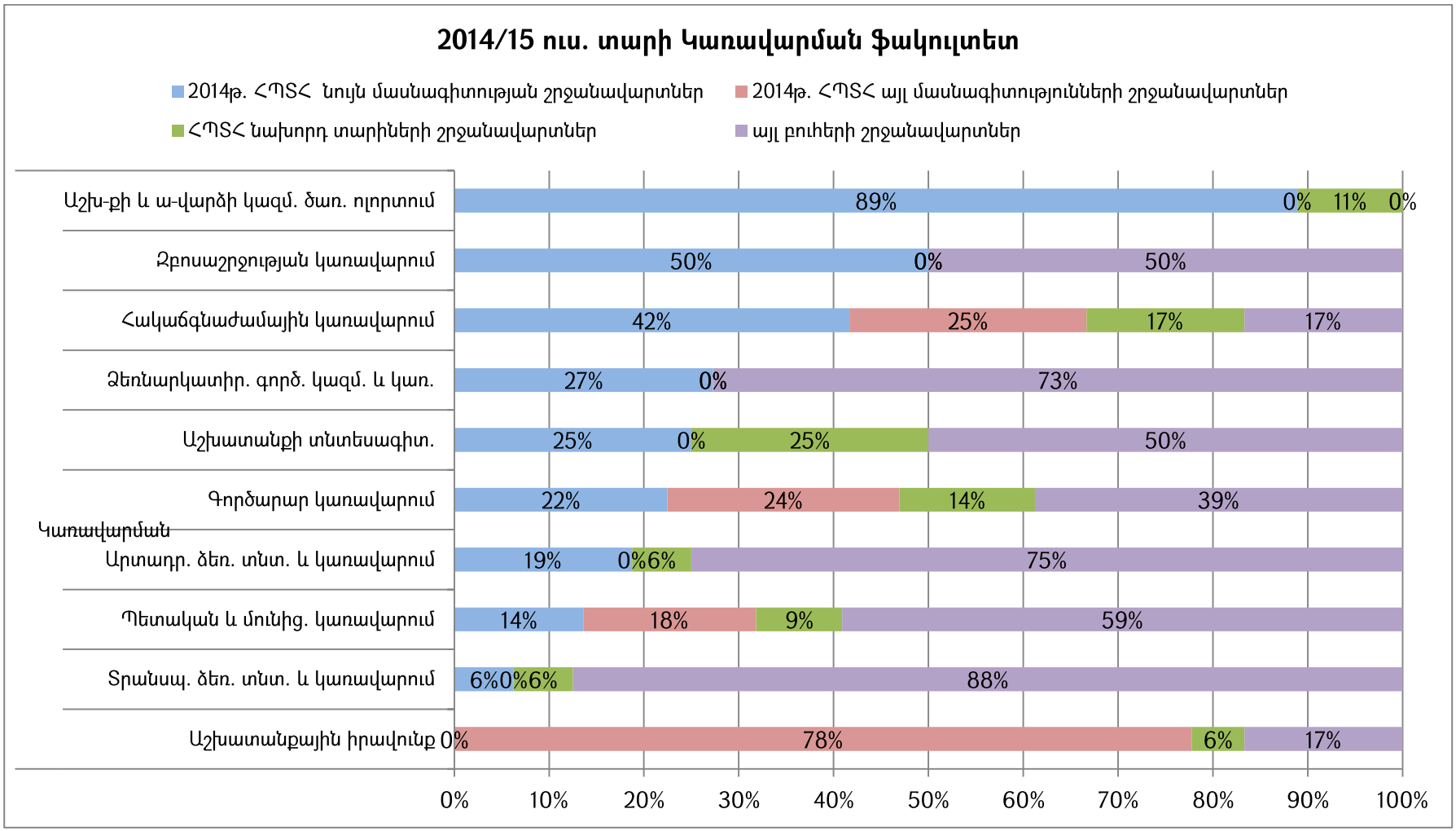
2014/15 ուս. տարի Կառավարման ֆակուլտետ
2014թ. ՀՊՏՀ նույն մասնագիտության շրջանավարտներ
2014թ. ՀՊՏՀ այլ մասնագիտությունների շրջանավարտներ
ՀՊՏՀ նախորդ տարիների շրջանավարտներ
այլ բուհերի շրջանավարտներ
Աշխ-քի և ա-վարձի կազմ. ծառ. ոլորտում
Ջրոսաշրջության կառավարում
Հակաճգնաժամային կառավարում
Ձեռնարկատիր. գործ. կազմ. և կառ.
Աշխատանքի տնտեսագիտ.
Գործարար կառավարում
Կառավարման
Արտադր. ձեռ. տնտ. և կառավարում
Պետական և մունից. կառավարում
Տրանսպ. ձեռ. տնտ. և կառավարում
Աշխատանքային իրավունք
89%
0%
11%
0%
50%
0%
50%
42%
25%
17%
17%
27%
0%
73%
25%
0%
25%
50%
22%
24%
14%
39%
19%
0%
6%
75%
14%
18%
9%
59%
6%
0%
6%
88%
0%
78%
6%
17%
0%
10%
20%
30%
40%
50%
60%
70%
80%
90%
100%

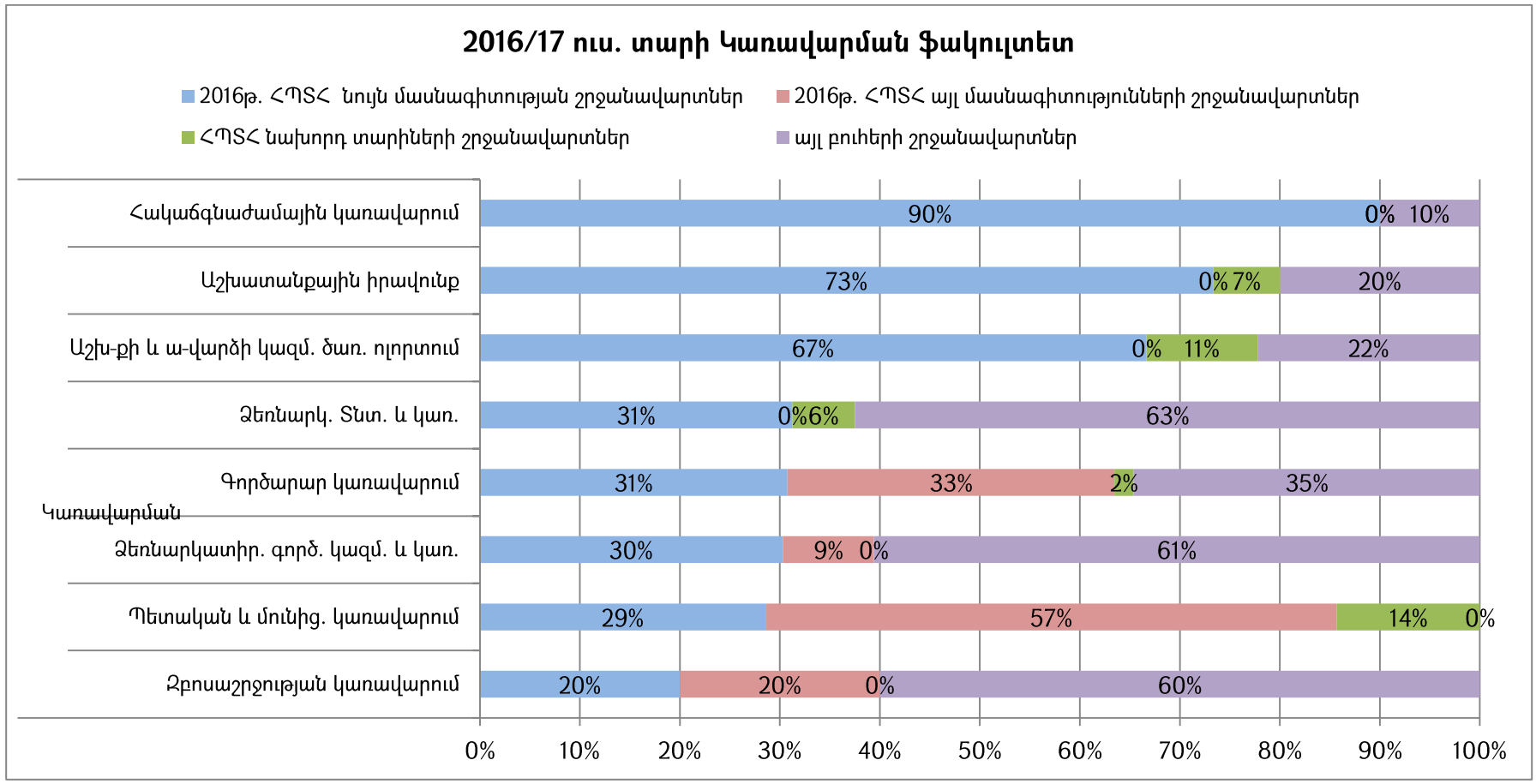
2016/17 ուս. տարի Կառավարման ֆակուլտետ
2016թ. ՀՊՏՀ նույն մասնագիտության շրջանավարտներ
2016թ. ՀՊՏՀ այլ մասնագիտությունների շրջանավարտներ
ՀՊՏՀ նախորդ տարիների շրջանավարտներ
այլ բուհերի շրջանավարտներ
Հակաճգնաժամային կառավարում
Աշխատանքային իրավունք
Աշխ-քի և ա-վարձի կազմ. ծառ. ոլորտում
Ձեռնարկ. Տնտ. և կառ.
Գործարար կառավարում
Ձեռնարկատիր. գործ. կազմ. և կառ.
Պետական և մունից. կառավարում
Ջրոսաշրջության կառավարում
Կառավարման
90%
0%
10%
73%
0%
7%
20%
67%
0%
11%
22%
31%
0%
6%
63%
31%
33%
2%
35%
30%
9%
0%
61%
29%
57%
14%
0%
20%
20%
0%
60%
0%
10%
20%
30%
40%
50%
60%
70%
80%
90%
100%

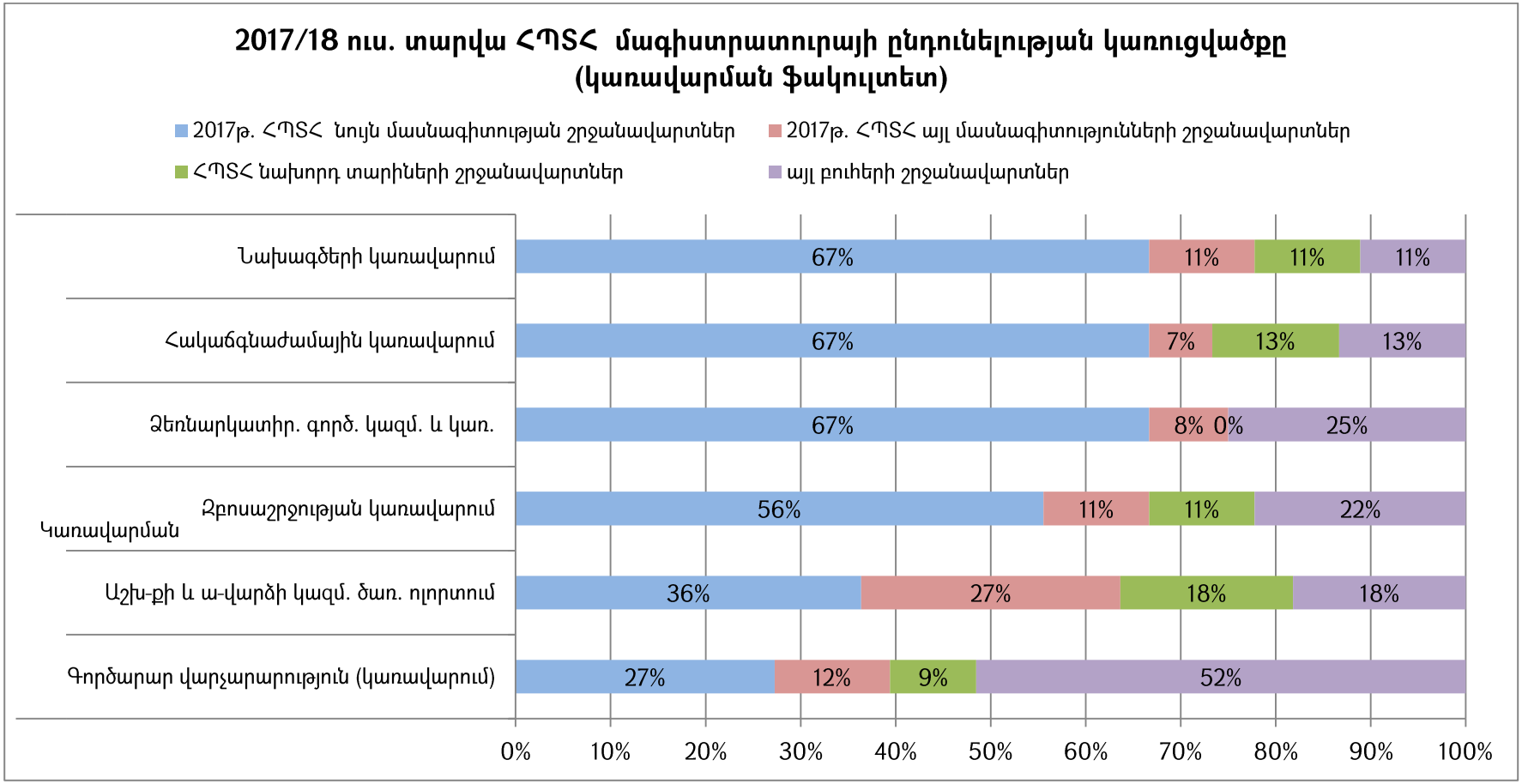
2017/18 ուս. տարվա ՀՊՏՀ մագիստրատուրայի ընդունելության կառուցվածքը
(կառավարման ֆակուլտետ)
2017թ. ՀՊՏՀ նույն մասնագիտության շրջանավարտներ
2017թ. ՀՊՏՀ այլ մասնագիտությունների շրջանավարտներ
ՀՊՏՀ նախորդ տարիների շրջանավարտներ
այլ բուհերի շրջանավարտներ
Կառավարման
Նախագծերի կառավարում
67%
11%
11%
11%
Հակաճգնաժամային կառավարում
67%
7%
13%
13%
Ձեռնարկատիր. գործ. կազմ. և կառ.
67%
8%
0%
25%
Զբոսաշրջության կառավարում
56%
11%
11%
22%
Աշխ-քի և ա-վարձի կազմ. ծառ. ոլորտում
36%
27%
18%
18%
Գործարար վարչարարություն (կառավարում)
27%
12%
9%
52%
0%
10%
20%
30%
40%
50%
60%
70%
80%
90%
100%

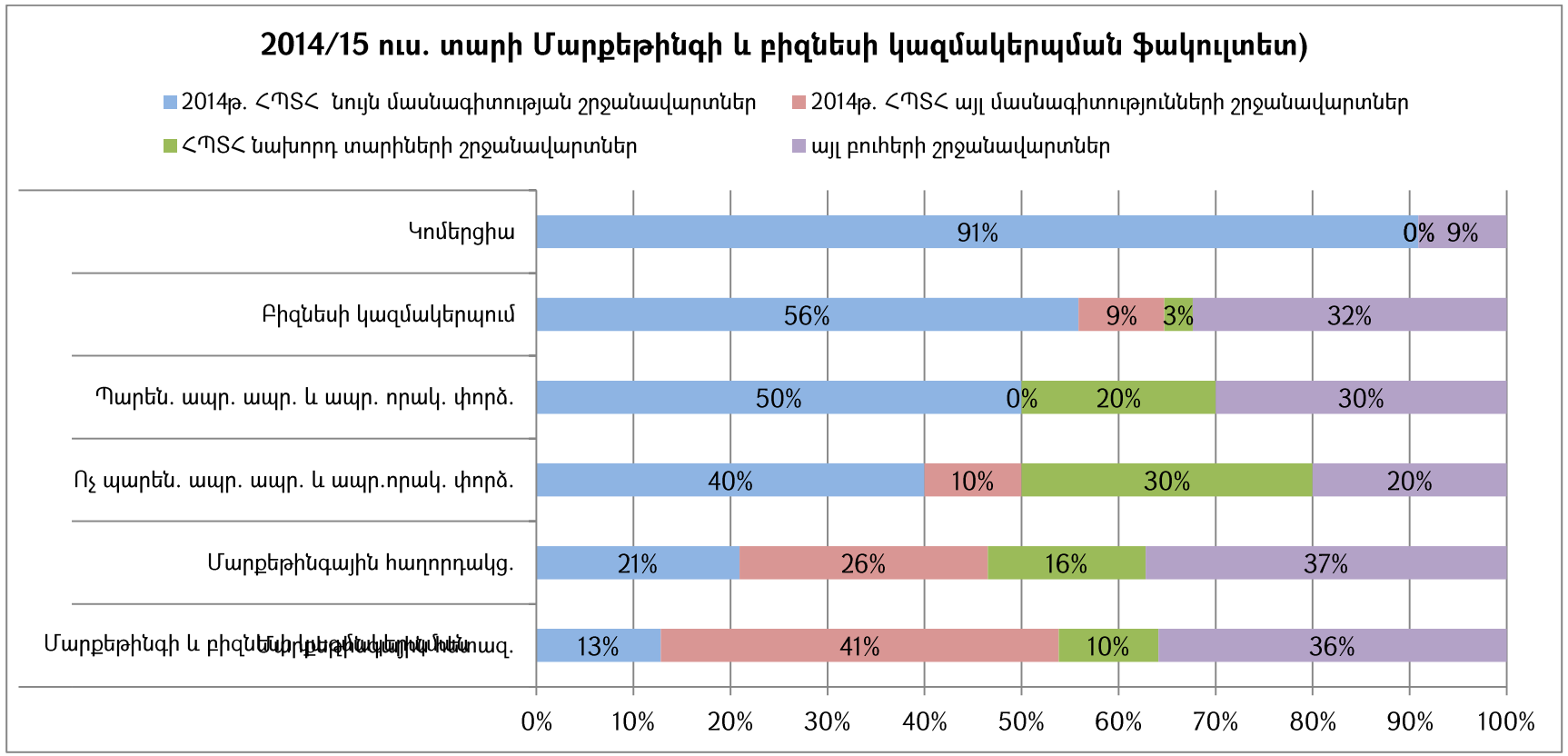
2014/15 ուս. տարի Մարքեթինգի և բիզնեսի կազմակերպման ֆակուլտետ)
2014թ. ՀՊՏՀ նույն մասնագիտության շրջանավարտներ
2014թ. ՀՊՏՀ այլ մասնագիտությունների շրջանավարտներ
ՀՊՏՀ նախորդ տարիների շրջանավարտներ
այլ բուհերի շրջանավարտներ
Կոմերցիա
91%
0%
9%
Բիզնեսի կազմակերպում
56%
9%
3%
32%
Պարեն. ապր. ապր. և ապր. որակ. փորձ.
50%
0%
20%
30%
Ոչ պարեն. ապր. ապր. և ապր.որակ. փորձ.
40%
10%
30%
20%
Մարքեթինգային հաղորդակց.
21%
26%
16%
37%
13%
41%
10%
36%
0%
10%
20%
30%
40%
50%
60%
70%
80%
90%
100%

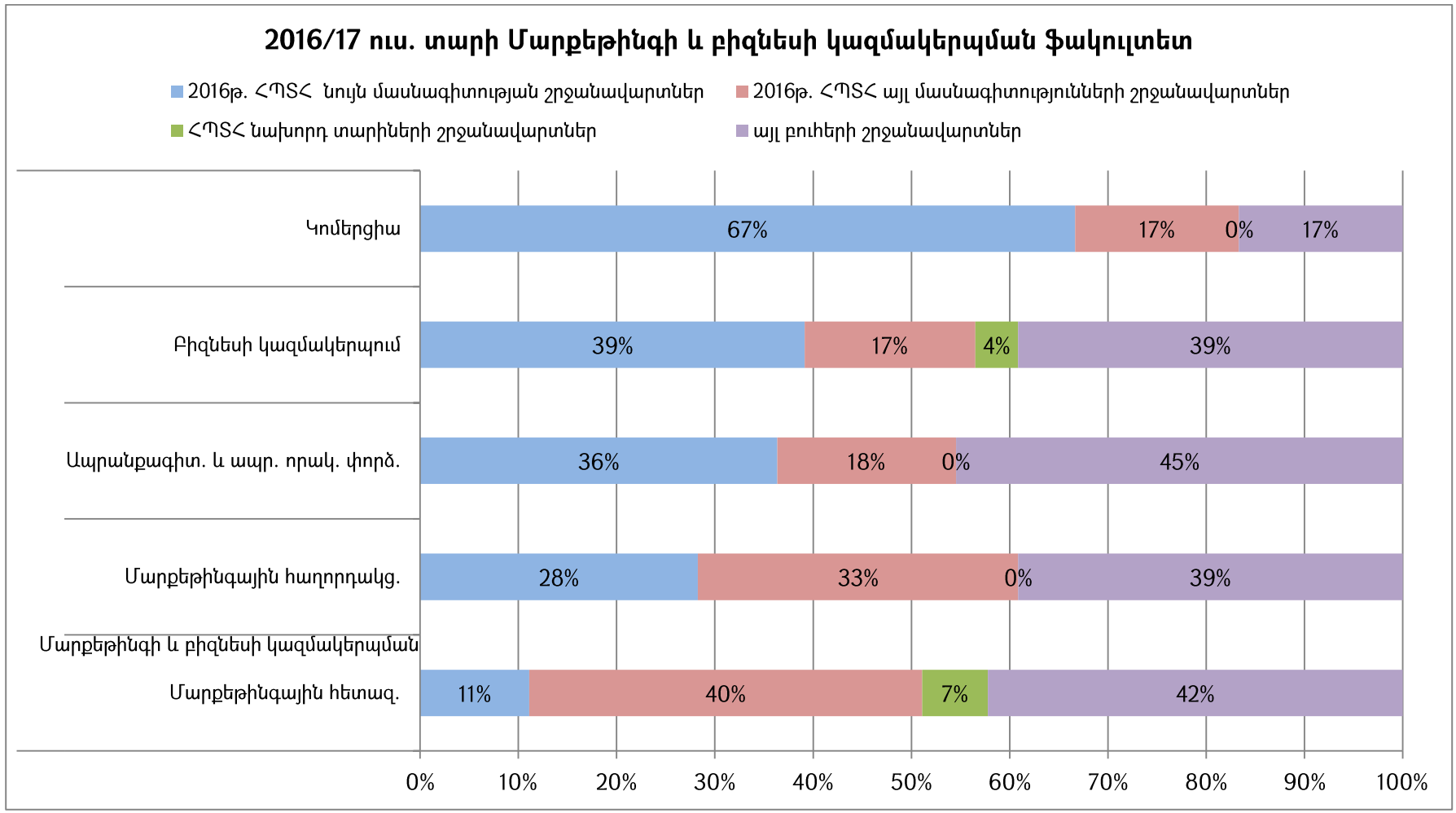
2016/17 ուս. տարի Մարքեթինգի և բիզնեսի կազմակերպման ֆակուլտետ
2016թ. ՀՊՏՀ նույն մասնագիտության շրջանավարտներ
2016թ. ՀՊՏՀ այլ մասնագիտությունների շրջանավարտներ
ՀՊՏՀ նախորդ տարիների շրջանավարտներ
այլ բուհերի շրջանավարտներ
Կոմերցիա
67%
17%
0%
17%
Բիզնեսի կազմակերպում
39%
17%
4%
39%
Ապրանքագիտ. և ապր. որակ. փորձ.
36%
18%
0%
45%
Մարքեթինգային հաղորդակց.
28%
33%
0%
39%
Մարքեթինգի և բիզնեսի կազմակերպման
Մարքեթինգային հետազ.
11%
40%
7%
42%
0%
10%
20%
30%
40%
50%
60%
70%
80%
90%
100%

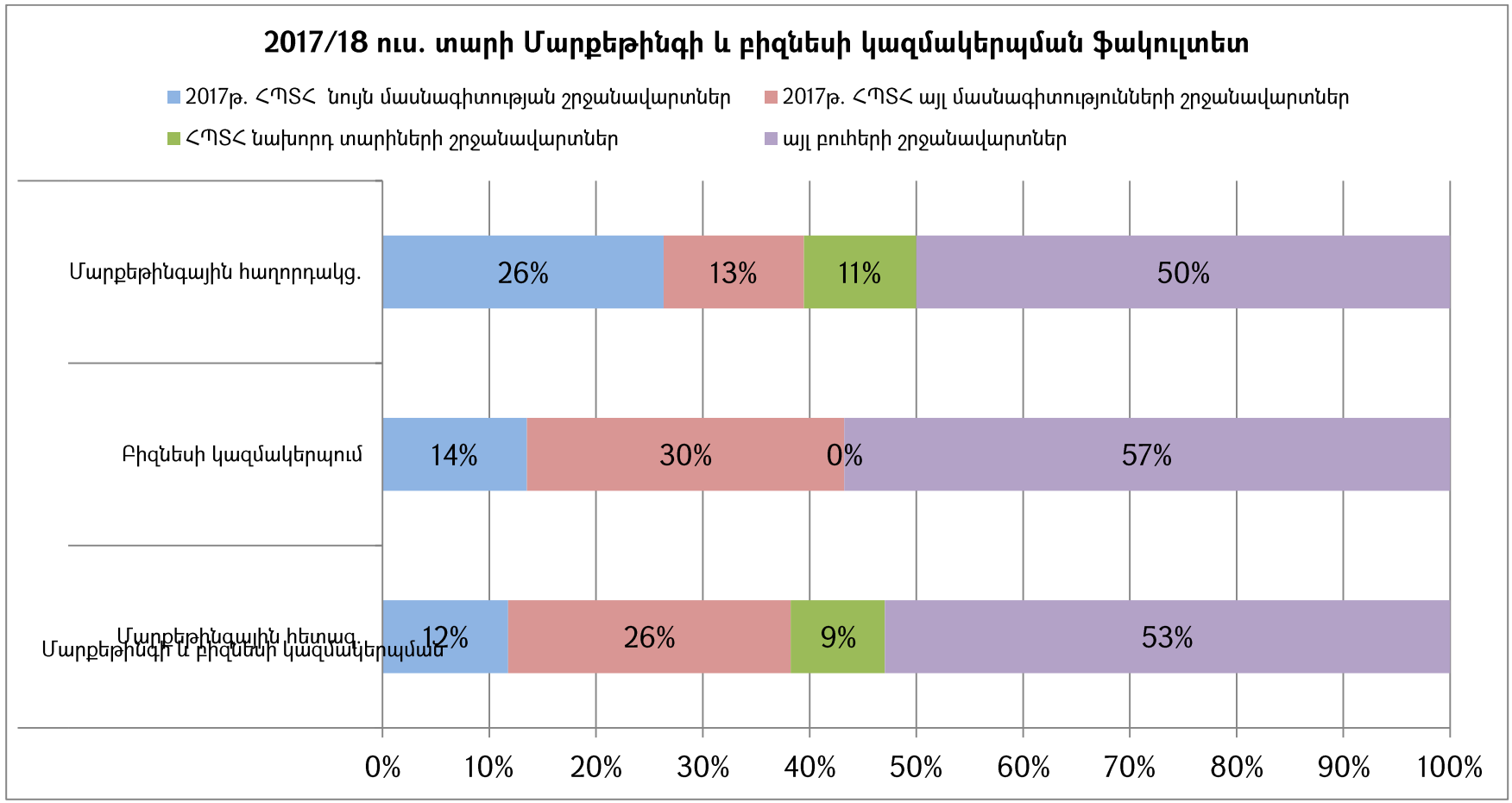
2017/18 ուս. տարի Մարքեթինգի և բիզնեսի կազմակերպման ֆակուլտետ
2017թ. ՀՊՏՀ նույն մասնագիտության շրջանավարտներ
2017թ. ՀՊՏՀ այլ մասնագիտությունների շրջանավարտներ
ՀՊՏՀ նախորդ տարիների շրջանավարտներ
այլ բուհերի շրջանավարտներ
Մարքեթինգային հաղորդակց.
26%
13%
11%
50%
Բիզնեսի կազմակերպում
14%
30%
0%
57%
Մարքեթինգային հետազ.
12%
26%
9%
53%
Մարքեթինգի և բիզնեսի կազմակերպման
0%
10%
20%
30%
40%
50%
60%
70%
80%
90%
100%

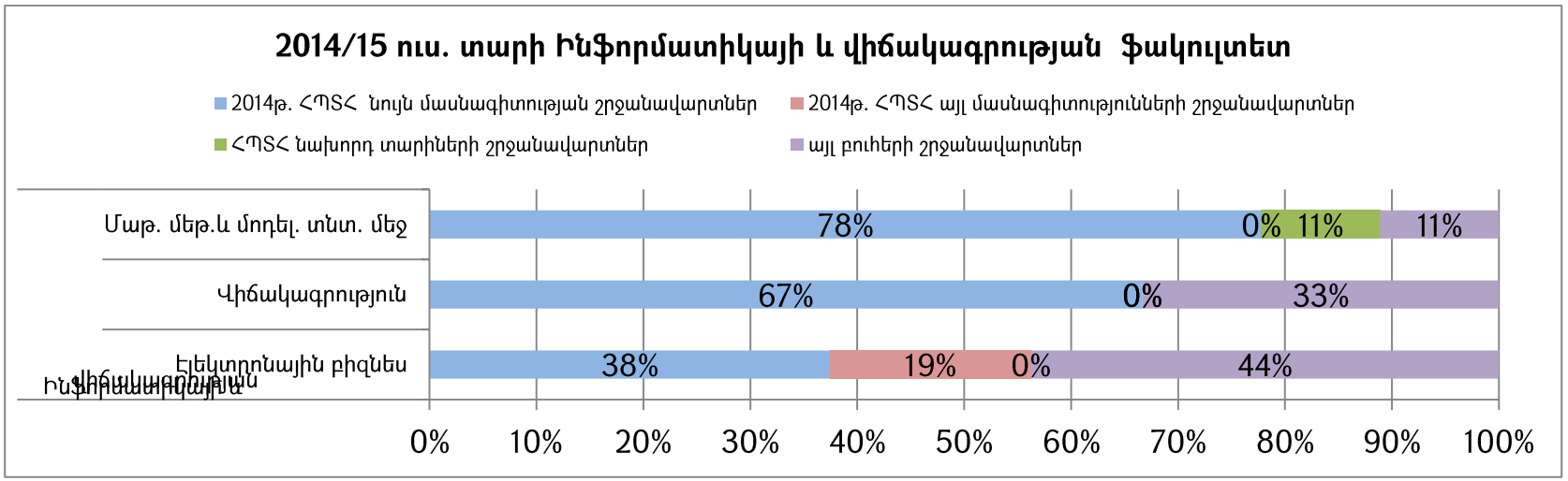
2014/15 ուս. տարի Ինֆորմատիկայի և վիճակագրության ֆակուլտետ
2014թ. ՀՊՏՀ նույն մասնագիտության շրջանավարտներ
2014թ. ՀՊՏՀ այլ մասնագիտությունների շրջանավարտներ
ՀՊՏՀ նախորդ տարիների շրջանավարտներ
այլ բուհերի շրջանավարտներ
Մաթ. մեթ.և մոդել. տնտ. մեջ
Վիճակագրություն
Էլեկտրոնային բիզնես
78%
0%
11%
11%
67%
0%
33%
38%
19%
0%
44%
0%
10%
20%
30%
40%
50%
60%
70%
80%
90%
100%

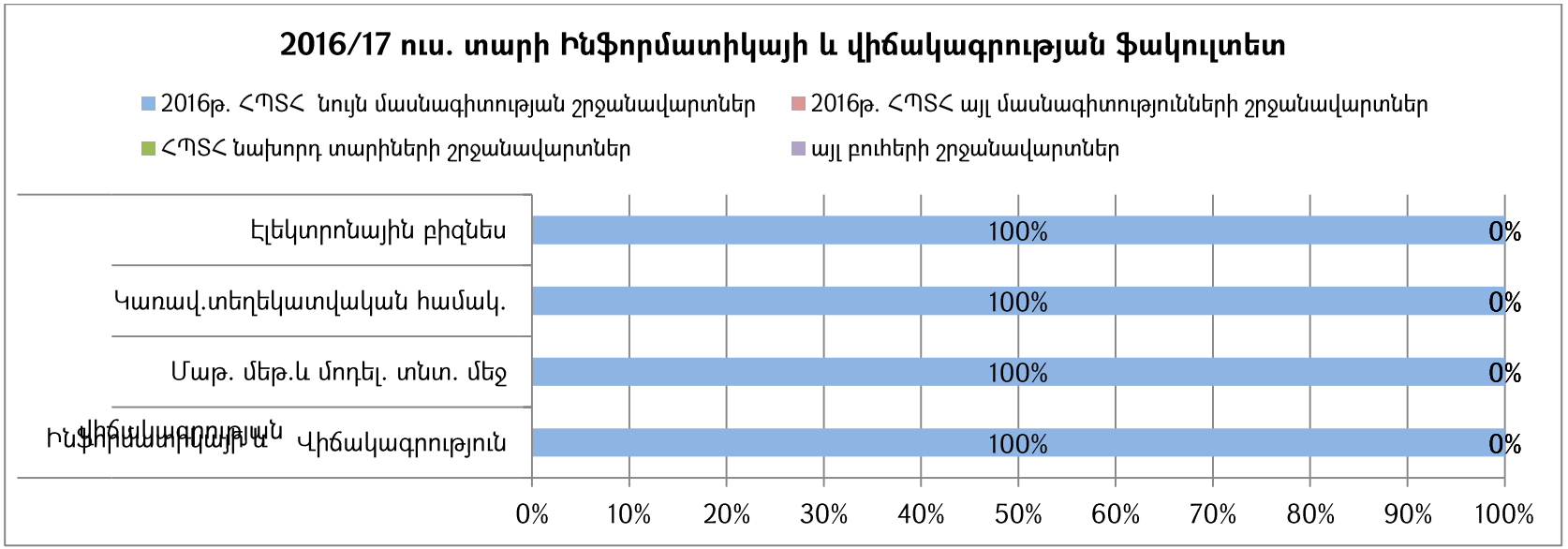
2016/17 ուս. տարի Ինֆորմատիկայի և վիճակագրության ֆակուլտետ
2016թ. ՀՊՏՀ նույն մասնագիտության շրջանավարտներ
2016թ. ՀՊՏՀ այլ մասնագիտությունների շրջանավարտներ
ՀՊՏՀ նախորդ տարիների շրջանավարտներ
այլ բուհերի շրջանավարտներ
Էլեկտրոնային բիզնես
Կառավ.տեղեկատվական համակ.
Մաթ. մեթ.և մոդել. տնտ. մեջ
Վիճակագրություն
100%
0%
100%
0%
100%
0%
100%
0%
10%
20%
30%
40%
50%
60%
70%
80%
90%
100%

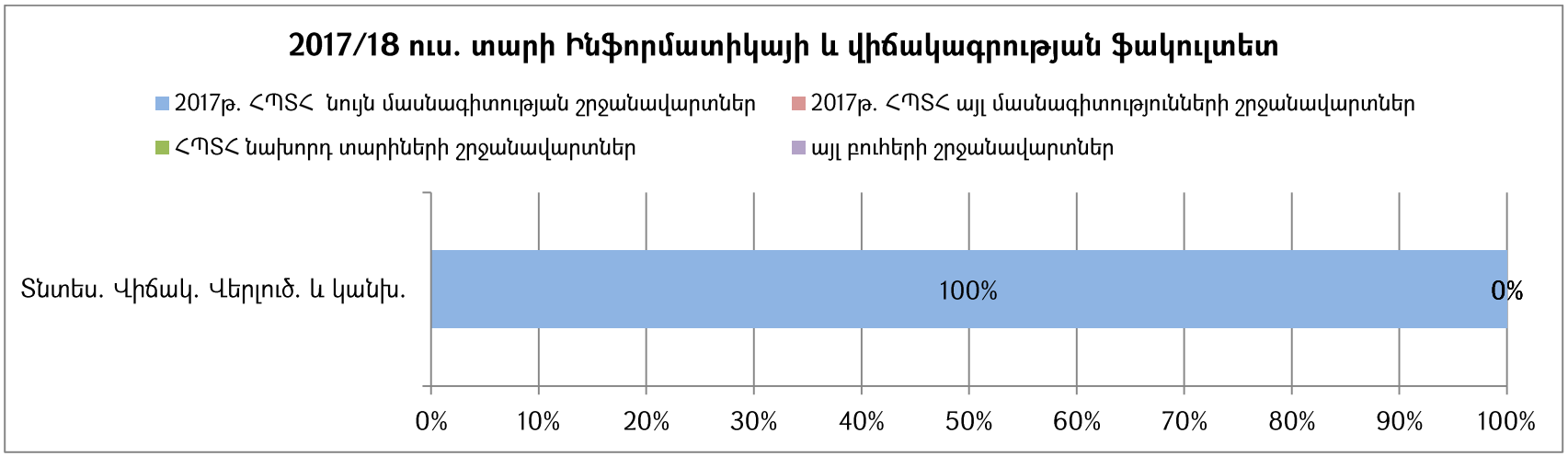
2017/18 ուս. տարի Ինֆորմատիկայի և վիճակագրության ֆակուլտետ
2017թ. ՀՊՏՀ նույն մասնագիտության շրջանավարտներ
2017թ. ՀՊՏՀ այլ մասնագիտությունների շրջանավարտներ
ՀՊՏՀ նախորդ տարիների շրջանավարտներ
այլ բուհերի շրջանավարտներ
Տնտես. Վիճակ. Վերլուծ. և կանխ.
100%
0%
0%
10%
20%
30%
40%
50%
60%
70%
80%
90%
100%

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 12. 2014-2017 ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐԻՆԵՐԻՆ ՎՃԱՐՈՎԻ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐՈՎ ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԾՐԱԳՐԻՑ ՎՃԱՐՈՎԻ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐՈՎ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻՆ ԱՆՑՄԱՆ (ՎԵՐԱՐՏԱԴՐՈՂԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ) ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ՀՊՏՀ-ՈՒՄ

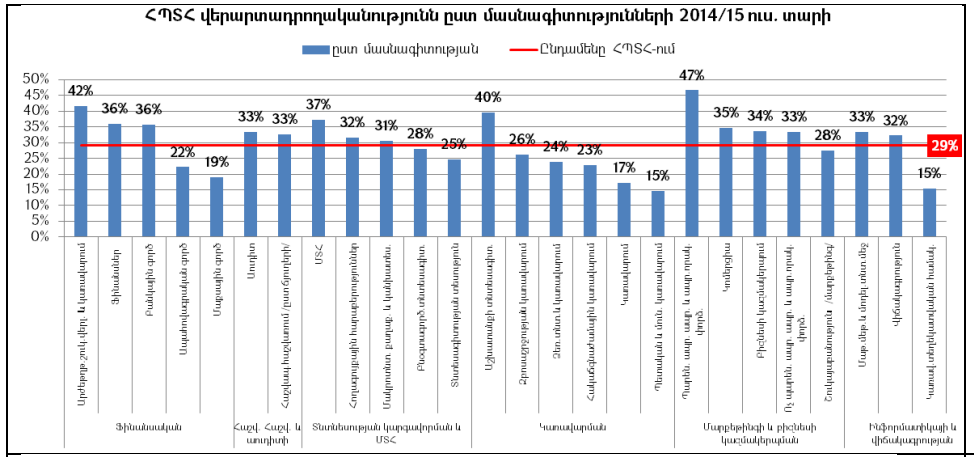

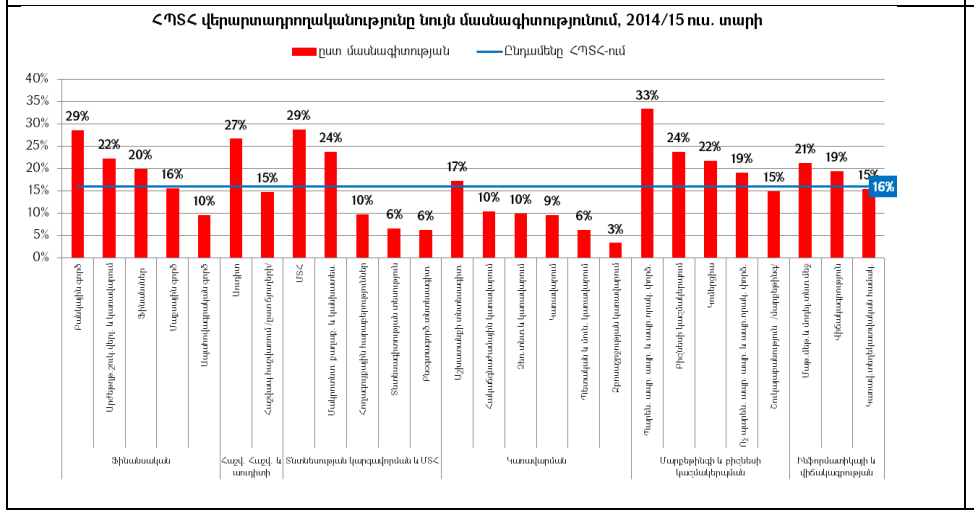

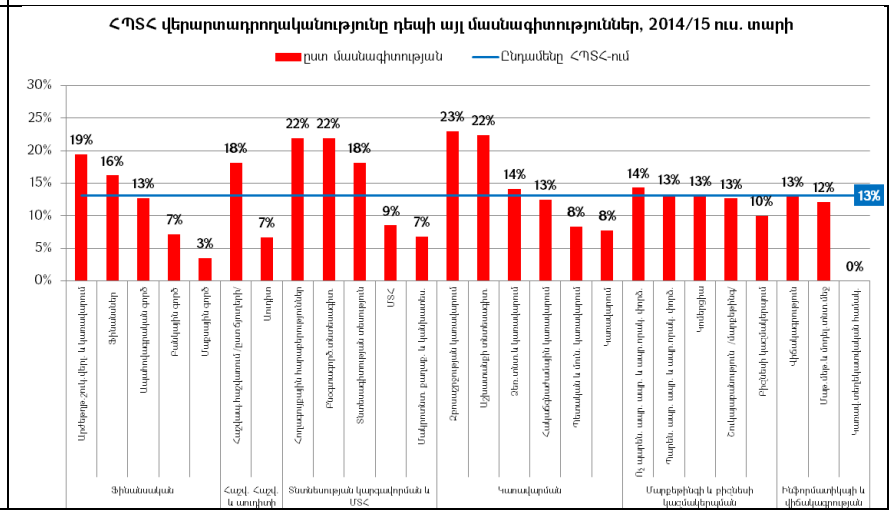

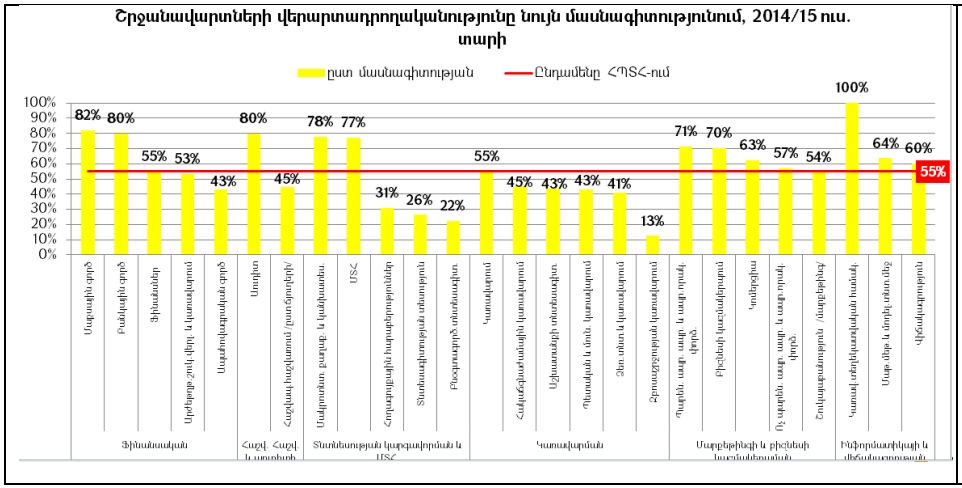
Շրջանավարտների վերարտադրողականությունը նույն մասնագիտությունում, 2014/15 ուս. տարի
ըստ մասնագիտության
Ընդամենը ՀՊՏՀ-ում
100%
90%
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
82%
80%
55%
53%
43%
80%
45%
78%
77%
31%
26%
22%
55%
45%
43%
43%
41%
13%
71%
70%
63%
57%
54%
100%
64%
60%
55%
Ֆինանսական
Հաշվ. Հաշվ. և աուդիտի
Տնտեսության կարգավորման և ՍՏՀ
Կառավարման
Մարքեթինգի և բիզնեսի կառավարման
Ինֆորմատիկայի և վիճակագրության

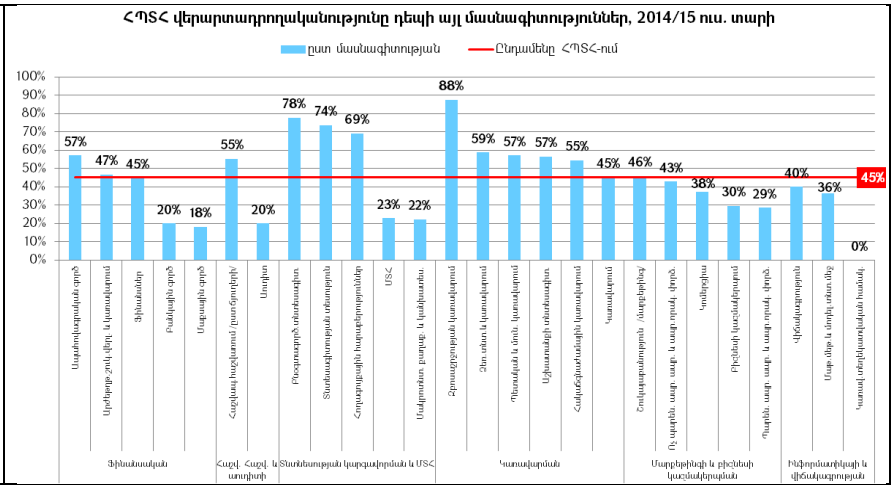
ՀՊՏՀ վերարտադրողականությունը ղեպի այլ մասնագիտություններ, 2014/15 ուս. տարի
ըստ մասնագիտության
Ընդամենը ՀՊՏՀ-ում
100%
90%
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
57%
47%
45%
20%
18%
55%
20%
78%
74%
69%
23%
22%
88%
59%
57%
57%
55%
45%
46%
43%
38%
30%
29%
40%
36%
0%
45%
Ֆինանսական
Հաշվ. Հաշվ. և աուդիտի
Տնտեսության կարգավորման և ՍՏՀ
Կառավարման
Մարքեթինգի և բիզնեսի կառավարման
Ինֆորմատիկայի և վիճակագրության

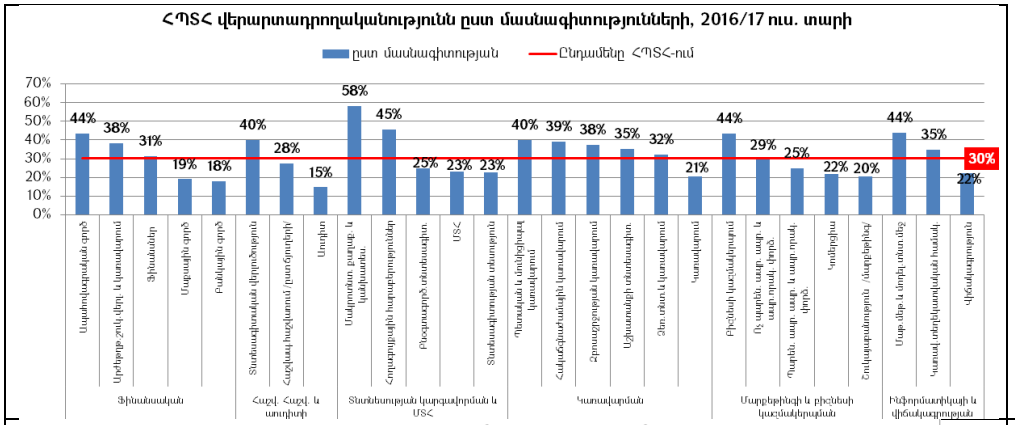
ՀՊՏՀ վերարտադրողականությունն ըստ մասնագիտությունների, 2016/17 ուս. տարի
ըստ մասնագիտության
Ընդամենը ՀՊՏՀ-ում
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
44%
38%
31%
19%
18%
40%
28%
15%
58%
45%
25%
23%
23%
40%
39%
38%
35%
32%
21%
44%
29%
25%
22%
20%
44%
35%
22%
30%
Ֆիզիկական
Հաշվ. Հաշվ. և աուդիտի
Տնտեսության կարգավորման և ՍՏՀ
Կառավարման
Մարդեթինգի և բիզնեսի կառավարման
Ինֆորմատիկայի և վիճակագրության

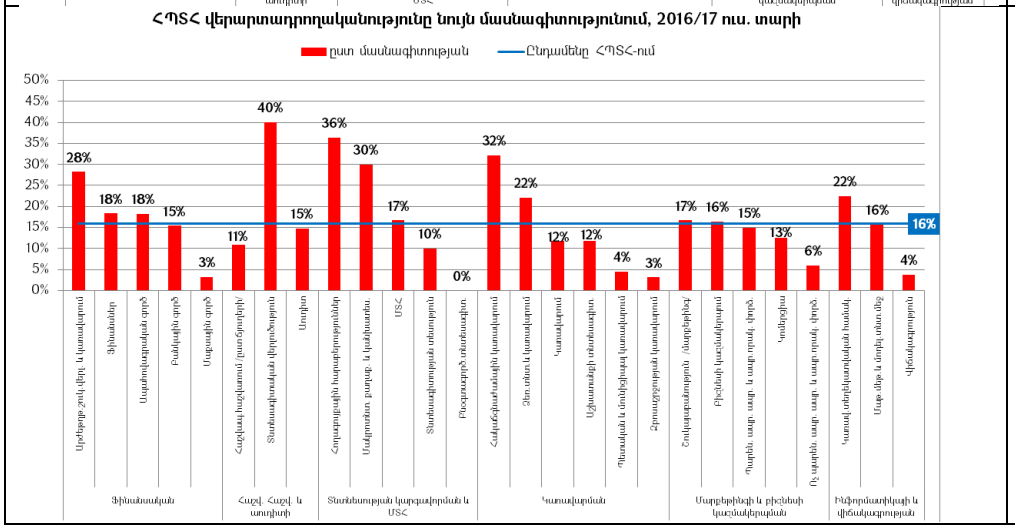
ՀՊՏՀ վերարտադրողականությունը նույն մասնագիտությունում, 2016/17 ուս. տարի
ըստ մասնագիտության
Ընդամենը ՀՊՏՀ-ում
50%
45%
40%
35%
30%
25%
20%
15%
10%
5%
0%
28%
18%
18%
15%
3%
11%
40%
15%
36%
30%
17%
10%
0%
32%
22%
12%
12%
4%
3%
17%
16%
15%
13%
6%
22%
16%
4%
16%
Ֆիզիկական
Հաշվ. Հաշվ. և աուդիտի
Տնտեսության կարգավորման և ՍՏՀ
Կառավարման
Մարդեթինգի և բիզնեսի կառավարման
Ինֆորմատիկայի և վիճակագրության

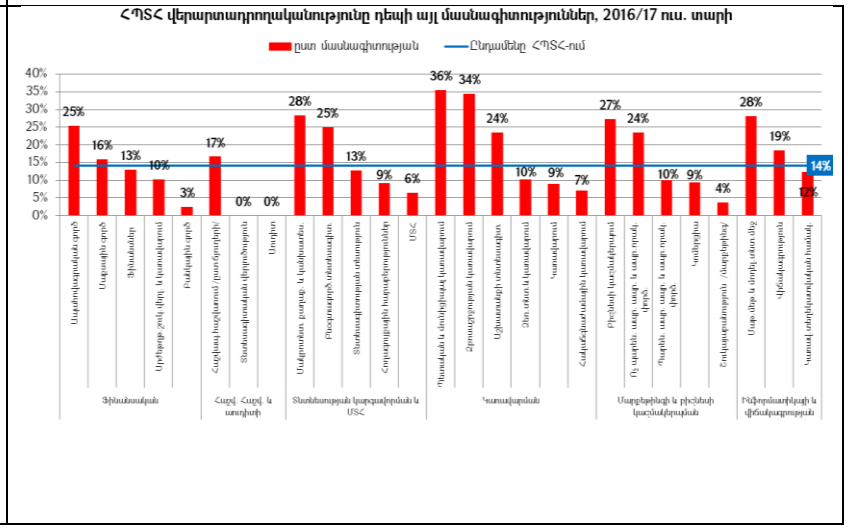
ՀՊՏՀ վերարտադրողականությունը դեպի այլ մասնագիտություններ, 2016/17 ուս. տարի
ըստ մասնագիտության
Ընդամենը ՀՊՏՀ-ում
40%
35%
30%
25%
20%
15%
10%
5%
0%
25%
16%
13%
10%
3%
17%
0%
0%
28%
25%
13%
9%
6%
36%
34%
24%
10%
9%
7%
27%
24%
10%
9%
4%
28%
19%
12%
14%
Ֆիզիկական
Հաշվ. Հաշվ. և աուդիտի
Տնտեսության կարգավորման և ՍՏՀ
Կառավարման
Մարդեթինգի և բիզնեսի կառավարման
Ինֆորմատիկայի և վիճակագրության

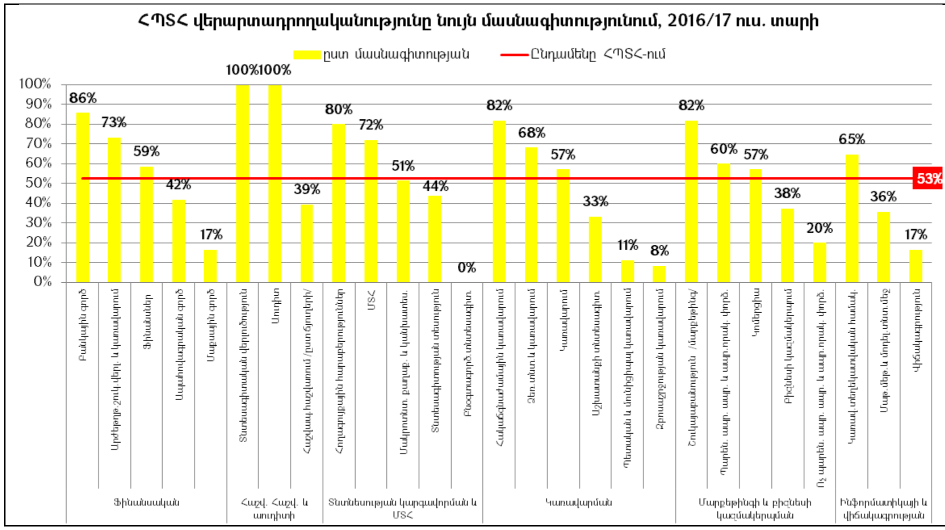
ՀՊՏՀ վերարտադրողականությունը նույն մասնագիտությունում, 2016/17 ուս. տարի
ըստ մասնագիտության
Ընդամենը ՀՊՏՀ-ում
86%
73%
59%
42%
17%
100%
100%
39%
80%
72%
51%
44%
0%
82%
68%
57%
33%
11%
8%
82%
60%
57%
38%
20%
65%
36%
17%
53%

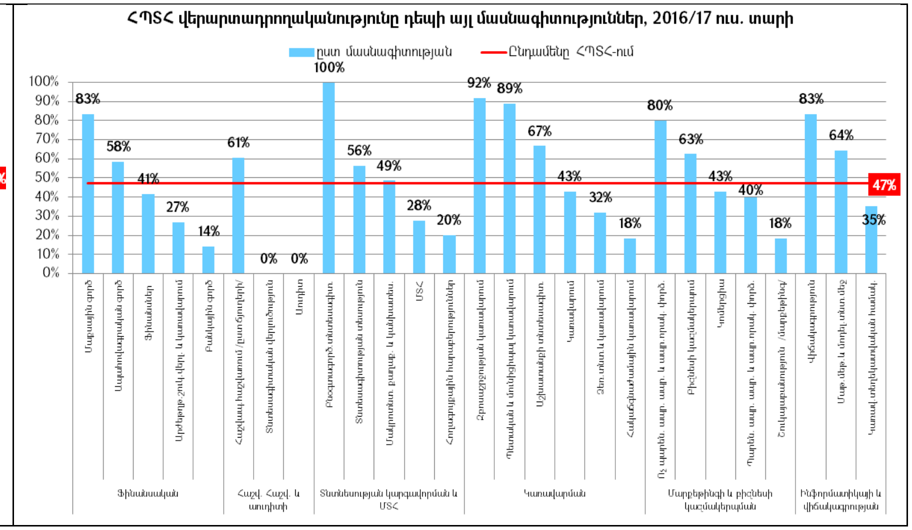
ՀՊՏՀ վերարտադրողականությունը դեպի այլ մասնագիտություններ, 2016/17 ուս. տարի
ըստ մասնագիտության
Ընդամենը ՀՊՏՀ-ում
83%
58%
41%
27%
14%
61%
0%
0%
100%
56%
49%
28%
20%
92%
89%
67%
43%
32%
18%
80%
63%
43%
40%
18%
83%
64%
35%
47%

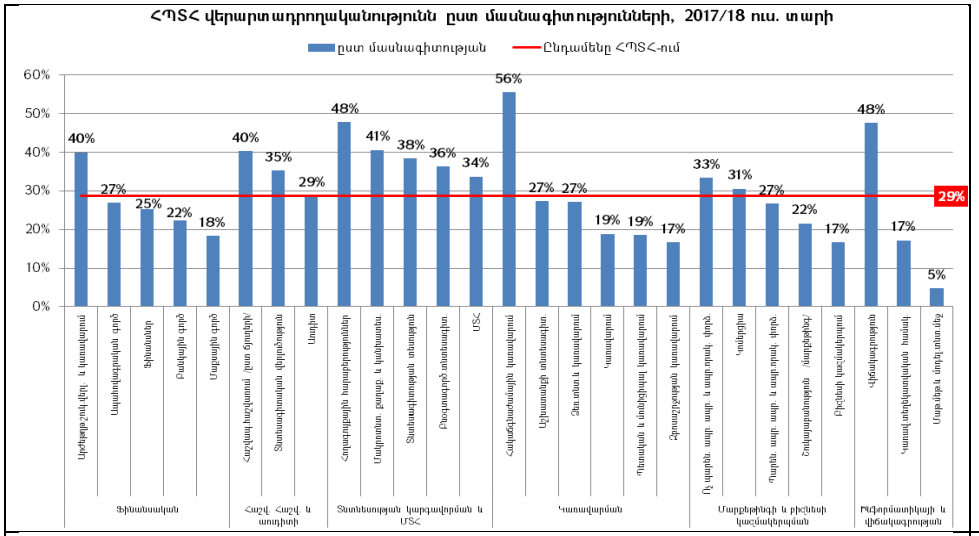
ՀՊՏՀ վերարտադրողականությունն ըստ մասնագիտությունների, 2017/18 ուս. տարի
ըստ մասնագիտության
Ընդամենը ՀՊՏՀ-ում
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
29%
40% 27% 25% 22% 18% 40% 35% 29% 48% 41% 38% 36% 34% 56% 27% 27% 19% 19% 17% 33% 31% 27% 22% 17% 48% 17% 5%
Ֆիզիկական
Հաշվ. Հաշվ. և աուդիտի
Տնտեսության կարգավորման և ՄՏՀ
Կառավարման
Մարքեթինգի և բիզնեսի կազմակերպման
ՊԿԳորմատիկայի և վիճակագրության

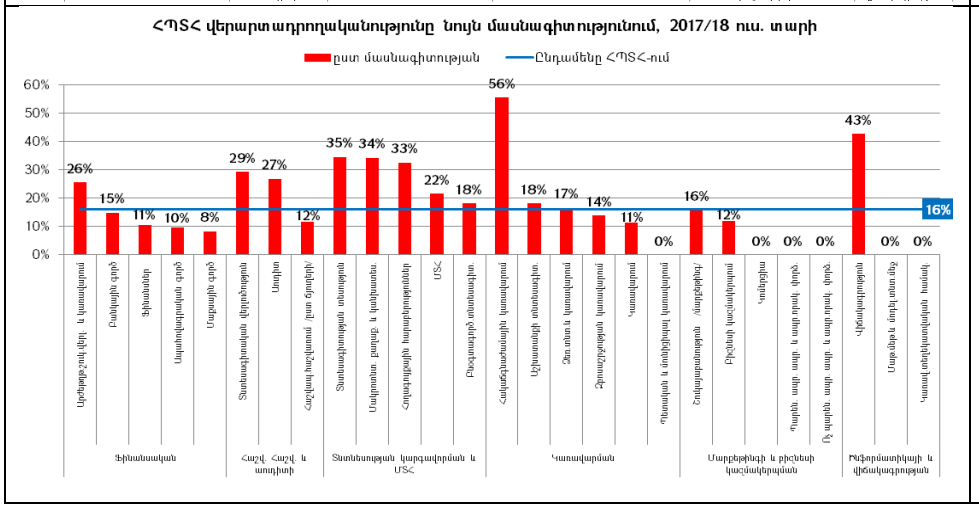
ՀՊՏՀ վերարտադրողականությունը նույն մասնագիտությունում, 2017/18 ուս. տարի
ըստ մասնագիտության
Ընդամենը ՀՊՏՀ-ում
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
16%
26% 15% 11% 10% 8% 29% 27% 12% 35% 34% 33% 22% 18% 56% 18% 17% 14% 11% 0% 16% 12% 0% 0% 0% 43% 0% 0%
Ֆիզիկական
Հաշվ. Հաշվ. և աուդիտի
Տնտեսության կարգավորման և ՄՏՀ
Կառավարման
Մարքեթինգի և բիզնեսի կազմակերպման
ՊԿԳորմատիկայի և վիճակագրության

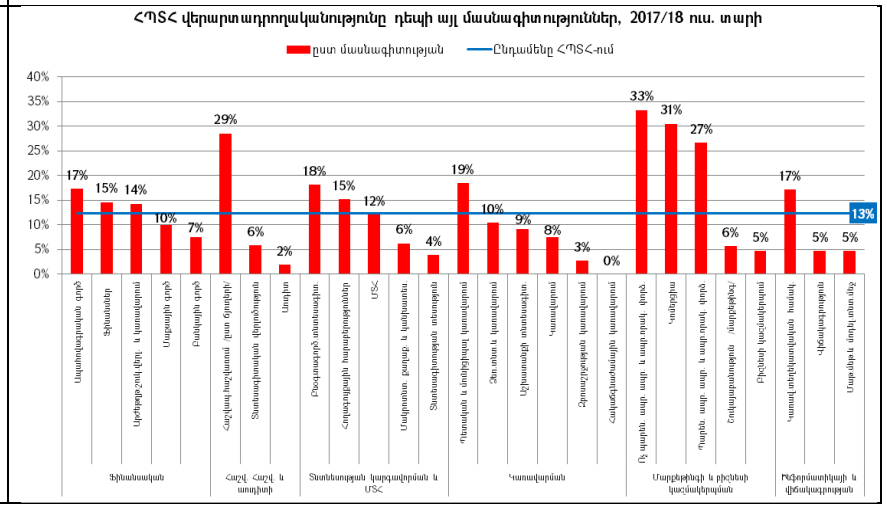
ՀՊՏՀ վերարտադրողականությունը դեպի այլ մասնագիտություններ, 2017/18 ուս. տարի
ըստ մասնագիտության
Ընդամենը ՀՊՏՀ-ում
40%
35%
30%
25%
20%
15%
10%
5%
0%
13%
17% 15% 14% 10% 7% 29% 6% 2% 18% 15% 12% 6% 4% 19% 10% 9% 8% 3% 0% 33% 31% 27% 6% 5% 17% 5% 5%
Ֆիզիկական
Հաշվ. Հաշվ. և աուդիտի
Տնտեսության կարգավորման և ՄՏՀ
Կառավարման
Մարքեթինգի և բիզնեսի կազմակերպման
ՊԿԳորմատիկայի և վիճակագրության

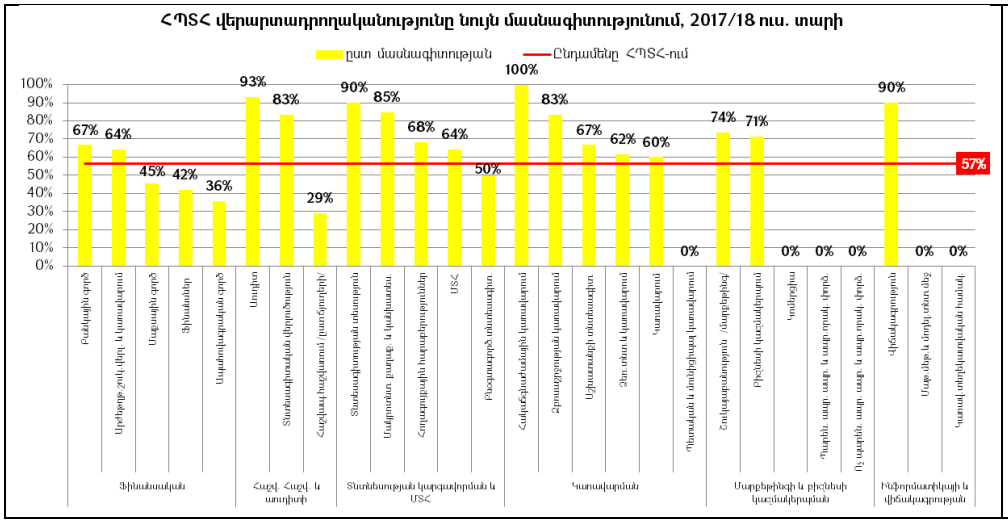
ՀՊՏՀ վերարտադրողականությունը նույն մասնագիտությունում, 2017/18 ուս. տարի
ըստ մասնագիտության
Ընդամենը ՀՊՏՀ-ում
100%
90%
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
67%
64%
45%
42%
36%
93%
83%
29%
90%
85%
68%
64%
50%
100%
83%
67%
62%
60%
0%
74%
71%
0%
0%
0%
90%
0%
0%
57%
Բանկային գործ
Արժեթղթեր շուկ. վեր. և կառավարում
Ապահովագրական գործ
Ֆինանսական գործ
Ապահովագրական գործ
Աուդիտ
Տնտեսագիտության մագիստրոսի
Հաշվեք. հաշվ. և աուդիտի մագիստրոսի
Տնտեսագիտության մագիստրոսի
Մաքսային գործ. և կառավարում
Հարկային քաղաքականության մագիստրոսի
ՄՏՀ
Կառավարման մագիստրոսի
Ընդհանուր կառավարման
Ֆինանսների մագիստրոսի
Հաշվեք. հաշվ. և աուդիտի
Տնտեսագիտության կրթագիտության և ՄՏՀ
Կառավարման
Մարքեթինգի և բիզնեսի կառավարման
Ինֆորմատիկայի և վիճակագրության
Տնտեսագիտության մագիստրոսի
Մաթ. մեթ. և մոդել. տեսություն
Կառավ. տեղեկատվական համակ.
Ֆինանսների մագիստրոսի
Ընդհանուր կառավարման
Ֆինանսների մագիստրոսի
Ֆինանսական գործ
Հաշվեք. հաշվ. և աուդիտի
Տնտեսագիտության կրթագիտության և ՄՏՀ
Կառավարման
Մարքեթինգի և բիզնեսի կառավարման
Ինֆորմատիկայի և վիճակագրության

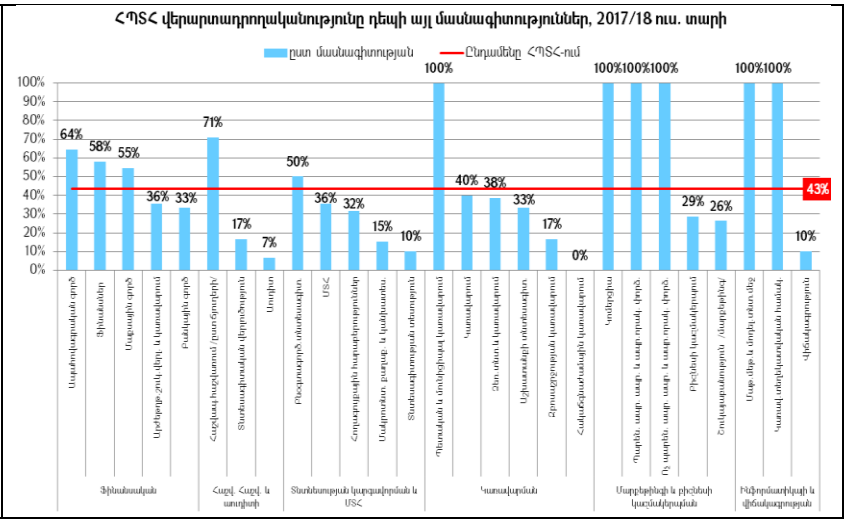
ՀՊՏՀ վերարտադրողականությունը դեպի այլ մասնագիտություններ, 2017/18 ուս. տարի
ըստ մասնագիտության
Ընդամենը ՀՊՏՀ-ում
100%
90%
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
64%
58%
55%
36%
33%
71%
17%
7%
50%
36%
32%
15%
10%
100%
40%
38%
33%
17%
0%
100%
100%
100%
29%
26%
100%
100%
10%
43%
Ապահովագրական գործ
Ֆինանսական գործ
Մաքսային գործ
Արժեթղթեր շուկ. վեր. և կառավարում
Բանկային գործ
Հաշվեք. հաշվ. և աուդիտի
Տնտեսագիտության մագիստրոսի
Ստատիստիկայի մագիստրոսի
Տնտեսագիտության կրթագիտության և ՄՏՀ
Ֆինանսների մագիստրոսի
Հարկային քաղաքականության մագիստրոսի
Ընդհանուր կառավարման
Ստատիստիկայի մագիստրոսի
Կառավարման
Ֆինանսների մագիստրոսի
Շուկ. տնտ. և կառավարման
Կառավարման
Ընդհանուր կառավարման
Հարկային քաղաքականության մագիստրոսի
Մարքեթինգի և բիզնեսի կառավարման
Ինֆորմատիկայի և վիճակագրության
Կառավ. տեղեկատվական համակ.
Ֆինանսների մագիստրոսի
Մաթ. մեթ. և մոդել. տեսություն
Կառավ. տեղեկատվական համակ.
Վիճակագրության

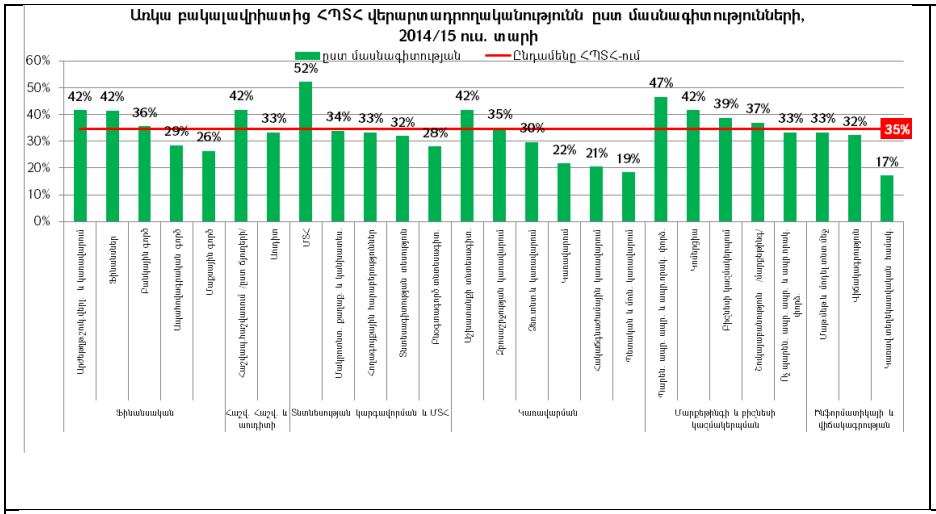
Առկա բակալավրիատից ՀՊՏՀ վերարտադրողականությունն ըստ մասնագիտությունների, 2014/15 ուս. տարի
ըստ մասնագիտության
Ընդամենը ՀՊՏՀ-ում
35%
Ֆինանսական
Հաշվ. Հաշվ. և աուդիտի
Տնտեսության կարգավորման և ՍՏՀ
Կառավարման
Մարքեթինգի և բիզնեսի կազմակերպման
ՌԶԳորմատիկայի և վիճակագրության

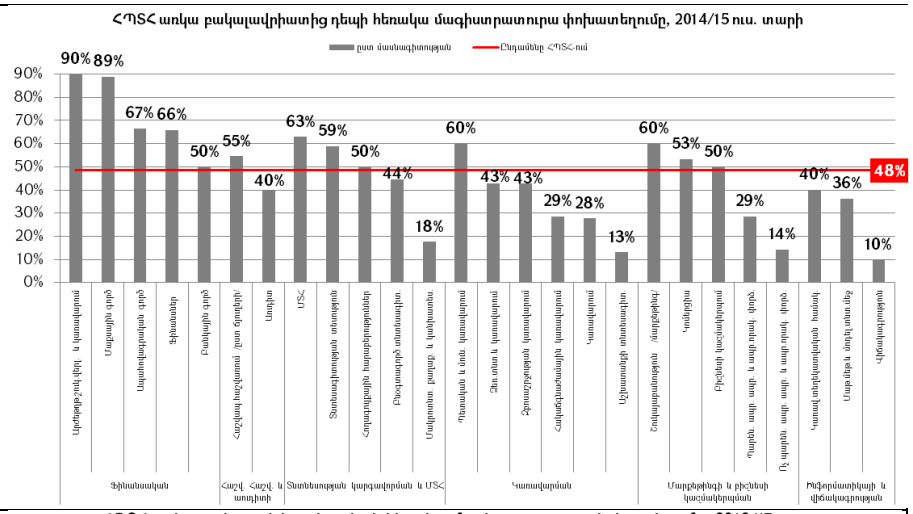
ՀՊՏՀ առկա բակալավրիատից դեպի հեռակա մագիստրատուրա փոխատեղումը, 2014/15 ուս. տարի
ըստ մասնագիտության
Ընդամենը ՀՊՏՀ-ում
48%
Ֆինանսական
Հաշվ. Հաշվ. և աուդիտի
Տնտեսության կարգավորման և ՍՏՀ
Կառավարման
Մարքեթինգի և բիզնեսի կազմակերպման
ՌԶԳորմատիկայի և վիճակագրության

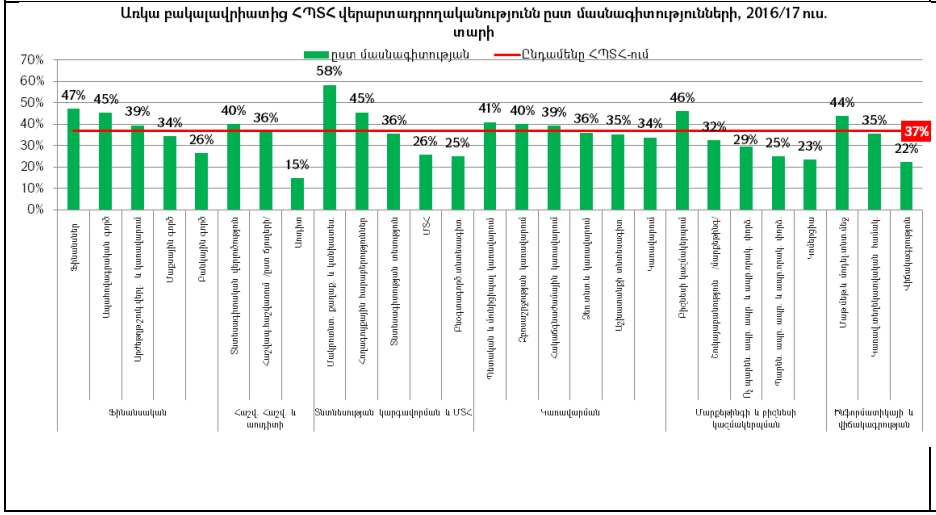
Առկա բակալավրիատից ՀՊՏՀ վերարտադրողականությունն ըստ մասնագիտությունների, 2016/17 ուս. տարի
ըստ մասնագիտության
Ընդամենը ՀՊՏՀ-ում
37%
Ֆինանսական
Հաշվ. Հաշվ. և աուդիտի
Տնտեսության կարգավորման և ՍՏՀ
Կառավարման
Մարքեթինգի և բիզնեսի կազմակերպման
ՌԶԳորմատիկայի և վիճակագրության

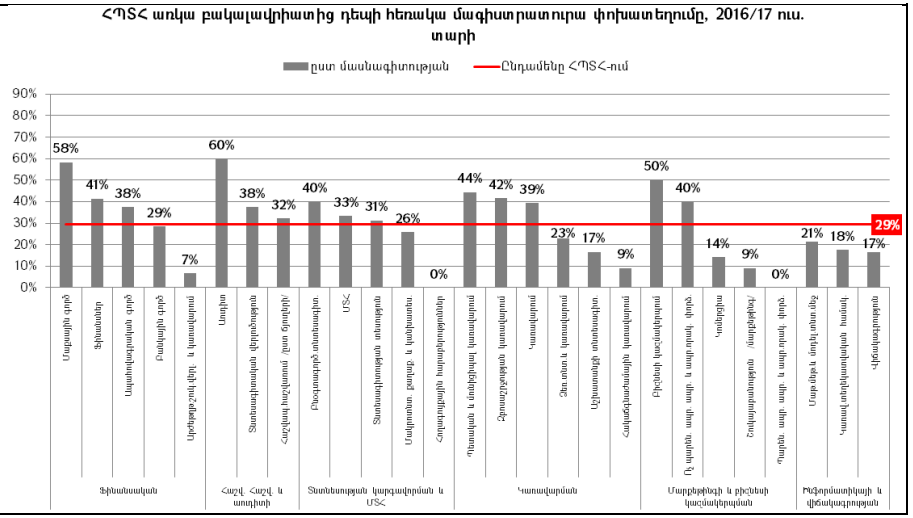
ՀՊՏՀ առկա բակալավրիատից դեպի հեռակա մագիստրատուրա փոխատեղումը, 2016/17 ուս. տարի
ըստ մասնագիտության
Ընդամենը ՀՊՏՀ-ում
29%
Ֆինանսական
Հաշվ. Հաշվ. և աուդիտի
Տնտեսության կարգավորման և ՍՏՀ
Կառավարման
Մարքեթինգի և բիզնեսի կազմակերպման
ՌԶԳորմատիկայի և վիճակագրության

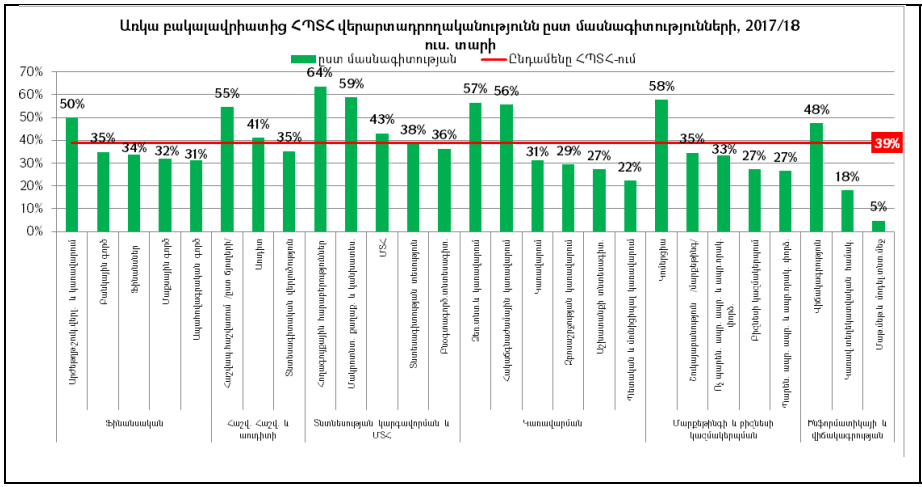
Առկա բակալավրիատից ՀՊՏՀ վերարտադրողականությունն ըստ մասնագիտությունների, 2017/18 ուս. տարի
ըստ մասնագիտության
Ընդամենը ՀՊՏՀ-ում
39%
Ֆինանսական
Հաշվ. Հաշվ. և աուդիտի
Տնտեսության կարգավորման և ՍՏՀ
Կառավարման
Մարքեթինգի և բիզնեսի կազմակերպման
ՊՄԳործարարության և վիճակագրության

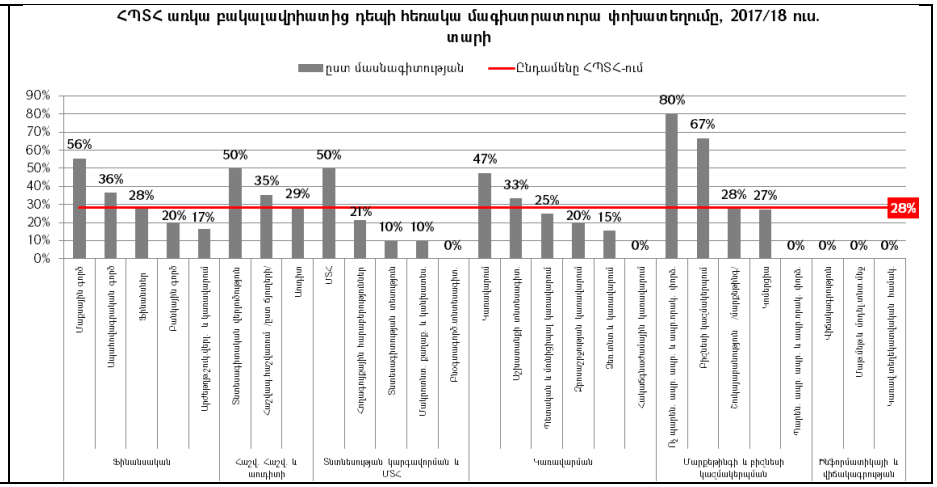
ՀՊՏՀ առկա բակալավրիատից դեպի հեռակա մագիստրատուրա փոխատեղումը, 2017/18 ուս. տարի
ըստ մասնագիտության
Ընդամենը ՀՊՏՀ-ում
28%
Ֆինանսական
Հաշվ. Հաշվ. և աուդիտի
Տնտեսության կարգավորման և ՍՏՀ
Կառավարման
Մարքեթինգի և բիզնեսի կազմակերպման
ՊՄԳործարարության և վիճակագրության

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 13. ՀՊՏՀ ԱՆՁՆԱԿԱԶՄԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ՝ ԸՍՏ ՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ԿԱԶՄԻ ԵՎ ՀԻՄՆԱԿԱՆ-ԴՐՍԵԿ ՍԿԶԲՈՒՆՔԻ

ՀՊՏՀ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՊԴԿ ԿԱԶՄԸ՝ ԸՍՏ ՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ԽՄԲԵՐԻ ԵՎ ԱՄԲԻՈՆՆԵՐԻ

N	Ամբիոնի անվանումը	մինչև 55 տարեկան	56-60	61-65	66 և բարձր
1	Աշխատանքի տնտեսագիտության	5	2	2	0
2	Բանկային գործի և ապահովագրության	10	1	2	1
3	Բարձրագույն մաթեմատիկայի	2	0	1	9
4	Բնօգտագործման տնտեսագիտության	7	3	3	2
5	Կոմերցիայի և բիզնեսի կազմակերպման	8	2	1	9
6	Կառավարման	16	2	2	3
7	Տնտեսագիտության տեսության	9	3	1	3
8	Տնտեսական ինֆորմատիկայի և տեղեկատվական համակարգերի	7	0	4	4
9	Վիճակագրության	8	2	0	5
10	Փիլիսոփայության և հայոց պատմության	3	0	3	7
11	Ֆինանսների	24	3	0	0
12	Տնտեսամաթեմատիկական մեթոդների	8	0	1	1
13	Միջազգային տնտեսական հարաբերությունների	16	0	0	1
14	Միկրոէկոնոմիկայի և ձեռնարկատիրական գործունեության կազմակերպման	10	3	2	1
15	Իրավագիտության և քաղաքագիտության	2	1	3	1
16	Մարքեթինգի	16	0	0	1
17	Ֆիզդաստիարակության, քաղպաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների	4	1	6	5
18	Լեզուների	9	3	9	14
19	Ֆինանսական հաշվառման	9	2	3	2
20	Կառավարչական հաշվառման և աուդիտի	8	1	2	1
21	Հակաճգնաժամային կառավարման և զբոսաշրջության	4	1	0	1
22	Մակրոէկոնոմիկայի	8	1	2	2
Ընդամենը		**193**	**31**	**47**	**73**
Տեսակարար կշիռը		**56%**	**9%**	**14%**	**21%**
Ամբիոնի վարիչներ		**7**	**5**		**10**
Տեսակարար կշիռը		**32%**	**23%**	**0%**	**45%**

ՀՊՏՀ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՊԴԿ ԿԱԶՄԸ՝ ԸՍՏ ՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ԽՄԲԵՐԻ

	մինչև 40 տարեկան	41-55	56-60	61-65	66 և բարձր
Ընդամենը 344 դասախոսներ	**110**	**83**	**31**	**47**	**73**
Տեսակարար կշիռը	**32%**	**24%**	**9%**	**14%**	**21%**
Ընդամենը 22 ամբիոնի վարիչներ	**3**	**4**	**5**	**4**	**6**
Տեսակարար կշիռը	**14%**	**18%**	**23%**	**18%**	**27%**

ՀԱՄԱՏԵՂՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳՈՎ ՀՊՏՀ-ՈՒՄ ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՂ ՊԴԿ ԿԱԶՄԸ՝ ԸՍՏ ԱՌԱՆՁԻՆ ԱՄԲԻՈՆՆԵՐԻ

N	Ամբիոնի անվանումը	Դասավանդողների թվաքանակը
1	Աշխատանքի տնտեսագիտության	0
2	Բանկային գործի և ապահովագրության	10
3	Բարձրագույն մաթեմատիկայի	1
4	Բնօգտագործման տնտեսագիտության	1
5	Կոմերցիայի և բիզնեսի կազմակերպման	3
6	Կառավարման	8
7	Տնտեսագիտության տեսության	2
8	Տնտեսական ինֆորմատիկայի և տեղեկատվական համակարգերի	2
9	Վիճակագրության	0
10	Փիլիսոփայության և հայոց պատմության	1
11	Ֆինանսների	15
12	Տնտեսամաթեմատիկական մեթոդների	2
13	Միջազգային տնտեսական հարաբերությունների	4
14	Միկրոէկոնոմիկայի և ձեռնարկատիրական գործունեության կազմակերպման	3
15	Իրավագիտության և քաղաքագիտության	2
16	Մարքեթինգի	2
17	Ֆիզդաստիարակության, քաղպաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների	0
18	Լեզուների	1
19	Ֆինանսական հաշվառման	3
20	Կառավարչական հաշվառման և աուդիտի	4
21	Հակաճգնաժամային կառավարման և զբոսաշրջության	4
22	Մակրոէկոնոմիկայի	0
23	Եղեգնաձորի մասնաճյուղ	15
Ընդամենը		**83**

ԺԱՄԱՎԱՃԱՐԻ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐՈՎ ՀՊՏՀ-ՈՒՄ ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՂ ՊԴԿ ԿԱԶՄԸ՝ ԸՍՏ ԱՌԱՆՁԻՆ ԱՄԲԻՈՆՆԵՐԻ

Հ/Հ	Ամբիոնի անվանումը	Դասավանդողների թվաքանակը
1	Մակրոէկոնոմիկայի	1
3	Բնօգտագործման տնտեսագիտության	0
4	Միջազգային տնտ.հարաբերությունների	3
5	Փիլիսոփայության և հայոց պատմության	0
6	Կոմերցիայի և բիզնեսի կազմակերպման	1
8	Լեզուների	1
9	Ֆիզդաստիարակության, արտակարգ իրավիճակների և քաղպաշտպանության	1
10	Տնտեսական ինֆորմատիկայի և տեղեկատվական համակարգերի	0
11	Իրավագիտության և քաղաքագիտության	1
12	Կառավարչական հաշվառման և աուդիտի	4
13	Ֆինանսական հաշվառման	
14	Կառավարման	2
15	Հակաճգնաժամային և զբոսաշրջության կառավարման	0
16	Աշխատանքի տնտեսագիտության	0
17	Միկրոէկոնոմիկայի	1
18	Բարձրագույն մաթեմատիկայի	3
19	Տնտեսամաթեմատիկական մեթոդների	0
21	Ֆինանսների	4
22	Բանկային և ապահովագրական գործի	0
Ընդամենը		**22**

ՀՊՏՀ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՕԺԱՆԴԱԿ ԱՇԽԱՏԱԿԻՑՆԵՐԻ ԿԱԶՄԸ՝ ԸՍՏ ՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ԽՄԲԵՐԻ

N	Ստորաբաժանումները	մինչև 55 տարեկան	55-60	61-65	66 տարեկանից բարձր
1	Ռեկտորատ՝ վարչակառավարչական	7	0	3	2
2	Անձնակազմի կառավարման բաժին	3	0	0	0
3	Քարտուղարություն	3	1	1	0
4	Հատուկ բաժին	1	1	0	0
5	Հաշվապահական հաշվառման	9	0	0	0
6	Արխիվ	0	0	2	0
7	Իրավաբանական բաժին	2	1	0	0
8	Դեկաններ	5	0	0	1
9	Դեկանների տեղակալներ	5	0	0	0
10	Լաբորանտական անձնակազմ	25	6	3	0
11	Գործավարներ	15	1	4	0
12	Ուսումնական բաժին	7	1	2	0
13	Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կենտրոն	13	1	0	0
14	Շարունակական և լրացուցիչ կրթության բաժին	2	0	0	0
15	Լրատվության և հասարակության հետ կապերի բաժին	4	1	0	0
16	Արտաքին կապերի բաժին	3	0	0	0
17	Գիտաուսումնական լաբորատուրիաներ	5	3	0	0
18	Գիտության և ասպիրանտուրայի բաժին	3	0	1	0
19	«Տնտեսագետ» հրատարակչություն	5	1	0	2
20	Գրադարան	8	2	5	0
21	Որակի ապահովման բաժին	3	1	0	0
22	«Ամբերդ» հետազոտական կենտրոն	8	0	0	1
Ընդամենը		**136**	**20**	**21**	**6**
Տեսակարար կշիռը		**74%**	**11%**	**11%**	**3%**

ՏԱՐԲԵՐ ԱՄԲԻՈՆՆԵՐԻ ԿԱՆԽԱՏԵՍՎՈՂ ԺԱՄԵՐԻ ԴԻՆԱՄԻԿԱՆ 2019-2025ԹԹ

N	Ամբիոնի անվանումը	Փաստացի առկա ժամերը 2017-2018 ուս. տարվա դրությամբ	11 բակալավրիական կրթական ծրագրերի 3-րդ կուրս չունենալու հետևանքով 2018-2019 ուս տարում կրճատվող ժամեր	11 բակալավրիական կրթական ծրագրերի 4-րդ կուրս չունենալու հետևանքով 2019-2020 ուս տարում կրճատվող ժամեր	2021-2022 ուս տարում 2018-2019 ուս տարուց չհամալրված տեղերի և նոր մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի չհամալրման դեպքում որոշ ամբիոնների կանխատեսվող ժամաքանակը 2022-2023 ուս տարում	Հեռակա ուսուցման արգելքի դեպքում, հեռավար ուսուցման համակարգ չներդնելու պարագայում ամբիոնների կորցնելիք ժամերը 2024-2025 ուս տարում
1	Կառավարման	22804	1541	0	21263	5941
2	Ֆինանսների	29325	4011	0	25314	6078
3	Բանկային գործի և ապահովագրության	16296	2006	3186	11104	4326
4	Միկրոէկոնոմիկայի և ձեռնարկատիրական գործունեության կազմակերպման	10016	2307	1102	6607	1640
5	Միջազգային տնտեսական հարաբերությունների	11038	952	2340	7746	1814
6	Տնտեսական ինֆորմատիկայի և տեղեկատվական համակարգերի	10309	615	1757	7937	432
7	Բնօգտագործման տնտեսագիտության	11948	2395	2286	7267	1185
8	Տնտեսագիտության տեսության	12555	0	0	12555	1155
9	Մարքեթինգի	13415	0	0	13415	3373
10	Աշխատանքի տնտեսագիտության	8437	2287	1044	5106	821
11	Մակրոէկոնոմիկայի	9541	2016	1716	5809	844
12	Տնտեսամաթեմատիկական մեթոդների	7619	1877	1359	4383	827
13	Ֆինանսական հաշվառման	14007	0	0	14007	3588
14	Վիճակագրության	9185	178	0	9007	1374
15	Կառավարչական հաշվառման և աուդիտի	12411	2229	1829	8353	2814
16	Հակաճգնաժամային կառավարման և զբոսաշրջության	5097	923	2129	2045	0
17	Կոմերցիայի և բիզնեսի կազմակերպման	14093	2319	3927	7847	2901
Ընդամենը		**218096**	**25656**	**22675**	**169765**	**39113**